
3 1761 06630349 6

INGA HEINE

J. BLICHER-CLAUSEN

INGA HEINE

EN NUTIDSFORTÆLLING

3. OPLAG

Motto:
Lidelsen er en Livsværdi
— lige saa vel som Lykken.

KJØBENHAVN
DET NORDISKE FORLAG
BOGFORLAGET: ERNST BOJESEN
MDCCCCI

Af samme Forfatterinde er tidligere udkommet:

OLAF TRYGVASON,
EBBA BRAHE,
CHRISTIAN II,
FRA MARKVEJEN.
EXCELSIOR,
EN BRYLLUPSREJSE,
FUGLEVISER.
VIOLIN. 2. Opl.

Fjerde Tusende.

KØBENHAVN. — GRÆBES BOGTRYKKERI.

EN lille halv Mil fra Vesterhavet — netop saa langt inde i Landet og i Læ af Klitterne, at en Skov kunde trives paa Sydsiden og Gangene i den store Have voxe sig tætte, laa den gamle Gaard «Klitholm».

Slægten Heine havde ejet den i de sidste hundrede Aar. Slægten var oprindelig indvandret fra Polen — den havde jødisk Blod i sig — uroligt Blod — Kunstnerblod, — mest af den Slags, som, uden selv at producere ud over det dilettantmæssige, har den sikre Forstaaelse af al ægte Kunst, den ejendommelige fine Opfattelsesevne, som i sig selv er Kunst.

Inga Heines Oldefader var den første, som kjøbte Klitholm. Fra ham gik den i Arv til Sønnen og senere til Sønnesønnen.

Da han døde, var Inga Heine kun faa Uger gammel og havde allerede ved Fødselen mistet sin Moder. Baade hun og Klitholm havde været ilde farne, hvis Bedstemor Heine ikke havde været. Men Bedstemoder Heine var der og bragte al Ting paa Føde igen. Med beundringsværdig Energi tog «den gamle Frue», som Folkene kaldte hende, — skjøndt hun den Gang kun var henimod de Tres — sig af Bedriften og fik ved

Hjælp af en dygtig Forvalter Jorderne arbejdet op, saa Gaarden atter blev nogenlunde gjældfri. Skete der Uheld med en Maskine, eller blev en af Folkene syge, altid var den gamle Etatsraadinde ved Haanden for at hjælpe med Raad og med Daad, og der var mange, som mente, at der sad mere end Mands Mod og Vilje i hendes lille, spinkle Krop. — Inga elskede hende lidenskabeligt og nærede, hver Gang hun i de sidste Aar fik et af sine hyppige Hosteanfald, en næsten sygelig Angst for, at hun skulde dø.

Der havde efterhaanden udviklet sig et særlig inderligt Forhold mellem disse to Kvinder, som paa en ejendommelig Maade udfyldte hinanden. De kunde være forskjellige i deres Livsopfattelse, men i Grundsynet var de enige, og kom det undertiden til en lille Rivning imellem dem, — som naar Inga vilde udelade det lille «von» foran Navnet, og den Gamle erklærede, at det aldeles ikke gik an: det var at haane sine Forfædre i deres Grave, — var man saa lykkelig at være af god Oprindelse og lidt finere Extrakt end Folk i Almindelighed, saa havde man at skønne paa det og bevare Traditionen, medens Inga erklærede, at hun ikke brød sig det ringeste om danske Ahner eller tyske von'er, — saa endte den dog altid med, at hun slyngede Armene om Bedstemor Heines Hals, hvor de smaa hvide Nakkekrøller stak koket frem under Kappen og forsikrede, at siden det var hende saa meget om at gjøre, skulde hun saamænd gjærne beholde sit «von». Til Gjengjæld strakte den gamle Etatsraadinde sig saa vidt, hun kunde i Forstaaelse af Ingas moderne Ideer, som hun ofte rystede paa Hovedet af, men hørte paa

med ubestridelig Interesse og en for hendes høje Alder mærkelig aandelig Spændstighed.

Strax Inga bestemte sig til at tage Studenterexamen, fandt den Gamle rigtignok, at det var noget af det absurdeste, hun havde hørt og ikke langt fra at være upassende, men da hun havde givet sit Samtykke, lagde hun hende heller ikke et Halmstraa i Vejen og skjulte tappert den grænseløse Tomhed, hun følte i de fire Aar, hendes Yndling opholdt sig i Byen og kun var hos hende i Ferierne. Hun levede i den Tid paa Brevene, hvori Inga holdt lange Samtaler vedlige med hende og med stort Liv fortalte løst og fast der inde fra.

Til langt ud paa Natten sad Bedstemor Heine og besvarede disse Breve i deres mindste Enkeltheder, saa længe hendes gamle Øjne mægtede at gøre Tjeneste; og ingen var stoltere end hun, da Inga blev Student med første Karakter. Hun havde allerede forberedt sig paa et fortsat Studium ved Universitetet, men saa fik hun en Dag et underligt Brev. Det begyndte saaledes:

Bedstemor Heine!

Jeg har haft en mærkelig Oplevelse! — Jeg sad i Auditoriet og hørte en filosofisk Forelæsning. Saa kom der en Solstraale og begyndte at danse op og ned paa Bænken foran mig. Den smuttede ind ad det høje Vindue bag ved mig og faldt paa skraa hen over Kathederet. Jeg kunde slet ikke faa Fred for den Solstraale! Den endevendte alle filosofiske Begreber og haanede al Logik.

Den dansede op og ned for mine Øjne og sagde bestandig det samme: Der er Foraar ude!

Martsvioler paa Gærdet! Jeg har varmet, jeg har kysset hver evige en. Der er Martsvioler ude! Foraar! Foraar!»

Jeg hørte ikke et Ord af Forelæsningen mere, men i Steden for sad jeg og fik den inderligste Lyst til at ælte i vaadt Ler. — Du husker nok, det var min bedste Fornøjelse som Barn, da jeg altid gik med sølede Fingre og lavede de underligste Figurer af leret Jord. — Men jeg tror aldrig, Lysten til at rode i vaadt Ler har været stærkere hos mig end den Formiddag!

Jeg fløj ned ad Universitetstrappen, da Forelæsningen var forbi! Jeg glemte mine Bøger i Forhallen og fik kun den ene Handske paa! Jeg spurgte den første den bedste, jeg mødte: «Aa, kan De ikke sige mig, hvor jeg kan faa noget vaadt Ler?» Folk lo ad mig; de trode vist, jeg var gal! Men endelig var jeg da saa heldig at komme forbi et Sted, hvor en stor Bygning var under Opførelse.

Jeg vovede mig ind paa Pladsen, skjøndt der stod «forbudt» alle Steder; og jeg har aldrig følt mig saa lykkelig, som da jeg kom hjem med et stort Stykke vaadt Ler i Favnen. Jeg satte mig ned og betragtede det, — jeg klappede det — jeg borede mine Fingre ind i det! Og saa sang det hele Tiden i mig: «Det er Foraar! Foraar! Der er Martsvioler paa Gærdet!» — Jeg kom til at tænke paa Egnen der hjemme en Foraarsdag, naar Sneen smeltede, og det grønne stak frem. Jeg kom til at tænke paa Dagligstuen, naar Solen skinnede paa de gule Krokus i Vinduskarmen; — men mest tænkte jeg paa dig, min egen, kære Gamle! Du, som er det allerbedste, jeg ejer. Og alt som jeg tænkte, begyndte Leret at forme sig i min Haand til de kjendte fine

Træk: — den smalle Pande med de hvide Lokker ved Tindingerne, de store klare Øjne, den bøjede Næse og den lille indfaldne Mund med de bestemte Linjer. Og det lignede dig virkelig! Bedstemor Heine, det lignede dig! — — —

Jeg svøbte dig forsigtig ind i mit Lommetørklæde og gik lige op paa Modelskolen. Jeg ringede paa og spurgte, om de kunde bruge mig som Elev. Der blev spurgt, om jeg havde noget Arbejde at fremvise. Jeg svarede, at jeg kun havde et, som jeg havde taget med mig. Men tænk dig saa min Forfærdelse! Da jeg tog Tørklædet til Side, var der gaaet et Stykke af din Næse!

Jeg maa vist have set saa fortvivlet ud, at jeg blev komisk, for Damen, som lukkede mig ind, lo højt, og Professoren, som netop kom frem i Døren til Undervisningssalen, stemte i med. —

«Vi maa se at faa den Næse paa igen», sagde han og holdt Stykkerne sammen.

Men da han hørte, at det var mit første Arbejde, blev han pludselig opmærksom. — «De har Talent, Frøken», sagde han. «Jeg antager Dem som Elev». — Jeg kunde have faldet ham om Halsen for de Ords Skyld; men jeg holdt mig jo i Skindet! —

Nu har jeg givet alle Studierne Løbepas og sidder hver Dag paa Elevskolen og modellerer; — men ogsaa hjemme arbejder jeg i Ler, og det er de dejligste Timer i mit Liv! Saa fortæller Solen mig om Foraar der hjemme, om Vestervovvov bag Klitterne, om Violerne og om dig, og jeg længes blot efter den Tid, da jeg kan komme hjem igjen og arbejde helt paa egen Haand. — Vær nu ikke vred, fordi jeg har opgivet Studeringerne! Jeg ved nok, at Du i Tankerne havde set mig som en an-

den Sonja Kovalevsky, fordi jeg havde særlige Anlæg for Mathematik; men hvem kan bryde sig om mathematiske Opgaver, naar Sjælen vaagner og for første Gang føler, hvad den vil? Hvem kan tænke logisk, naar Kunstnerilden gløder i ens Hjærne og brænder alt andet ud til Slakker!» —

Den gamle Etatsraadinde sukkede dybt, da hun lagde Brevet bort. «Det er en sørgelig Misforstaaelse, det hele», sagde hun. «Barnet er kommen ind paa en Skraaplan, meget værre end den første. Det er Indbildning alt sammen. Der fødes ingen Kunstnere nu om Stunder — mindst iblandt Kvinderne.» — Men til Inga skrev hun:

«Gjør som du vil, naar du blot kan blive lykkelig ved det.» — «Jeg er lykkelig» blev der svaret tilbage, «men jeg savner din Sympathi. Lad mig faa Lov til at fortælle dig om mit Arbejde, saa vil du ogsaa lære at forstaa det.» —

Og saa begyndte igjen den daglige Brevskrivning imellem de to. Længere og længere blev Brevene, mere og mere var der, som skulde besvares. Bedstemor Heine skød Brillerne op og ned, pudsede Glassene i det uendelige og tog den store gamle Lampe frem fra Skabet for at faa dobbelt Belysning, men Øjnene vilde alligevel ikke gjøre Tjeneste, Linjerne bleve altid skævere, og Brevene altid kortere. —

Saa blev Inga Heine pludselig overfalden af en stærk Angst for, at den gamle Etatsraadinde skulde være bleven alvorlig syg. Hun pakkede i en Fart sin Kuffert, sagde Skolen Farvel og kom en skjøn Dag atter kjørende til Klitholm. —

«Min egen, egen Bedstemor Heine!» sagde hun

og slyngede Armene om den gamle Dames Hals. «Jeg har været altfor længe borte fra dig; men nu rejser jeg aldrig fra dig mere.» — Og Bedstemor Heine græd af Glæde, saa Brillerne faldt af og røbede den matte Hinde, som havde lagt sig over hendes før saa klare Øjne. — «Dit Syn er blevet lidt svækket», sagde Inga, «men jeg har gode Øjne, jeg kan se for os begge.» —

Og saa flyttede hun sine Bøger ind i Dagligstuen og sad hele Dagen og læste højt for den Gamle eller gik lange Ture med hende i Haven. Meldte Lysten til at modellere sig, betvang hun den strax; det var ligesom hun følte, at hun havde forurettet nogen ved saa længe at gaa op i Arbejdet for sig selv; nu skulde det gjøres godt igjen og gjøres for Alvor, saa der var Mening i det. —

I et halvt Aar rørte hun ikke sin Modellerpind, skjøndt den gamle Etatsraadinde flere Gange opfordrede hende til at tage fat igjen. «Nej, Arbejdet har haft mig saa længe; nu skal Du have mig,» svarede hun. —

Og Edderkopperne spandt fine Traade imellem de smaa Buster af Ler og Gibs, som stod i det lille aflaasede Værelse ved Siden af Dagligstuen; ingen Haand dækkede dem af eller gjorde dem færdige. —

I den sidste Tid havde Inga Heines Tanker desuden taget en hel anden Retning. Hendes af Naturen livlige og af Stedomgivelserne stærkt udviklede Fantasi havde pludselig faaet rigt Stof til Arbejde paa et Omraade, hvor den frit kunde boltre sig, fordi Virkeligheden dér endnu ikke havde stillet den Grænser.

Der var kommen en ny Doktorfamilie til Eg-

nen, en meget lille og stilfærdig Familie, bestaaende af Mand, Hustru og en fireaars Dreng. Derved var intet mærkeligt. Men Rygtet, dette travle Insekt, som aldrig er arbejdsløst, var gaaet forud for Familien og havde meldt noget om, at Doktoren en Gang havde siddet i Fængsel — hvorfor vidste man ikke. Nogle gættede paa Brandstiftelse, andre paa Falskneri, atter andre paa en Sædelighedsforbrydelse; — dog vilde de, som kjendte de nærmere Omstændigheder, vide, at den første Gisning var den rette. — Men hvad kunde have fremkaldt en saadan Begivenhed i denne Mands Liv? Hvad kunde have drevet ham til en Handling, som pludselig bragte ham i Konflikt med Landets Love? Det var disse Spørgsmaal, Inga atter og atter tumlede med — Hans Karakter maatte være nobel, det sluttede hun deraf, at han, som Rygtet gik, havde meldt sig selv for Retten. Og ét var hun klar paa: Hun agtede ham, fordi han havde baaret sin Skam og ikke var gaat udenom Straffen.

Nu havde han været en hel Maaned der paa Egnen, uden at det endnu var lykkedes hende at faa ham at se eller blot tilfældig at møde ham. — «Jeg tror, den Mand maa have en hvid Pind i Munden,» sagde hun somme Tider og lagde saa lidt utaalmodig til: «Jeg længes dog saa meget efter at se ham,» — «Hvorfor gør Du egentlig det?» kom det lakonisk henne fra Bedstemor Heines Lænestol. — «Aa, her er saamænd ikke for meget af det ualmindelige her paa Egnen, og Du kan da sige dig selv, at han ikke er noget almindeligt Menneske.» — «Saa—aa? Hvoraf slutter Du egentlig det?» — «Almindelige Mennesker begaar ikke

Forbrydelser.» — Da takker jeg Gud, at jeg hører til de almindelige Mennesker.» — «Aa, Bedstemor Heine! Du ved godt, hvad jeg mener. Han interesserer mig, derfor vil jeg kjende ham.» — «Man gjør altid bedst i at holde den Slags Folk lidt paa Afstand.» — Inga vendte sig om med en saadan Hast, at det gav et Sæt i den gamle Dame. «Det mener Du ikke, Bedstemor Heine! Du er altfor god, altfor kjærlig lil at mene det! Eller vilde Du virkelig holde ham borte fra dit Hus, fordi han har haft en haardere Skæbne end nogen af os andre? Kunde Du virkelig nænne at vise ham Mistro for en Synd, som har haft Straf nok i sig selv?» — Bedstemor Heine skød Brillerne op i Panden og rømmede sig lidt forlegen: «Jeg vilde naturligvis ikke betænke mig paa at tilkalde ham, hvis vi blev syge, — hvad Gud forbyde! — men iøvrigt deler jeg ikke din Begejstring for straffede Personer. De har været farlige for Samfundet og kan blive det igjen. Der er altfor megen falsk Humanitet oppe i vore Dage.»

Og Strikkepindene klirrede lidt ivrigere imod hinanden, end de plejede, — saa ivrigt, at Inga tav; men hun følte sig paa ingen Maade overbevist.

Det var Foraar! I lystige smaa Bække løb Snevandet ned ad Bakkerne, sprøjtede imod Gærderne og stod stille i Grøfterne. Lærken havde ladet vente ualmindelig længe paa sig i Aar, og Sneen havde ligget til først i April; men nu var Foraaret ogsaa kommen paa en eneste Dag i et vældigt Tøbrud med skinnende Sol og høj Himmel. Vinden gled

lunt gjennem Luften, og Solen smeltede og smeltede, saa det drev fra Træernes Knopper; den smeltede Sneen af Tagene, den kyssede Violerne frem fra Grøftekanten, og varmede Skovbunden, saa Bukkar og Anemoner kom frem i Tusendvis.

Spurvene kvidrede, Lærkerne sang, og fra Tagene meldte Stæren sin Ankomst. — Saa kunde Inga ikke sidde stille mere. Hun tog sin bløde Filthat paa, kastede en Kaabe over Armen, fløjtede ad sin Hund — en lille, skævbenet Grævlingehund — og gik over Marken ind i den lille Skov, som hørte til Gaarden og fuldstændig dækkede den ene Side af en temmelig høj Bakke. — Hun kiltede Kjolen op og sprang som en Kat over Grøfter og Gærder op ad Bakken, til hun naade en grøn Skrænt i Skoven. Der satte hun sig paa en fældet Træstamme og sang og fløjtede, saa højt hun kunde, medens hendes friske, unge Ansigt straalede af Foraarsglæde.

Grævlingehunden stod foran hende og gø'de i vilden Sky. Det var en ordentlig Koncert, der lød helt ud til den gamle Bonde, der pløjede Jorden paa den anden Side Skoven. Han standsede Ploven et Øjeblik og lyttede med Hovedet lidt paa skraa – : «Det er nok Studenterfrøkenen, der er ude,» sagde han med et lille Smil og satte sindigt Ploven i Gang igjen.

Men «Studenterfrøkenen» var sprungen op og stod nu og saa ned over Skrænten med det fine, bløde Mos, der krøllede sig i fugtig Glans, saa lysegrønt og foraarsungt. Hun kunde ikke modstaa Lysten til at være Barn igjen, men lagde sig ned i Græsset, saa lang hun var og trillede nedad Skraaningen med Hunden gøende efter sig. Lysten

var kommen saa pludselig over hende, og Beslutningen var fulgt saa hurtig efter, at hun ingen Ting sansede eller samlede, før hun standsede ved Foden af Bakken, netop som en Mand passerede Skovstien ved Siden af.

Hun blev siddende et Øjeblik i Græsset og lo, lo saa Taarerne trillede nedad hendes Kinder, lo, saa han maatte le med og syntes, at han aldrig havde hørt saa hjærtelig en Latter. Saa sprang hun op og begyndte varm og forpustet at børste Mosset af sin Kjole. — «Jeg tror, jeg var gal!» sagde hun, men lo endnu. — Han spurgte høfligt, om hun ikke havde stødt sig. «Nej, vist ikke», svarede hun, halvt ærgerlig og lidt forlegen: «Det var lutter Kaadhed, — jeg glemte, at jeg ikke var Barn mere. — Det Vejr kan jo gjøre En tosset!» — — Han saa næsten misundelig paa hendes friske Ansigt og sagde med et lille Suk — halvt aandsfraværende: «Ja det er smukt Vejr i Dag.» «Smukt! Det er storartet Vejr, vidunderligt Vejr! Et Vejr, som kan faa En til at staa paa Hovedet af lutter Fornøjelse.» — «Ja, jeg kunde se, at det virkede saaledes paa Dem,» sagde han og smilede. — Hun lo igjen, og han vedblev at se paa hende; — tilsidst følte han godt, at hans Blik blev stirrende, men alligevel kunde han ikke drage det bort. — «Hvad ser De saadan paa mig for?» spurgte hun med en utaalmodig Bevægelse af Hovedet. — «Aa, undskyld!» sagde han: «Jeg saa paa Deres Øjne.» — «Er de saa mærkværdige?» — «Ja, de er netop mærkværdige. Jeg synes, jeg skulde have kendt dem — ja, jeg har bestemt set dem før.» — Hun lo igjen — det var en kort, frisk Latter. — «Mig har De aldrig set,» sagde hun, «saa antager jeg heller ikke, at

De har set mine Øjne.» — Der kom et besynderligt Udtryk i hans Ansigt. «Ja hvem kan vide» — sagde han; men opfangende hendes hurtige Blik, tilføjede han med en betegnende Haandbevægelse: «Nej, der er ikke noget i Vejen her oppe.»

Hun standsede og satte et Par Anemoner i sin Hat, medens hun lod ham gaa foran paa Skovstien. «Det er en højst besynderlig Maade at stifte Bekjendtskab paa,» sagde hun; men da hendes Øjne i det samme faldt paa hans brede Ryg og det mørke, lidt til Siden hældende Hoved, slog det ned i hende: Jo! hun havde ogsaa set ham før —! Hun kjendte denne Skikkelse, — hun vidste blot ikke hvorfra, og det var hende senere ikke muligt at komme paa Spor derefter.

«Tror De paa en Forudtilværelse?» sagde hun brat. Hun faldt altid med Døren lige ind i Huset. Han smilede. «Jeg ved, hvorfor De spørger,» sagde han. — «Hvorfor da?» — «Det er, fordi De synes, at De ogsaa har set mig før.» — «Nej, jeg har ikke! Det var bare Deres Nakke —» «Og det var bare Deres Øjne —» — «Men det er jo noget afskyelig uhyggeligt noget!»

Han vendte sig om. «Ved De, hvem jeg er?» sagde han, og der kom noget stikkende, næsten mistænksomt i Blikket. Hun følte sig ilde berørt, men lo det bort igjen. «Vel ved jeg det,» sagde hun, «De kan ikke være nogen anden end den nye Doktor.» «Hvorfor ønsker De mig da ikke velkommen?» — «Fordi jeg holdt saa meget af den gamle Doktor, som døde, at jeg ligefrem ikke kan lide Tanken om, at han har faat en Eftermand.» «Det er kjedeligt for mig — som uskyldig er blevet det.» — Hun smilede muntert. «Ja, men

kan De alligevel ikke nok forstaa,» sagde hun, «at naar man har gaat ud og ind i et Hjem i mange Aar og holdt af dets Beboere, saa maa man først vænne sig til at se det i andres Besiddelse? Og jeg holdt saa meget af de to Gamle, som døde kort efter hinanden. Jeg skal sige Dem: Gamle Folk og Hunde, det er noget, jeg ikke kan staa for!» — «Da er det rigtig uheldigt, at min Kone og jeg ikke er gamle.» — «Er Deres Kone elskværdig? — Ja, det er hun naturligvis.»

Han vendte sig bort. «De kan jo komme og dømme selv,» svarede han noget kort. «Tak, ja, det vil jeg ogsaa. Men hvorfor spørger De slet ikke om, hvem jeg er?» Hun saa lidt nysgjærrigt paa ham. — «Det behøves ikke. De er naturligvis «Studenterfrøkenen.» — «Hvorfor er jeg naturligvis det? Jeg kunde lige saa godt være en anden.» — «Nej, De kunde ikke.» — Han standsede et Øjeblik og saa paa hende.

Skikkelsen var lille og fin, men karakteristisk i sine Bevægelser, og af dem, man huskede. Øjnene vare store og kloge, Blikket sydlandsk ildfuldt. Det korte, sorte Haar krøllede stærkt i Nakken og ved Tindingerne, en stærkt udfaldende Krave viste, hvor frit Hovedet sad paa Halsen; Munden var stor og frisk og meget udtryksfuld, Næsen havde gjort en pæn lille Begyndelse til at blive bøjet, men havde fortrudt det paa Halvvejen og var endt med et lille Sving op efter.

Det var denne lille stridbare Næse, som med sit Præg af Kraft og Frejdighed gav hele Ansigtet Karakter. — Den Næse havde været den gamle Etatsraadindes Sorg bestandig. Til Inga var sex Aar gammel, trode hun endnu, at den ved behørig

Røgt og Pleje kunde faa den fine, aristokratiske Form, den oprindelig syntes at være skabt for, og hun gjorde, hvad hun kunde for at sætte Skik paa den. Hver Mørkning, naar Inga sad ved hendes Fødder, og hun fortalte sin Yndling Æventyr, strøg hun utrættelig med Tommel- og Fegefingeren ned ad hendes Næse, og bøjede den hver Gang lidt i Spidsen med et energisk lille Ryk, der skulde sige saa meget som: «Jeg faar nok Bugt med dig alligevel.» Men den stridbare lille Næse vilde sin egen Vej, og Redningsforsøgene maatte opgives. Etatsraadinden sukkede endnu, naar hun saa paa den og mindedes med Skam sit Nederlag. — «Men saa er der da det Gode,» trøstede hun sig igjen, «at man slet ikke sporer den jødiske Oprindelse.»

Doktoren maatte have tænkt paa det samme, for han sagde pludselig: «Det er i Grunden besynderligt, at De er en Heine.» — «Hvorfor det?» — «Aa, efter Deres Ydre at dømme —»

«Naa, Jødeblodet mener De. — Ja De synes vel, min Næse er alt andet end jødisk?» — Han lo. «Men De er vel alligevel» — «i Familie med Digteren Heine,» faldt hun ind. «Ikkesandt? Det var det, De vilde have sagt. Lad mig bare faa det strax. Jeg er vant til Turen. Jeg har faat det Spørgsmaal, fra jeg næppe kunde tale. Jo, vore Tip-Tip-Tipoldeforældre var akkurat samme Personer. Men jeg har forresten Stamtavlen liggende hjemme.»

«Jeg har ikke Spor af Interesse for Stamtavler. og jeg vilde slet ikke have spurgt Dem om Heine.» — «Ikke det?» — hun saa opmærksomt paa ham — «hvad vilde De da have spurgt om?»

— «Jeg vilde kun have sagt, at De har sydlandsk Blod i Dem. Det mærker man strax.» —

Hun gik hurtig ved Siden af ham. Saa sagde hun paa én Gang: «Hvad vilde De egentlig herovre — i det yderste Thule?» — «Være Læge for Fiskere og Bønder.» — «Ved De af, at her er meget ensomt, næsten for ensomt for Mennesker, som ikke er fødte her?» — «Her kan neppe være ensomt nok for mig.»

Hun undgik at se paa ham, men gættede sig til Udtrykket i hans Ansigt og lod, som hun ikke forstod det. — «Hvad gav Dem først Mod paa Vesterhavsegnen?» henkastede hun. — Han standsede. «Det var noget som en Flugt, tror jeg. Det var et Spring ud i aaben Sø; — men jeg trængte til Søen.»

Hun tav et Øjeblik, saa sagde hun ligesom afledende: «Synes De om Befolkningen her?» — «Ubetinget om Fiskerne, mindre om Bønderne. De bruger for mange gudelige Talemaader.»

Hun gjorde et lille Glædeshop henad Vejen: «Aa, hvor jeg godt kan lide Dem for den Udtalelse! Det er netop ogsaa min Mening. Jeg faar næsten Kvalme af den Slags. Nej, Fiskerne, det er mine Folk! De snakker ikke, men handler. Det hedder blot: Redningsbaaden ud! og saa staar de der paa Pletten alle sammen. De har taget mangen en god Mundfuld fra Vestervovvov, saa det har brølet mange Dage efter.» — «Ja, det er prægtige Ansigter, der sidder paa de Mennesker.»

Hun saa op. Egentlig syntes hun ogsaa, der sad et prægtigt Ansigt paa ham. Der var i dette Øjeblik et underligt Udtryk af Lidelse i det, skjøndt han stod tilsyneladende ligegyldig og

slog Ukrudt ned med sin lange Spadserestok. Hun tænkte paa alt, hvad hun havde hørt om ham, men hun sagde ikke noget. De gik videre i Tavshed, indtil de kom til Vejen, som drejede ind til Doktorboligen. «Ja, jeg tør vel ikke opfordre Dem til at følge med ind?» sagde han og strakte Haanden ud imod hende.

Hun kunde ikke modstaa Lysten. «Jo, hvorfor ikke?» sagde hun. «Jeg skal jo alligevel se de gamle Stuer i en anden Dragt.» —

Han smilede. «De overvinder altsaa Deres Fordom?» — «Ja, det gjør jeg,» sagde hun og traadte rask ind gjennem den lille Laage, han aabnede for hende.

«De sagde før, at De ikke kunde staa for gamle Folk og Hunde. Gamle Folk kan jeg desværre ikke byde paa, men en Hund har jeg, som det er værd at se. Maaske De kan blive gode Venner med den,» sagde han godmodigt. — «Det var morsomt! Hvad er det for en Slags Hund?» — «Det er en ægte Newfoundlænder.» — «Aa nej, det er da ikke sandt! Jeg har i mange Aar været paa Spor efter saadan en Fyr, men har ikke kunnet opdrive den noget Sted. Og Deres har vel ingen Hvalpe?» — «Nej. Fenris har kun én Hvalp og han er tobenet. Nu skal De strax se dem begge.»

Der gled et lyst Udtryk hen over hans Ansigt, medens han sagde det og lod hende gaa foran gjennem Forstuen ind i Dagligstuen, hvis Dør stod paa Klem. «Vær saa god at sidde ned,» sagde han, «saa skal jeg strax hente Monsieur Fenris.»

Hun satte sig ved Vinduet, som stod fuldt af Krokus og Hyazinter og lod med en egen vemodig Følelse Blikket glide rundt i det kjendte Værelse,

som nu forekom hende saa fremmed. Den gammeldags Stue med de stive, hestehaarsbetrukne Møbler, der havde staat opstillet langs Væggene med nøjagtigt samme Mellemrum, den underlig gamle Stue, hvor Gjøgen kom frem over det bornholmske Stueuhr og galede ved hvert Timeslag, og hvor der altid lugtede af Røgelse, var pludselig bleven forvandlet til et moderne kjøbenhavnsk Hjem med polstrede Møbler, smaa Vægdekorationer, japanesiske Tallerkener og Nipssager alle Vegne. Her var nok af alt, og dog manglede der noget — noget som kunde give det hele Karakter; alt var ligesom samlet paa maa og faa, opstillet i Flæng, uden Kjærlighed eller synderlig Smag.

Inga bemærkede det og henførte instinktmæssig denne Mangel til Husets Frue, men sprang saa atter med sin Tanke tilbage til Doktoren. — Hun tænkte paa, hvor forskjellig Virkeligheden havde været fra det Fantasibillede, hun selv havde skabt af en lille undersætsig Mand, — lidt skaldet, med stærkt buskede Øjenbryn og et skarpt, klogt Blik. Hun havde mødt en høj, duknakket Skikkelse med stærkt markerede Træk og tæt, manket Haar. Kun Øjnene lignede. De havde det paa én Gang kloge og sky Blik, som hun paa Forhaand syntes, hun kjendte. De saa altfor lidt op, men naar de gjorde det, var Blikket absolut fængslende og ejendommelig sjælfuldt. — Nej, hvad det saa end var, han havde gjort, at det ikke var noget, som plettede Karakteren, følte hun sig overbevist om! Og hun nikkede triumferende ved Tanken om, hvilket Slag hun skulde slaa for ham hjemme hos Bedstemor Heine! —

Hun blev afbrudt i sine Betragtninger ved, at

Døren lige over for hende gik op, og ind marcherede med logrende Hale og stote, gravitetiske Skridt en mægtig graa Newfoundlænder, bærende en lystig lille Krøltop paa sin Ryg. —

Hunden og Drengen var som støbte sammen og begge var saa formskjønne, at hun med sin levende Kunstsans i Fyr og Flamme uvilkaarlig slog Hænderne sammen og udbrød: «Nej, hvor de er dejlige begge to! Og hvor de passer sammen!»

Hun saa slet ikke Doktoren, som var fulgt med ind og nu med øjensynlig Stolthed iagttog det Indtryk, de gjorde paa hende. Hun gav sig strax sin Hundekjærlighed i Vold og laa allerede paa Knæ foran Fenris med Fingrene begravet i hans tykke Pels. «Ja, snus Du kun til mig», kjælede hun, «Du er jo en prægtig Fyr, som saadan kan være Hest.» —

«Mig ogsaa — prægtig Fyr,» sagde en lille Stemme med skuffet Klang, og Drengen, som aabenbart følte sig lidt tilsidesat, gjentog, idet han militærisk rettede sin lille Ryg: «Prægtig Fyr!» —

«Ja, det har Du rigtignok Ret i», sagde hun. «Prægtig Fyr! Lad mig se, hvor godt Du kan ride.» — Og ofrende sin Muffe til Fenris, som søgte at tilvende sig den ved smaa hurtige Snap, fløj hun rundt i Stuen under Drengens jublende Raab og sin egen lystige Latter.

Hun lagde ikke Mærke til, at Døren igjen gik op, og en slank Kvindeskikkelse gled stilfærdig ind ad den. Først da hun sank forpustet om paa en Stol, overladende Muffen til Fenris, som triumferende ruskede i den, og den stilfærdige Dame roligt tog den fra ham med et advarende: «Tag dig i Agt! Du ødelægger jo helt Damens

Muffe», opdagede Inga hende og rejste sig hurtig.

«Undskyld Frue! Hvad maa De tro om mig, at jeg støjer saaledes rundt i Deres Hus, første Gang jeg er her! De maa jo tænke, at jeg ikke er rigtig vel forvaret. Men jeg forsikrer Dem: det var deres Skyld alt sammen,» — hun pegede paa Drengen og Hunden — «de er virkelig for dejlige!»

Der gled et Smil hen over Damens smukke, ubevægelige Ansigt, men hun svarede ikke noget. Inga vendte sig til Doktoren med et hurtigt: «Undskyld!» og skyndte sig at sætte sin Skindhue, som under Legen var gleden helt ned i Nakken, fast igjen.

«Her er ikke noget at undskylde», sagde han og saa lige paa hende: «Det klædte Dem saa godt.»

Det slog hende, hvor de Øjne var smukke — og Blikket paa én Gang klart og kiogt.

Hun rakte Fruen Haanden og sagde halvt spøgende: «Det er rigtignok en underlig Maade at introducere sig paa; men vi Folk fra Vestkysten er nu én Gang ikke anderledes. Vi gaar lige paa ligesom Vestervovvov og kjender ikke til Formerne. De maa tage os, som vi er.»

Fruen svarede kun med et konventionelt: «Velkommen!» og saa gik Samtalen i Staa.

«Er det ikke en stor Forandring for Dem at være kommen her over?» spurgte Inga lidt efter med et Forsøg paa at gjenoplive den.

«Aa jo, man savner Byen.»

«Har De bot i Kjøbenhavn hele Tiden?»

«Ja lige til» — Damen rødmede og saa raadvild over paa Doktoren, som ikke mødte hendes

Blik — «lige til vi blev enige om at flytte bort», kom det oplysende.

«Naa ja — naturligvis», svarede Inga og spurgte sig selv, hvad hun egentlig mente med dette meningsløse «naturligvis».

Samtalen var atter gaat i Staa, men nu kom Fenris hende til Undsætning.

Der var intet, Fenris kunde staa mindre for end en lystig Leg, og den følte sig saa ubetinget tiltalt af denne unge Dame, som uden at ane, hvilken ubrydelig Stilhed der plejede at herske i disse Stuer, strax havde tilbudt sig som god Kammerat til en Leg, at den nu plantede sig foran hende og anbragte sine store Poter i hendes Skjød, læggende Hovedet koket paa Siden og venskabeligst indbydende til en Kjæletur.

Inga var ikke sen til at modtage Invitationen.

Hun kløede den bag Ørene og gned den paa Snuden: «Nej, Du er dog en ualmindelig dejlig Fyr!» sagde hun. «Sikken en Bringe Du kan fremvise! Naa — jeg skal have én Pote til! Tak min Basse!»

«Han er min Basse», lød igjen den lille Stemme ved Siden af, og en meget bestemt lille buttet Barnehaand lagde sig paa hendes Knæ.

Inga lo saa hjærtelig, at Doktoren maatte le med; og selv den stilfærdige Dame begyndte paa noget, som kunde ligne et lille Tilløb til Laster. Men da vendte Drengen sig om og saa paa hende med et Par store Øjne. «Mor ler!» sagde han i en Tone midt imellem Fryd og Forskrækkelse. Og pludselig tav al Latter. Der blev saa stille i Stuen, at man kunde høre en Naal falde. Følelsen af noget usagt og dog pin-

lig berørt lagde sig over de tre i Stuen og gjorde, at deres Blikke uvilkaarlig undveg hinanden.

Inga følte det, som om hun ufrivillig var kommen til at høre og se mere, end hun skulde; men følgende en af sine øjeblikkelige Indskydelser, bøjede hun sig ned og kyssede Drengen, som svarede med at slynge Armene om hendes Hals.

«Nu skal jeg sige dig noget, Kai», sagde hun og rejste sig op. «Jeg har ikke saadan en dejlig stor Hund som Du, men jeg har en rask lille Hest, som rigtig kan trave. Den skal jeg spænde for Ponyvognen og komme her over og hente dig, saa skal vi kjøre en lang Tur sammen, og Fenris skal faa Lov til at kjøre med; den har godt af at røre Benene. Hvad siger Du til det?»

«Hurra!» raabte Drengen; og Fenris sagde «Vov!» paa en Maade, som tydelig nok afskar enhver Indvending.

«Maa jeg ikke nok bortføre de to en Gang imellem?» sagde Inga henvendt til Doktoren.

«Saa tit De vil Frøken.»

«Tak!»

«Selv Tak!»

«Ja, nu maa jeg gaa» — hun rakte ham Haanden. — «Bedstemor Heine har vist længe ventet paa mig. — Farvel Frue! Det vilde glæde os at se Dem paa Klitholm. Og Dem med, Doktor — ikke i Egenskab af Læge, da er vi helst fri naturligvis, — men ellers — saa tit De vil.»

Hun lukkede Døren op til Forstuen og vendte sig paa Tærskelen for endnu en Gang at klappe Fenris; — men denne Tilnærmelse tog hendes lille Grævlingehund, som trofast havde holdt Vagt udenfor, hende højst unaadig op. Den stak i

et rasende Hyl og skurede i sin Arrigskab paa Bagen tvers hen over det glatte Forstuegulv paa en saa uimodstaaelig komisk Maade, at Tilskuerne kun kunde se paa hinanden og le — denne Gang betydelig friere end før.

«Naa! De firbenede sørger da for at ryste vore Lunger», sagde Inga og smuttede ud af Døren, stadig akkompagneret af Hundens hidsige Gøen.

Hun vendte sig om i Gaarden og raabte tilbage: «Næste Gang kommer jeg kun med Ponyen — den er frommere.» Og Doktoren svarede fra den aabne Dør — han stod med Kai paa Ryggen og Fenris ved Siden af —: «De maa ikke vente for længe! Vi længes allerede.»

Mange Aar efter kunde hun se det Billede levende for sig! Manden med det ejendommelige, lidt dukkende Hoved, som Livet havde bøjet — Drengen sprællende paa hans Ryg — Hunden med begge Forpoter oppe paa Siden af ham, seende haanligt ud efter sin arrige lille Angriber, som utrættelig gø'de videre — og den stilfærdige Dame, som syntes at trykke det hele, staaende ubevægelig bag ved dem.

Hun drejede ud af Gaarden, men Doktoren blev staaende og fulgte hendes lille Skikkelse med Øjnene.

«Maden er færdig», sagde Doktorfruen med en lidt skrap Stemme og gik foran ind i Spisestuen.

Inga bøjede netop nu om ved Kanten af Skoven og blev borte i Krattet.

Han vendte sig langsomt om og satte Drengen ned paa Gulvet. «Hun var som et friskt Vejr», sagde han. «Hvor det er velgjørende at træffe noget saa umiddelbart!»

De satte sig til Bords lige over for hinanden og nød som sædvanlig Maaltidet i Tavshed. Kun Drengen, som sad imellem dem, pludrede af og til lidt — mest om den fremmede Dame og hendes Pony; men da Doktoren i Dag kun svarede med Enstavelsesord og Fruen slet ikke, blev omsider ogsaa han træt; og snart afbrød kun Pendulslaget fra det store Uhr i Ventestuen ved Siden af den trykkende Tavshed, som hvilede over dette Hjem — en Tavshed, som havde vundet Hævd igjennem syv lange Aars uforstaaende Samliv.

Da Inga kom hjem, fløj hun gjennem Dagligstuen lige ind i sit Arbejdsværelse ved Siden af, idet hun blot i Forbigaaende henkastede til den gamle Frue: «Det var en dejlig Tur, Bedstemor Heine! Om en Time har Du mig igjen; jeg maa blot ind og pille lidt ved Gibsen.»

Saa drejede hun Laasen om i Døren uden egentlig at gjøre sig klart, hvad det var, hun lukkede for og begyndte — endnu med Overtøjet paa — at ælte Lerklumper sammen.

«Jeg maa gjøre det med det samme!» sagde hun halvhøjt, «for nu ved jeg, at jeg kan. Og maaske kan jeg aldrig mere.»

Og medens hendes Kinder brændte som i Feber, arbejdede hendes bløde Fingre i det vaade Ler, til det begyndte at tage Skikkelse under hendes Hænder.

«Dér er det!» udbrød hun, opildnet af sin Kunstnerbegejstring: «Det duknakkede Hoved med de markerede Træk! Den brede Pande,

de dybtliggende, sky Øjne, den krogede Næse over den udtryksfulde Mund og den fastbyggede, store Hage! Jeg har aldrig set et Hoved, der egner sig bedre til at modellere — aldrig!»

Og mere og mere formede Busten sig — Linjerne blev skarpere, Ansigtet fik Liv. Hun blev selv slaat af Ligheden og slog Hænderne sammen i Forundring.

«Bedstemor Heine!» sagde hun og skød Døren op ind til Dagligstuen: «Kom og se, hvad jeg har lavet; Du maa se ham, som han er. Han er slet ikke færdig; han er kun lige begyndt at blive til. Men af de raa Omrids kan Du strax se, hvor karakteristisk han er. Jeg tror næsten, han er allerbedst saadan. Han bliver vist ikke nær saa god, naar jeg faar filet paa ham.»

Og fuldstændig glemmende, at hendes Hænder var fulde af Ler, fløj hun hen til Bedstemor Heines Lænestol og tog et raskt Tag i den gamle Frues Arme for at hjælpe hende op fra Sædet.

«Men Gud i Himlen, Barn! Hvordan er det dog, Du sviner mig til!» sagde den gamle Etatsraadinde og saa alvorlig bekymret op i Ingas varme, ivrige Ansigt, som frygtede hun for en momentan Sindsforvirring.

«Aa, om Forladelse, Bedstemor Heine! Jeg glemte al Ting over det ene! Men jeg skal strax vaske Pletterne af igjen. Lov mig blot, at Du først vil se det, jeg viser dig!»

«Naa, hvad er det saa?» sagde den Gamle, da hun stod i Døren, støttet til sin Stok.

Inga pegede blot paa Busten.

«Se paa det Hoved dér», sagde hun, «er det ikke godt?»

«Godt?» — den Gamle fik Brillerne paa med usædvanlig Hast — «Jo vist er det godt — overmaade godt endogsaa. Hvor har Du det fra?»

«Naturligvis fra det eneste ejendommelige Menneske her paa Egnen.»

«Saa—aa? Har vi saadant et Ho'de her?»

«Nej, indtil for kort Tid siden havde vi det ikke, men nu har vi det.»

«Hvem er det da?»

«Naturligvis den nye Doktor.»

«Ja saa!»

«Deres Naade bliver saa tavs. Taber Hovedet maaske i Værd, fordi det tilhører en Mand, som har været straffet?»

«Egentlig maaske ikke — og alligevel —».

«Se en Gang rigtig paa det! Det er ikke Hovedet af en almindelig Forbryder. Det er Hovedet af en Mand, som har lidt. Kan Du ikke se det i Blikket — og i Udtrykket omkring Munden ogsaa — ja, i Holdningen med.»

«Det er meget godt altsammen; men der er for mig noget uhyggeligt i, at denne Person indgyder dig en saadan Begejstring, saa Du, efter at have set ham første Gang, styrter lige hjem og modellerer ham!»

«Herregud, er der ikke andet i Vejen, saa maa Deres Naade virkelig give mig Absolution. Saa! Nu anbringer jeg en vaad Svamp paa det lerede Ærme, og saa maa Du give mig noget at spise, for jeg er skrupsulten!»

Og det var hun.

Etatsraadinden grundede længe over, om det var Turen eller det forcerede Arbejde, der gav hende Appetit; men aldrig havde hun ladet Maden

vederfares større Retfærdighed end i Dag; og alt som hun spiste, gav hun under hjærtelig Latter en malende Beskrivelse af sin Trimletur.

Et bebrejdende: «Men Inga! Du opfører dig jo som en kaad Dreng!» prellede fuldstændig af imod denne Lystighed; og da hun kom til Fortællingen om Kai og Fenris, blev den Gamle saa opsat paa at faa dem begge to at se, at Inga lovede strax at kjøre dem hjem i Ponyvognen.

«Men det værste er jo rigtignok, at saa kan vi ogsaa risikere Omgang med Forældrene,» indvendte Bedstemor Heine lidt betænkelig.

Inga svarede ikke, men ved sig selv tænkte hun: «Det er jo netop ogsaa dem, jeg vil have fat i.»

I en underlig lys, vuggende Stemning sad hun den Aften paa sit Værelse og fordybede sig fuldstændig i Beskuelsen af sit Værk. Hun gjorde Øjnene lidt dybere og Trækkene lidt klarere, men ellers var det ligesom alle Rettelser bød hende imod.

«Han skal staa, som han blev til, da Gnisten var i mig,» sagde hun og strøg ligesom kjærtegnende hen over Busten.

Det var i det hele et Særkjende hos hende, at hun aldrig arbejdede, naar Gnisten ikke var i hende. Derfor vrimlede hendes Atelier af Skitzer, som aldrig blev færdige, fordi hun sjældent kom i Stemning mere end én Gang og fuldstændig manglede Lyst eller Taalmodighed til alt, hvad der hedder Pligtarbejdet i Kunsten.

«Jeg foretrækker et dristigt Udkast for et

slikket Arbejde», plejede hun at sige, og hun var ganske blind for, at denne Synsmaade kunde indeholde en Fare.

Som hun sad der i Tanker og trillede Lerkugler mellem Fingrene, medens hun atter og atter fordybede sig i Betragtningen af dette Ansigt, som i saa lang Tid havde sysselsat hendes Fantasi, gik der et underlig blødt Drag hen over hendes Træk, og hun nynnede sagte, næsten som i Tanker:

Er ist gekommen in Sturm und Regen,
ihm schlug geklommen mein Herz entgegen —!

For hendes indre Bevidsthed stod pludselig Ungskoven med en lille Bæk, som rislede op af Jorden, strømmende foraarsfrisk ud over torre Blade, hvirvlende dem rundt, førende dem bort med sig, givende nye Spirer Plads i Bunden, legende Tagfat med Vinden, skinnende omkap med Solen og udfordrende selve Himlen til et Kapløb om Farver!

Umuligt at dæmme op for den Bæk! Den havde Foraarets gjærende Kræfter i sig, vilde frem, maatte springe, om saa tusende Stene var lagt paa dens Vej.

Saa kom hun til at tænke paa, at det vilde være morsomt at modellere Drengen ogsaa og se dem sammen, — disse to, som dannede en saa skærende Kontrast, at de netop derfor klædte hinanden.

Hun gav sig strax i Kast med Opgaven, men mærkede snart, at hun ikke magtede den. De barnlige Træk var endnu alt for bløde og uklare til at gjengives i Leret, — i det mindste manglede hun Evnen til at give dem Liv; og hurtig æltede hun Lerklumpen sammen igjen til en uformelig Masse.

»Man maa bare ikke bilde sig ind, at man er

noget», sagde hun til sig selv og lagde resolut Værktøjet til Side.

Saa gik hun hen til Vinduet og lukkede det op. Skoven laa mørk der ude; men nær ved den skimtede hun Lys fra Doktorboligen. Et Vindstød sukkede i Granerne, en Hund gø'de fra Landsbyen, og i det fjærne lød som store, dybe Akkorder de lange tunge Dønninger fra Vestervovvov.»

«Gud ved, hvordan de to Mennesker der ovre egentlig har fundet hinanden?» tænkte hun — «Og hvad der saa kom imellem dem, da de blev gifte?» — for at Forholdet ikke var naturligt, havde hun strax set. — Alene den tvungne, fremmede Maade, hvorpaa de saa paa hinanden — — og saa Drengens uvilkaarlige Udbrud: «Mor ler!»

Hun hørte endnu den ejendommelige Klang i den lille Stemme og følte Forlegenheden, det havde lagt over dem alle.

Saa slukkedes Lysene der ovre, og hun lukkede Vinduet for at gaa til Ro.

Der var et Par Strofer af Heine, som den Nat atter og atter dukkede op for hende, uden at hun selv kunde klare sig hvorfor eller forbinde nogensomhelst Tanke dermed. «Jeg er dog en Heine alligevel», tænkte hun: «Hans Vers dukker altid op i mig.»

Og sagte vuggende gjentog de sig for hende, — underlig vemodige lagde de sig over hendes Sind, hviskende indtrængende gjennem hendes Bryst, vuggende sig helt ind i hendes Drømme:

«Was vergangen kehrt nicht wieder;
aber ging es leuchtend nieder,
leuchtet es lange noch zurück — — —.»

———

Den næste Dag var der en forbikjørende, som hilste dybt op til den gamle Gaard — saa dybt, at Hatten næsten rørte Vognhjulet.

Det var Doktoren, som kjørte i Sygebesøg.

Inga saa ham ikke, men den gamle Etatsraadinde stod ved Vinduet og fik hurtig Brillerne paa. Først da han var forbi, vendte hun sig om til Inga, som var i Færd med at lægge et Par Stykker Bøgebrænde ind i den store Bilæggerovn. «Det var vist Doktoren, som kjørte forbi», sagde hun. «Han hilste meget pænt.»

«Ja hvorfor skulde han ikke hilse?»

«Aa, man siger jo, at han er bondefødt, og den Slags Mennesker har sjældent megen Levemaade.»

«Er Du saa vis paa, at vi har mere?» kom det tørt henne fra Kakkelovnskrogen.

«Vi? Hvad mener Du egentlig?»

«Ja Du har naturligvis stor Levemaade, men jeg for Exempel, jeg tror ikke, jeg har mere end en nogenlunde oplyst Bonde.»

«Aa, hvor de ligner dig, disse Paradoxer! Som om Fødsel og Opdragelse ingen Ting var! Som om det ikke havde noget at sige, hvad man tager i Arv efter sine Forfædre!»

Inga sad paa Hug og stirrede ind i Ilden. «Jeg for min Del har vist ikke taget Fornemheden i Arv, for Fars adelige Herkomst har aldrig interesseret mig. Derimod kan jeg til Tider godt føle Jødeblodet i mig og undertiden ogsaa Polakkernes sydlandske Temperament. Jeg tror for Exempel, at hvis jeg en Gang kom til at elske, vilde det gaa mig galt, for jeg vilde aldrig kunne dæmme op for mine Følelser. De maatte sprænge

sig Vej over alt! — Det er i Grunden en Fare. det sydlandske Blod.»

«Aa for den Sags Skyld — naar man elsker, har man saamænd alle sammen sydlandsk Blod i sig.»

«Bravo, Bedstemor Heine!» Inga sprang op fra sin Plads paa Gulvet. «Du er mageløs! Hvor det klædte dig udmærket at sige det!» — Hun lænede Armene paa Ryggen af den gamle Dames Lænestol og bøjede sig fortroligt ned over hende.

«Jeg kan næsten ikke tænke mig din lille fine, beherskede Person i Flamme; men jeg vilde forfærdelig gjærne have set det. Ilden maa have klædt dine sorte Øjne glimrende!»

«Aa Passiar!»

«Bare jeg havde været Mand og tresindstyve Aar ældre, saa vilde jeg strax have friet til dig.»

«Men jeg vilde aldrig have haft dig! — saadan en Plebejer!»

«Aa, det kan dog være, Du havde staat dig ved at tage en Plebejer alligevel.»

Bedstemor Heine drog et underlig dybt Suk, som hentede hun det langt inde fra sin Sjæls Inderste; men Inga fik ikke det Spørgsmaal frem, hun havde paa Læben, da det i det samme bankede paa Døren.

«Kom ind!» sagde hun højt og uden at røre sig; hun trode, det var Forvalteren.

Døren aabnedes ftygtsomt, og ind ad den gled den stilfærdige Doktorfrue med Kai ved Haanden.

«Jeg fik ikke Fred for ham», sagde hun.

«Undskyld —»

Hun havde dette Øjeblik et Udtryk, som om

hun bad om Undskyldning for, at hun overhovedet var til.

«Undskyld, at jeg kommer saa snart», fortsatte hun forlegen, «men Kai var slet ikke til at styre. Han vilde absolut se Ponyen.»

«Det var overmaade fornuftigt af Kai», sagde Inga og tog Drengen ved Haanden. «Velkommen til Klitholm, Frue! Her» — hun vendte sig om til Bedstemor Heine — «her er vor nye Doktorfrue. Og her er min lille Legekammerat fra i Gaar. Er han ikke morsom?»

Den gamle Frue, som pludselig saa sig overrumplet, bød sin Gjæst Haanden og bad hende lidt tøvende om at tage Plads.

«Tak, hvis De vil rykke lidt nærmere; jeg hører ikke saa godt.

Ja min Sønnedatter har talt meget om Deres kvikke lille Dreng og den store Hund.»

«Frøkenen var saa god imod dem», sagde Doktorfruen uden at slaa Øjnene op. — Øjeblikkelig gribende denne Udtalelse saa Kai smilende op til Inga og hviskede indsmigrende: «Ponyen!»

«Ja vi skal strax gaa ned til den», sagde Inga. «Undskyld mig saa længe.»

Og uden at bryde sig om det hjælpeløse Udtryk i den gamle Frues Ansigt, smuttede hun tig ud af Døren med Kai.

«Inga er en stor Børneven», sagde den gamle Etatsraadinde for dog at sige noget.

«Ja, det kan man mærke», svarede Doktorfruen uden at se op, og saa gik Samtalen atter i Staa. Bedstemor Heine benyttede imidlertid Pavsen til at iagttage sin Gjæst nærmere, og et velvilligt Udtryk i hendes mørke Øjne vidnede snart om,

at Resultatet ingenlunde havde været utilfredsstillende.

Hun nikkede bifaldende hen for sig.

I Grunden et sødt lille Ansigt, men saa underlig forskræmt. Herregud, man maatte se til at hjælpe hende.

Og følgende en pludselig Indskydelse rakte Bedstemor Heine begge sine smaa fine, rynkede Hænder ud mod sin tavse Gjæst og sagde med stor Hjærtelighed:

«Jeg beder Dem være overbevist om, at dersom der er noget, hvormed jeg kunde hjælpe Dem, medens De endnu er fremmed her paa Egnen, saa gjør jeg det med stor Glæde.»

Doktorfruen greb de fremstrakte Hænder med usædvanlig Heftighed og saa for første Gang frit op.

«Tak», sagde hun og Stemmen rystede lidt, «men — vi er egentlig komne hertil for at gjemme os bort.»

Bedstemor Heine klappede deltagende hendes Haand:

«Aa ja — aa ja — dertil er Egnen ogsaa ganske godt, — det er den virkelig. Man kan leve meget ubemærket her ovre.»

«Det havde jeg ogsaa trot, men — Landet er saa lille; Rygtet kommer alligevel foran En selv. Jeg tænkte ikke, det kunde naa her over; men vi havde ikke været her i fjorten Dage, før vi hørte det hviske om os. Aa, De ved ikke, hvor det er haardt saadan at have noget, man aldrig kan flytte fra — noget, som kaster sin Skygge over En bestandig!»

«Jo, min kjære, det kan jeg saa godt forstaa.

Men vi maa tillige se noget af en Retfærdighed i det.»

«Det hjælper ikke til at bære det», sagde Doktorfruen og saa til Siden.

«Det har De vistnok Ret i — ikke Dem, som er uden Skyld, — men den skyldige hjælper det. — Det gjør mig saa ondt for Dem», lagde hun til, da hun saa den andens Øjenlaag sitre: «Jeg ved ikke selv, men jeg synes, De er altfor ung og smuk til det.»

Det gav et lille Ryk i den Haand, hun holdt, men hun klappede den kun endnu kjærligere og fortsatte uforstyrret:

«Ja ja, jeg forstaar saa godt, hvad De mener, De ved, hvad De har gjort, da De bandt Dem — naturligvis, — og vi andre kan kun respektere Dem for det.»

«Nej nej, De tager fejl!» fór Doktorfruen op, rød helt op i Tindingerne. «Her er ikke noget at respektere. Det var mig selv, som vilde. Det — Jeg mener —» hun standsede forvirret.

«Naa, ja ja da», sagde den Gamle og smilede beroligende, «saa taler vi ikke om det, men nøjes med at respektere Dem i Stilhed. Der kommer Deres lille Søn nok tilbage fra sin Udflugt. Han er da til stor Glæde for Hjemmet, kan jeg tro?»

«Ja — — især for min Mand.»

«Hvorfor ikke lige saa godt for Dem?»

«Aa, jeg ved ikke; — — han holder mest af sin Far.»

«Det er meget forkert af ham», sagde Bedstemor Heine og rystede misbilligende paa Hovedet. «Han skulde naturligvis holde mest af Dem. Men

det er det, jeg saa tit har observeret: Børn er uretfærdige i Fordelingen af deres Følelser.»

Illustrerende disse Ord for Kai ind ad Døren med Favnen fuld af Appelsiner og raabte glædestraalende:

«Mor, Mor! Du skulde bare se Ponyen! Den er saa sød. Den fremmede Dame lod mig ride paa den; og hun gav mig Appelsiner, — hun har sagt, jeg maa faa flere endnu. — Jeg holder saa meget af hende, Mor — — næsten ligesaa meget som af Far!»

«Men den, Du holder allermest af, er bestemt Mor», sagde Bedstemor Heine og trak den lille ivrige Fyr hen til sig. — «Nej», sagde han og saa hende lige ind i Ansigtet med sit ærlige Blik. «Jeg holder allermest af Fenris.»

Med denne Erklæring maatte den gamle Frue lade sig nøje; men Inga lo. «Den Fyr er ikke saadan at faa Bugt med», sagde hun. «Han har Ben i Næsen, saa lille han er.»

«Han har altfor stort Frisprog hjemme», sagde Doktorfruen undskyldende.

«Det kan jeg slet ikke se», indvendte Inga. «Det er saa dejligt, naar Børn er naturlige. Jeg kan ikke fordrage Børn, som gaar paa Skruer og er instruerede til kun at sige, hvad der er pænt og artigt.»

«Børn burde altid være artige», afskar Doktorfruen afvisende.

«Uh, hvor de saa blev kjedsommelige!» fór det ud af Inga; og Kai, som havde sine smaa Øren med alle Vegne, nikkede bifaldende: «Det siger Far osse.»

Fruen rejste sig og tog ham lidt ublidt i Haanden.

«Smaa Drenge taler ikke, undtagen de bliver spurgt», sagde hun. «Tag nu din Hue paa, Kai! Vi maa hjem til Fenris.»

Drengen stod raadvild; han vilde ikke slippe en eneste af sine Appelsiner, og han havde ingen Haand fri til at hjælpe sig med; men i en Haandevending snappede Inga Huen og satte den paa hans krøllede Haar, og yderst tilfreds travede han hen til Døren med et stadig gjentaget: «Farvel og Tak! Kommer snart igjen.»

Inga fulgte dem ud af Gaarden.

«I Morgen kommer jeg med Ponyen, Kai», raabte hun efter ham, da han for syvende Gang vendte sig om og nikkede til hende; men det forekom hende, at Doktorfruens: «Tak, det er næsten for meget», lød lidt kunstlet.

Hun tog sig det imidlertid ikke nær. «Blæse med hendes Gnavenhed!» tænkte hun og tog Trappen i et Par Spring. «Vi har da Lov til at more os.»

Hvis nogen i dette Øjeblik havde sagt hende, at hendes Tilbøjelighed for Drengen havde en dybere Aarsag, vilde hun ikke have trot dem, men paa det bestemteste hævdet, at hun kom alene for Kais Skyld.

Med friske, røde Kinder af den skarpe Foraarsblæst og gnidende sig i Hænderne traadte hun ind i Dagligstuen igjen og stillede sig foran Kaminen i sin Yndlingsstilling: med Ryggen til Ilden og hvilende sine Hænder paa Kaminhylden.

«Naa», sagde hun, «hvad synes Du saa om den Fremtoning, Bedstemor Heine?»

«Mener Du Doktorfruen?»

«Ja, hvem ellers!»

«Jeg syntes overordentlig godt om hende. Det er en fin og nobel Dame med megen Finfølelse.»

«Naa! da har Du saamænd faat mere ud af hende, end jeg har», kom det lidt kort.

«Du har vel ikke haft Tid til at bemærke hende, saa opfyldt som Du var af Drengen?»

«Nej, han er rigtignok ulige morsommere.»

«Og hun er ulige mere beklagelsesværdig. — Jeg havde virkelig saa ondt af hende — stakkels unge Kone — da hun talte om, hvor svært det var saaledes at leve under et stadigt Tryk.»

Inga fór op. «Beklagede hun sig! Hvor det var smaaligt!»

«Kjør sagte. Du er altfor hurtig i dine Domme.»

«Jeg dømmer fra mig selv. Hvis det var mig, vilde jeg aldrig beklage mig. Min Mand vilde være min Stolthed, selv om han tusende Gange havde været straffet. Jeg vilde vise hele Verden, at jeg trode paa ham — nu mere end nogensinde!»

«Ja paa det Omraade er Du jo ikke fuldt tilregnelig; dér har Du én Gang faat en fix Ide og indser slet ikke, at der er Retfærdighed i Straffen.»

«Retfærdighed! Kalder Du det Retfærdighed! Naar vi synder grovt mod hinanden, glemmes det dog igjen; men naar et stakkels Menneske kommer i Konflikt med Lovene, om end aldrig saa lidt, saa glemmes det aldrig! Nej det er en blodig Uret, andet ikke. Du vil ogsaa forstaa det, naar Du har set ham. Du vil ikke være med til at lægge blot den ringeste Brøkdel af det underlig smærtelige Udtryk i hans Øjne, dertil er Du altfor mild og god. Jeg — jeg kunde have Lyst til at fortælle dig — — men det maa vente til en anden Gang, for dér kommer Forvalteren med sit Regnskab.»

Og med en flygtig Hilsen til den Indtrædende smuttede hun ind i sit eget Værelse ved Siden af.

Forvalteren, en høj, tynd ung Mand med et aabent Ansigt, saa skuffet efter hende, og hun opfangede hans bedrøvede Blik, idet hun gik forbi. Hun blev lidt rød og lukkede Døren i med særligt Eftertryk.

«Jeg kan virkelig ikke begribe», tænkte hun ærgerlig, «hvorfor alle Forvaltere føle sig forpligtigede til at forelske sig i Datteren paa Gaarden. Det bliver dog saa trivielt i Længden.»

Men saa dukkede hans elskværdige Ansigt med det godmodige Smil pludselig op for hende, og hun lo af sin egen Heftighed.

Hun huskede, hvor mange fornøjelige Timer, de havde haft sammen, naar de mødtes i Marken eller ved Strandkanten — hvordan de som et Par store Børn plejede at slaa Smut hen ad Vandet eller grave store Huller i Klitterne.

Hun havde erhvervet sig en næsten utrolig Øvelse i at afparere enhver Tilnærmelse fra hans Side, paa samme Tid som hun talte livligt og naturligt med ham, behandlende ham helt igjennem som «bon cammerade».

Hans Underlegenhed paa det aandelige Omraade gav hende altid Overtaget, men paa den anden Side hindrede hans grundige praktiske Dygtighed hende i at overse ham.

«Herregud», sagde hun halvhøjt og greb resolut i Dørgrebet, «jeg plejer da ellers ikke at løbe, fordi Frank kommer.»

Hun gik ind i Dagligstuen igjen og satte sig ved Vinduet med sit Arbejde, ventende paa, at Regnskabet skulde faa Ende.

Stadig søgte hendes Blik ud af Vinduet, strejfende Dueslaget i Gaarden og standsende ved det lille Stykke opblødt Landevej, som saas mellem Ladebygningerne.

Hvad hun egentlig saa efter —?

Der traskede jo kun en Malkepige forbi og noget efter en blind Børstenbinder, som plejede at gaa Tiggergang om Lørdagen.

Et Øjeblik saa hun ned paa Arbejdet i sit Skjød og overvandt sig til at træde en Synaal, men saa maatte hun igjen stikke Næsen ned mellem de gule og hvide Krokus, som vrimlede frem i Vinduskarmen.

Hun drog Vejret dybt og med stille Velbehag, medens hun kikkede ud over alle de smaa Krokushoveder efter Børstenbinderen, som nu var forsvunden.

Saa hørte hun Lyden af en Vogn, som skumplede stærkt paa den ujævne Vej, og blev rasende paa sig selv, fordi Blodet strax jog hende til Hovedet.

Som om der ikke kunde komme mere end én Vogn fra den Kant!

Hun trak sig lidt tilbage — — det skulde dog ikke se ud, som om hun sad dér og spejdede og passede paa, hvornaar Doktoren kom hjem fra sine Sygebesøg.

Saa kjørte han forbi — denne Gang uden at hilse; — — han sad sammenkrøben i Doktorstolen, ligesom hensunken i sig selv; — men da han var kommen forbi Indkjørselen, vendte han sig pludselig om og saa op imod Hovedbygningen, blev ved med at se derop, saalænge hun kunde øjne Vognen.

Han saa naturligvis efter sin Kone og Drengen, om de allerede skulde være gaat hjem — — — sagde hun til sig selv og dukkede Hovedet ned imellem de blomstrende Krokus, forvirret over den pludselige Glædesfølelse, som ganske umotiveret var faret igjennem hende.

Hun vidste ikke selv hvorfor, men hun syntes i det samme, at Dagen havde faat Indhold.

«Det er det Foraar», tænkte hun. «Det gjør En rundtosset!» Og højt gjentog hun! «Aa, det Foraar!»

«Ja det maa De nok sige, Frøken», sagde Forvalteren, som stod og ventede paa et Par Underskrifter. «I disse Dage bryder det løs.»

«Ja — da bryder det løs!» sagde hun med en ejendommelig Klang i Stemmen.

Han saa paa hende. Han syntes aldrig, hun havde set saa straalende ud som i dette Øjeblik.

«Hvor kan De holde ud at tænke paa de kjedelige Regnskaber saadan en Foraarsdag?» sagde hun.

«Aa, den Slags Ting maa jo tages med; men bag efter smager Friluftslivet dobbelt godt. Jeg har tænkt paa at røre de Brune lidt i Eftermiddag; — skal jeg ikke kjøre Frøkenen en Tur?»

«Nej Tak, ikke i Dag; — men i Morgen vil jeg ud med Ponyvognen. Vi skal ud og se til Vestervovvov.»

«Kjører Frøkenen selv?»

«Ja i Morgen; men —» hun sendte ham et venligt Nik — «men maaske kan vi kjøre sammen i Overmorgen, Frank!»

Der blæste en frisk Kuling fra Sydvest. Solen skinnede, og Lærkerne sang, da Inga den næste Dag sad paa Bukken af Ponyvognen og lod den lille Sorte trave ud ad Vejen til Doktorboligen.

Den lille Sorte var i ligesaa godt Humør som hun selv, for den dansede hen ad Landevejen og slog Knude paa Halen af lutter Fornøjelse.

Kai stod i Porten, da hun kom, og svingede begejstret med sin røde Hue, og Fenris hilste velkommen med et Brøl, som nær havde skræmt Livet af den lille Sorte og gjort en brat Ende paa Fornøjelsen. Inga fik den imidlertid standset med et Ryk og sprang strax ned af Vognen. Hun drejede Hesten lige om imod Hunden, saa Dyrene kom til at se hinanden ind i Øjnene. «I maa se at blive gode Venner», sagde hun og klappede dem begge to, «for det er Meningen, at I skal følges ad.»

Som om Fenris forstod denne Tiltale, stak den sin vaade Snude op mod Hestens Mule og logrede sagte med sin store Hale. Den lille Sorte gik et Par Skridt baglæns, men tog saa Mod til sig og stødte Mulen prøvende mod Fenris's ene Øre. Da en ny Logren var Svaret, blev den dristigere og lod sig slikke paa det ene Forben. Saa var Bekjendtskabet sluttet.

«De har vist et udmærket Greb paa at omgaas Dyr», sagde Doktoren, som var kommen ud paa Stentrappen foran Døren.

«Jeg holder saa meget af dem», sagde Inga og førte Hesten frem ved Tøjlen. «Dejligt Vejr i Dag.»

«Ja prægtigt! De kan tro, Kai glæder sig.»

«Det er ogsaa et udmærket Kjørevejr — saa

tørt og saa friskt — netop som jeg ønsker det, naar jeg skal ud med den lille Sorte.»

«Det er et smukt Dyr», sagde Doktoren og klappede dens blanke Skind. «Bruger De den aldrig til Ridehest?»

«Nej, ikke mere. Jeg blev kjed af at ride alene. Jeg holder af at kjøre ene; men jeg synes, at naar man rider, skal man være to.»

«Aa ja, det kan De vel have Ret i. Jeg har nu aldrig savnet nogen, naar jeg sad paa en Hesteryg.»

Hun saa livlig op. «Rider De?»

«Som ganske ung red jeg hver Dag.»

«Saa rider De vel glimrende?»

«Ja, jeg tror nok, jeg turde prøve et Kapløb med Dem.»

«Aa, det var morsomt! saa rider vi ud en Dag, naar De har Tid.»

«Men jeg har kun en Saddel uden Hest.»

«Hvad gjør det? Hesten skaffer jeg! Forvalteren har en udmærket Ridehest, den kan De godt laane.»

Der gled et lyst Smil hen over hans Ansigt, et Smil, som bredte et varmende Skjær ud over hele hans Person; men et Øjeblik efter var det forstenede Udtryk der igjen. «Jeg er bange for, at jeg ikke vilde være nogen lystig Følgesvend for Dem», sagde han.

«Hvem siger ogsaa, at det netop er en lystig Følgesvend, jeg ønsker?» svarede hun og saa ham lige ind i Øjnene paa en Maade, som tvang ham til at møde hendes Blik, netop som hans Øjne var i Færd med at undvige — efter gammel Sædvane.

«Nej naturligvis», sagde han distrait og vedblev

da han endelig havde faat Øjnene fra Jorden, at stirre saa vedholdende og ligesom elektriseret paa hende, at hun blev forlegen og hurtig greb den Undsætning, Kais Tilsynekomst bragte.

«Naa! Det dér kan da trodse en siberisk Kulde!» udbrød hun, da Doktorfruen kom ud paa Trappen med Kai, som var indhyllet i saa mange Kaaber og Schawler, at kun hans lille Næsetip stak frem af Tøjhavet.

«Kan han slet ikke faa Lov at faa en Arm fri?» spurgte hun deltagende, da Tøjpakken blev anbragt paa Sædet ved Siden af hende.

«Mig vil svinge med Armene!» sagde Kai — som straks opdagede, at han i Inga havde en svoren Forbundsfælle — og begyndte med stor Anstrengelse at arbejde sig op af Schawlsdybet.

Men Doktorfruen afskar med en bestemt Haandbevægelse alle videre Extravagancer.

«Kai skal sidde stille», sagde hun, «ellers faar han ikke Lov til at kjøre med.»

Og Drengen sad som en Mus, medens hun lagde store Rejsetæpper omkring ham.

«For lidt og for meget fordærver al Ting», sagde Inga. «Hvis han var min Dreng, skulde han have Lov at trække Vejret.»

«Men nu er han min, og saa pakker jeg ham ind», sagde Doktorfruen i en Tone, som skulde være spøgende, men blev skarp.

Inga svarede ikke; hun tog blot Pisken og samlede Tømmerne i sin Haand. Doktoren stod og lænede sig til Bagsmækken af Vognen, stadig med Øjnene fæstet paa hende.

«Jeg kunde have Lyst til at være med», sagde han.

Inga vendte sig om. «Ja værsaagod! Her er

Plads til, hvem der vil», sagde hun og lod sit Blik flygtigt strejfe Doktorfruen.

«Tak, jeg tør ikke kjøre ud i Dag: jeg er forkjølet», svarede denne reserveret.

«Men De tager altsaa med, Doktor?»

Han lod langsomt sit Blik glide fra hendes Ansigt ned paa Vognhjulet. «Nej Tak, jeg kan dog ikke», sagde han pludselig usikkert og tøvende. «Jeg venter en Patient hvert Øjeblik.»

Hun hørte paa Klangen af hans Stemme, at Undskyldningen ikke var ægte; og længe efter at de havde forladt Doktorboligen og nærmede sig Klitterne, spurgte hun endnu sig selv, hvorfor han pludselig havde trukket sig tilbage.

Hendes Tanker beskjæftigede sig saa levende med dette Spørgsmaal, at hun var ganske tavs, indtil Kai yderst misfornøjet erklærede: «Morer mig ikke.»

«Nej, det er ogsaa Synd, at jeg glemmer dig», sagde hun og tog sig strax sammen. «Kan Du høre! Nu brøler Vestervovvov! Se blot, hvilken Mængde Skum, der sprøjter i Vejret der ude! Det er de smaa Havfruers Legetøj; og det er dejligere end alt andet Legetøj, Du kjender, naar Solen skinner paa det.»

Kai begyndte at lytte og ansporede sine smaa Øjne og Øren til det yderste.

«Kan jeg ikke faa det at lege med?» spurgte han ivrig.

«Nej, saa vilde Skjønheden gaa af det.»

«Hvorfor det?»

«For det er kun de smaa Havfruer, som kan lege med det; — naar Menneskene tager det i deres Haand, saa gaar det strax i Stykker.»

«Jeg vilde gjerne være Havfrue», sagde Kai, «vilde Du ikke?»

Hun nikkede. «Jo det var ikke saa galt», sagde hun og saa havtagen ud over Brændingen.

Hun faldt igjen i Tanker og lod Hesten gaa i Skridtgang langs Klitterne.

«Se! se!» raabte Kai pludselig og gjorde trods den solide Indpakning et helt lille Glædeshop. «Dér kommer Far!»

Det gav et Sæt i Inga, — og den lille Sorte standsede ved et Ryk.

«Hvor?» sagde hun og saa sig hurtig om.

«Dér!» sagde Drengen og nikkede — da han ikke kunde faa Armene fri — hen i den Retning, han mente.

Hun fulgte hans Blik og fik nu Øje paa Doktoren, som arbejdede sig frem igjennem Flyvesandet kun en halv hundrede Alen fra dem.

Hun huskede i det samme, at der for Gaaende var en Gjenvej over Klitterne; — men han maatte have forladt Hjemmet omtrent samtidig med dem for at kunne møde dem her.

Hun lod Hesten gaa i Skridtgang, indtil de naade ham.

«Har Patienten allerede været der?» sagde hun lidt drillende og tænkte at gjøre ham flov, men hun naade ikke sin Hensigt. Her ude var det ligesom al Skyhed var blæst af ham. «Nej», sagde han ligefrem. «Jeg gik fra det hele. Havet drager. —»

Ved de sidste Ord saa han igjen paa hende ligesom før, og hun undveg ikke hans Blik; hun følte sig snarere fangen af det.

«Du kan faa Lov til at løbe lidt langs Stranden», sagde Doktoren til Kai og løftede

ham varsomt ned af Vognen efter først at have befriet ham for det meste Overtøj.

Drengen sprang henrykt afsted, fulgt af Fenris; og efter at Inga havde bundet den lille Sorte ved en optrukken Baad, fulgte hun og Doktoren langsomt efter.

De gik ved Siden af hinanden, og skjøndt de begge talte højt, overdøvedes deres Stemmer undertiden ganske af Brændingens Brusen.

Af og til stod de stille og betragtede det sælsomme Skuespil foran dem:

Bølger, som slyngedes højt op i Luften for at gribes og knuses af andre, Vragstumper, som slog Boldt med hinanden i Brændingens larmende Leg og Flyvesand, der som skinnende Guldstøv fløj gjennem Luften, til et Skumsprøjt fangede dem ind!

Doktoren stod længe tavs.

«Jeg plejer at gaa her ned hver Dag», sagde han endelig. «Her nede bliver alt det, som til daglig forekommer mig at være af stor Betydning, underlig smaat, og hvad der ellers piner og plager mig, skylles bort af Bølgerne.»

«Jeg kjender det», sagde hun. «Saaledes har jeg ogsaa følt det.»

«Ikke saaledes», sagde han. «Der er næppe noget, som piner og plager Dem.»

«Det ved De ikke.»

«Vist ved jeg det!» brød han ud — næsten heftigt. — «De bærer da i det mindste ikke paa nogen Skam.»

«Hvert Menneske bærer s i n Skam», sagde hun rolig. «Jeg kan ikke indse, at det ene Menneske er saa meget bedre end det andet, fordi den enes Synd har baaret Straf med sig, den andens ikke.»

Han saa forundret op.

«Det mente jeg ogsaa — den Gang», sagde han. «Men Livet lærte mig noget andet.»

»Den Gang — var det, da De sad fangen?»

Der gik en nervøs Trækning over hans Ansigt. Han var ikke vant til, at der blev rørt ved Saaret — allermindst med saa fast og sikker en Haand som her.

I Hjemmet undgik hans Hustru selv den ringeste Hentydning i den Retning, og nu stod her en ung Pige, som ganske ærligt og tilforladeligt spurgte: Var det den Gang, De sad fangen? og det paa en Maade saa ligefrem, som kunde hun ligesaa godt have sagt: «Var det den Gang, De tog Examen?»

Et Øjeblik dukkede det sky, lidt mistænksomme Udtryk frem i hans Øjne igjen; men da hun ved at bemærke det pludselig rakte ham begge sine Hænder og med en Stemme, der dirrede af Bevægelse sagde: «Tro dog ikke, at den Ting et eneste Øjeblik forringer Dem i mine Øjne — — tvertimod?» saa følte han sig med det samme saa fuldstændig sikker paa hende, og en Følelse af ubegrænset Tiltro til hendes ærlige Karakter skød varmende igjennem ham.

«Hvorfor skulde De ikke være ligesaa god som nogen af os andre?» fortsatte hun med sin ivrige lille Stemme. «Deres Synd har bragt Dem i Strid med Landets Love og er bleven straffet, vore Synder er maaske meget større, men de har ikke staat for en borgerlig Ret; — der er kun én, som har set dem og dømt. — — Kan de egentlig kaldes ringere for det?»

Han stod tavs og saa paa hende, kunde slet ikke drage sine Øjne bort igjen fra dette friske, unge Ansigt med det varme, begejstrede Udtryk. Han syntes aldrig i sit Liv, han havde set noget saa kækt.

«Hvis alle dømte som De», sagde han med et bittert Suk, «saa rejste man sig igjen; men Verden dømmer ikke som De, og derfor rejser man sig aldrig.»

«Aa jo, jo!» — hun vaandede sig under det haabløse i hans Stemme — og indskød trøstende: «Hvert Slag sætter nyt Staal i Ens Vilje.»

«Men Viljen kues», sagde han. «Den daglige Mistro faar Bugt med den.»

«Aa, andres Mistro har ingen Magt.»

«Jo, den har det, at den føder Mistro hos En selv. Jeg skal sige Dem noget» — han traadte nærmere for ligesom at give sine Ord mere Vægt — «man rejser sig ikke, naar der ikke er nogen, som tror paa En.»

Hun blev slaat af den bitre Overbevisnings Kraft, som talte gjennem hans Ord, og det var med en vis Usikkerhed, at hun riposterede:

«Men De — har dog mange, som tror paa Dem.»

«Jeg!» lo han haanende. «Jeg har ikke en! Jo, det har jeg dog —»

Hans Blik gled ligesom kjærtegnende hen over Kais lille Skikkelse, som bevægede sig i faa Skridts Afstand fra dem. — «Han dér tror paa mig. Men — — hvor længe vil det vare?»

«Og Deres Hustru?» hviskede hun. Hun vilde ikke have sagt det, men Spørgsmaalet gled over hendes Læber alligevel.

«Min Hustru følger mig», sagde han med et ejendommeligt Eftertryk paa Ordet følger: «Hun vilde have fulgt mig til Skafottet, om det skulde være, men hun tror ikke paa mig. Hun har aldrig daaret hverken sig selv eller mig med, at Fortiden nogen Sinde skulde kunne slettes ud. Hun taler aldrig om, at jeg kan rejse mig igjen. Hun ved, at jeg er en mærket Mand.» —

«Hun ved, at jeg er en mærket Mand!»

De Ord blev ved at lyde for Ingas Øren længe efter, at hun var kommen hjem igjen og sad foran Kaminen og læste højt for Bedstemor Heine. De dansede mellem Bogens Linjer og gjorde paa ganske umotiverede Steder hendes Stemme saa blød, at den Gamle forundret saa op over Brillerne.

De klang som Hammerslag mod hendes Hjærte, da hun om Natten laa søvnløs og stirrede ud i Mørket; — de listede sig ind i hendes Drømme, og de var det første, hun mødte, da hun endelig vaagnede om Morgenen efter et uroligt Blund.

«Hun ved, at jeg er en mærket Mand!»

De skar igjennem hende som Knive og fyldte hende med levende Deltagelse og en næsten fortvivlet Følelse af egen Afmagt.

«Man rejser sig ikke, naar der ikke er nogen som tror paa En», havde han sagt.

Men hun trode jo paa ham, helt og fuldt og ubetinget. Hvorfor da ikke sige ham det? Maaske kunde han rejse sig igjen ved hendes Tro — hendes stærke, varme, modige Tro!

Men for at sige ham det, maatte hun — — ja,

da maatte hun sige ham mere, end hun selv vidste, mere end hun til dette Øjeblik havde tilstaat for sig selv.

Hun gjemte Ansigtet i sine Hænder, som vilde hun skjule for sig selv den blussende Rødme, der gød sig fra Tindingerne helt ned over hendes blottede Hals, og en Længsel efter ham greb hende — en Længsel saa knugende, at hun maatte stønne derved — saa intensiv, at hun end ikke et Sekund forsøgte paa at staa den imod, men kun dukkede Hovedet endnu længere ned i sit Skjød og stønnede: »Jeg lider — — aa, hvor jeg dog lider!« —

Samme Dags Morgen sad Doktoren inde i sit Modtagelsesværelse, som den sidste Besøgende lige havde forladt.

Han lod, som han læste i et medicinsk Tidsskrift, men hans Blik gik langt ud over Bladet, forbi de sejlende Fnug af den sidste fine Foraarssne, som med uldagtig Blødhed gled gjennem Luften for strax at smelte, naar den naade Jorden, — forbi den første Stær, som rystede sine vaade Vinger paa Stærekassen i Gaarden, ja selv forbi lille Kai, som med store Vandstøvler paa stolprede frem og tilbage foran Vinduet, pjaskende i alle de Vandpytter, han kunde finde.

Kais røde Hue var det eneste, som skinnede gjennem den graa Ensformighed; men Doktorens Blik gik forbi den, gik paa Afveje, gik uden om den graa Ensformighed ind i Lyset af et Par varme, sorte Øjne, som fuldstændig elektriserede ham, og vendte saa pludselig om igen og gik indad, gik tilbage til en Tid, da Kai slet ikke var til.

Han saa sig selv som en fattig Student siddende i det lille snevre Kvistværelse, han bebode, — og han saa hende, som senere blev hans Hustru, staaende inden for Døren, drejende krampagtig paa sin Forlovelsesring, medens han ganske rolig tog sin af og lagde den paa Bordet imellem dem.

Han huskede endnu Belysningen, som faldt fra en osende Lampe ned over den slidte Hestehaarssofa, han sov paa om Natten, og han huskede det fortvivlede Udtryk i hendes Ansigt.

Han vidste i Grunden ikke, hvorfra han med dette Ansigt foran sig havde faat Mod til at sige alt, hvad han i det Øjeblik saa ærlig følte og længe havde følt. Men han havde sagt det, det vidste han, intet havde han skjult for hende; — og han havde hele Tiden set paa Ringen, som laa imellem dem, mere end paa hende.

Han havde sagt, at den Kjærlighed, han følte for hende, ikke var nok til at bygge et Samliv paa, at naar man forlovede sig som Børn paa sytten Aar, havde man ikke Begreb om, hvad man gjorde; og naar det senere gik op for En, at det var en Fejltagelse, gjorde man bedst i at skilles i Tide.

Men før han vidste et Ord af det, havde hun slynget Armene om hans Hals og klynget sig fast til ham med brændende hede Taarer, tiggende som en Hund ved hans Fod. «Slip mig ikke! Giv mig blot et lille Stykke af din Kærlighed. Jeg er nøjsom, aa, saa nøjsom!»

Han huskede, at han i det Øjeblik havde følt en pludselig Lyst til at ryste hende af sig, og at han i det samme havde mistet nogen af den Agtelse, han skyldte Kvinden i hende.

Næsten instinktmæssig havde hun følt det og

sluppet ham, men et Sekund efter laa hun atter om hans Hals. «Hvis Du jager mig bort, dræber jeg mig», hviskede hun, og han havde set paa hendes ligblege Ansigt, at hun mente hvert Ord.

Hans Hjærte var bleven fyldt med Medlidenhed, og et Øjeblik havde han taget fejl af sine Følelser.

Men saa havde han pludselig set paa hende med sit alvorlige Blik og sagt langsomt: «Og dersom jeg nu en Gang mødte den Kvinde, jeg kunde elske, hvad saa?

«Saa vilde jeg kaste mig imellem hende og dig!» raabte hun lidenskabelig og knugede sig endnu fastere ind til ham.

Han havde været tavs i nogle Minutter, saa var han rykket frem med sin sidste Undsætning. «Jeg har noget at sige dig», havde han sagt. «Naar Du hører det, vil det blive dig lettere at slippe mig. Jeg er ikke saa megen Kjærlighed værd. Jeg har forbrudt mig imod Loven og venter endnu paa min Straf. — Naar jeg er færdig paa Hospitalet, gaar jeg op paa Politikammeret og melder mig selv. — Straffen bliver et Par Aars Tugthus; — saa er jeg en ødelagt Mand, som Du kan være glad ved, Du ikke er bundet til.»

Han havde ikke kunnet se Spor af Forandring i hendes Ansigt.

«Jeg har længe tænkt det», sagde hun blot.

Han huskede, hvor denne Ro havde afvæbnet ham, og hvordan han havde spurgt næsten ydmygt, hvad hun da havde tænkt at gøre efter dette. «Vente paa dig, til Du kommer igjen», lød Svaret.

Saa var han overvunden.

Hun fik Lov til at sætte Ringen paa hans Finger

igjen, og alle modstridende Følelser kvaltes i den varme Taknemmelighedsstrøm, som vældede op i ham.

Da hun gik, sad han der igjen og følte sig ikke gladere, ikke rigere, men ligesom befriet fra et dobbelt Tryk, som længe havde hvilet over ham.

Aarene gik. Han kom i Fængsel og ud igjen; han nedsatte sig som Læge i en Udkant af Sjælland og giftede sig endelig fire Aar efter den Aften, da han forgjæves havde forsøgt paa at komme ud af et Forhold, som pinte ham.

Endnu i dette Øjeblik følte han den levende Uro, som havde grebet ham i Dagene før Brylluppet, og han vidste, at han ikke havde skjult den for hende. Med tusende smaa Hentydninger havde han forsøgt at lægge hende Ord paa Tungen, som kunde føre til en Forklaring imellem dem; men hun havde ikke villet forstaa ham, — og han kunde ikke tale; han følte sig æresbunden af hendes aarelange, udholdende Venten.

Men han huskede tydeligt, at den Angst, som i de Dage havde grebet ham, drejede sig særlig om det ene Punkt: «Dersom jeg en Gang senere hen i Livet mødte en Kvinde, jeg virkelig kunde elske?» For at han kunde elske helt og fuldt, det følte han med intensiv Styrke — at han havde Evne til at optage i sig en Kjærlighed som, naar den først blev sig bevidst, kunde bryde alle Skranker, det kendte han paa Bunden af sin stærkt lidenskabelige Natur. Men — en virkelig Kjærlighed den kom de færreste vel til at føle, og hvorfor skulde det saa netop træffe ham —?

Siden havde han ogsaa glemt Angsten derfor. Han havde kastet sig over sit Arbejde med en

underlig nervøs, febrilsk Iver, som ikke levnede ham nogen Tid til husligt Samliv.

Og Rollerne byttedes.

En Tid blev det hende, som uden nogen Sinde at røbe det, gik med denne nagende Angst i sig for noget fjendtligt, som truede. I de første Aar efter deres Ægteskab greb hun ofte sig selv i at betragte hver fremmed Kvinde, hun saa, med ængstelig forskende Blikke, for bag efter at lade sine Øjne vandre sky og ligesom spørgende hen til ham —: om det maaske skulde lykkes denne Kvinde at tænde i hans Blik den Ild, som hun vidste var der, ligesaa sikkert som hun vidste, at hun ikke havde Evne til at lokke den frem.

Det var utryg Grund at bygge paa. Hun følte det og led i Stilhed.

Men han gav hende ingen Grund til Skinsyge den Gang. Og efterhaanden faldt ogsaa hun til Ro.

Der vaagnede endogsaa, da hun følte, at hun skulde være Moder, et svagt Haab i hende om, at Barnet skulde lære ham at elske hende.

Han mærkede, at hun blev mindre forceret i sit Væsen over for ham og mere naturlig i sit Væsen over for andre.

Saa kom Kai til Verden en Dag, da alle Æbletræerne stod i Blomst, og med ham faldt Solen ind i Hjemmet.

Doktoren stod hver Dag og badede hans lille tykke Krop, som sprællede blød og hvid under Vandet; og naar Drengen skreg vildest, lo Doktoren højest. — Men det var ikke hende, han i saadanne Øjeblikke gav sit Hjærte til. Det var Drengen, som blev Herre i hans Tanker, det var i Leg med ham, at han fandt sin bedste Glæde.

Og saa skete det, som Naturen i Reglen væbner imod: Moderen blev skinsyg paa sit eget Barn!

Laa Drengen ikke dér i Vuggen og stjal fra hende den sidste Rest af hans Kjærlighed? Viste han hende ikke endnu større Ligegyldighed end før, nu da han havde et Væsen, han kunde elske? Og blev hun ikke den, som bestandig maatte staa udenfor?

Rigtignok vendte Barnet sig instinktmæssig til hende. Det var imod hende, han første Gang strakte sine buttede Arme, men det var Doktoren, som tog ham op. Hun gjorde intet Forsøg paa at vinde den Plads, som saa let kunde have været hendes.

Hun blev kold og indesluttet. Den faldt over Hjemmet, den underlig døde Ro, som nu prægede det. — Han følte sig ofte skyldig over for hende, men alligevel kunde han ikke gaa hende i Møde: Hun havde givet for meget af sig selv bort strax; der var ikke den Side af hende, han mere ønskede at vinde.

Og den døde Ro blev liggende over Huset, kun af og til afbrudt af Kais lystige Pludren.

Men selv han fik snart en Fornemmelse af, hvor der kunde støjes, og hvor der maatte fares med Lempe. Medens han var voldsom og stormende i sine Kjærtegn over for Faderen, var han sky og forsigtig lige over for Moderen; medens han sang og skraalede i vilden Sky inde hos Doktoren, var han artig og stilfærdig inde i Dagligstuen; — og ved Middagsbordet sad han tavs og alvorlig paa den lille Stol imellem dem og lod sine smaa kloge Øjne vandre langsomt og ligesom undersøgende fra den ene til den anden; — men undertiden

listede han sin lille Haand ind i Doktorens og sukkede ret af Hjærtens Lyst, som fyldt af en dunkel Anelse om noget, der ikke var, som det burde være; og da blev de begge to underlig forlegne. —

Doktoren fòr op fra sin Stol og stødte Vinduet op ud til Gaarden.

Han trængte til frisk Luft.

Kais røde Toplue skinnede frem imellem to Brændestakke, som stod uden for Indkjørselen, og Fenris's buskede Hale viftede frem og tilbage foran dem.

Han fløjtede, og de to kom straks springende.

Fenris plantede begge sine store Forpoter i Vinduskarmen, og Kaj gjorde et mislykket Forsøg paa at entre op ad Muren, men fik Overbalance og trimlede paa Maven ned igjen.

Over Doktorens forpinte Ansigt gled et næsten barnligt Udtryk, medens han bøjede sig saa langt ud af Vinduet, som det var ham muligt og med et muntert: «Hejda!» fik Tag i Kais ene Haand, der var saa vaad og snavset, som nogen kjøbenhavnsk Gadedreng kunde ønske sig det.

«Vejret er nok ikke til Kolbotter i Dag», sagde han lunt og løftede Drengen op til sig i Karmen.

«Pyt med det!» trøstede han, da Kai ligesom undskyldende tørrede Hænderne af i sine Buxer. «Lad Du de Labber være; dem skal vi nok faa rene igjen. Nu vil vi lege!»

Og Doktoren agerede Rover og bandt Kai fast til Vinduskarmen, og Kai hvinede og klappede

henrykt i sine smaa sorte Hænder, og Fenris bjæffede af Fornøjelse.

Selv den store sorte Hane, som stod paa èt Ben ude i Gaarden, galede, som det gjaldt Livet.

Saa lød der Hestetrav ude paa Vejen, og en Vogn rullede ind i Gaarden.

Det var Inga med Ponyen.

Hun hilste muntert med Pisken, idet hun kom forbi Vinduet.

«Er der nogen, som vil med ud paa en Kjøretur!» sagde hun,

Og Kai sparkede med Benene af Iver for at komme ned — han havde neppe faat sine smaa Ben til Jorden igjen, før han var henne ved Vognen — Fenris gjorde store, fjantede Spring op i Luften i Forventning om en god Løbetur, men Doktoren lukkede Vinduet fast i og bestemte sig til at blive i sit Værelse, og et Minut efter stod han alligevel ved Siden af Vognen og gav Inga Haanden.

Men fra det Øjeblik vidste han ogsaa, at nu var det kommen, som han i ni Aar havde frygtet for og dog ubevidst længtes efter: Han havde mødt den Kvinde, han kunde elske!

Og som en Flod, der længe har været dæmmet op, pludselig styrter afsted med et Vandfalds Brusen, saadan vældede Følelsens mægtige Strøm op i ham, som han stod der ved Vogntrinet uden at sige et Ord og ligesom snappende efter Vejret.

Han mærkede ikke Fenris, som i Kaadhed sprang op ad ham og plettede hans Frakke; han mærkede ikke Kai, som utaalmodig rykkede ham i Ærmet; han mærkede ikke en Gang det lille Sæt, det gav i Inga, da hun saa paa ham.

Han stod og saa smilende hen for sig som et Menneske, der lige er vaagnet og gav Plads for det strømmende Liv i sit Indre, — lukkede op, lukkede vidt op for den store Solbølge:

Den, som kommer med den vældende Vaar,
naar al Ting løves og Udspring naar!
Den, som kommer med det syngende Liv,
naar Gæslinger gulnes og kysses bag Siv!
Den, som kommer med den kvidrende Fugl,
naar Reder bygges bag Bladeskjul!
Den, som kommer med det strømmende Liv,
naar Jord og Himmel fæster sig Viv!
Den, som kun et Menneskehjærte forstaar:
Kjærligheds evige, vidunderlige Vaar! — —

I Dagligstuen paa Klitholm sad den gamle Etatsraadinde og saa over Brillerne opmærksomt hen paa Inga, som stod i Overtøj, færdig til at kjøre ud og kun i sidste Øjeblik vandede Krokuserne i Vinduet.

Det hørte ikke til Sjældenhederne mere, at hun om Formiddagen »travede den Sorte«; og hun, som før havde gjort sig en Samvittighed af at forlade Bedstemor Heine en halv Times Tid af Dagen, blev nu ofte flere Timer borte.

Bedstemor Heine sagde ingen Ting. Hun skød kun Brillerne længere op i Panden og saa forskende paa Inga, naar hun bøjede sig ned for at kysse hende til Farvel. Men hun spurgte aldrig. Kun en eneste Gang sagde hun: »Mon Doktorfruen nu ogsaa synes om, at Du kjører saa meget ud med Drengen?»

Men Inga svarede blot: »Hvorfor skulde hun

ikke synes om det?» og nikkede hurtig Farvel Saa blev der ikke talt mere om den Ting.

Men Kjøreturene blev hyppigere og hyppigere. Næsten daglig holdt den lille Ponyvogn uden for Doktorboligen, og Kai fløj op i Sædet ved Siden af Inga. Ikke sjælden fulgte Doktoren med, og da blev den ene Time til tre. Saa sad de sammen i Klitterne og talte dæmpet med hinanden, medens Vestervovvov skød sin Brænding op foran dem, og Kai samlede Stene i Sandet.

Fruen undskyldte sig altid, naar hun opfordredes til at tage med.

Hun lod, som hun ikke mærkede, naar Ponyen travede ind i Gaarden, og Doktoren med et Sæt var ved Vinduet. Hun stod ganske rolig i Døren og saa dem kjøre bort; men naar Vognen var udenfor Synsvidde, kunde der komme et angstfuldt Udtryk i hendes Øjne, og det var et Øjeblik, som om hun ikke kunde faa Vejret.

Saa lukkede hun Døren og gik langsomt ind i Stuen igjen. «Det maatte jo komme», kunde hun sige halvhøjt og ligesom tonløst. «Jeg vidste jo, at det maatte komme en Gang».

Og mekanisk tog hun sit Sytøj; mekanisk syde hun Sting paa Sting og gjennemgik for tusende Gang sit Livs tungeste Timer.

Hun havde jo tryglet sig ind i Ægteskabet med ham, havde tiltrodset sig ham, tilkjøbt sig ham, uden at tænke paa Følgerne. Han havde ærlig advaret hende, men paa det Punkt havde hun været ubøjelig og villet eje ham for enhver Pris.

«Hvis jeg en Gang møder den Kvinde, jeg kunde elske — hvad saa?» havde han sagt til

hende, og i sit Overmod havde hun svaret: «Saa vil jeg kaste mig imellem hende og dig!»

Hun smilede bittert. Hun tænkte ikke et Øjeblik paa at kaste sig imellem nu; hun følte instinktmæssig, at den Kvinde dér ude i Klitterne, hun havde Overtaget, fordi — ja, simpelt hen, fordi hun var den, han kunde elske.

Og hun kneb Læberne sammen, for at den knugende Ensomhedsfølelse, som faldt over hende, ikke skulde tvinge Graaden frem; hun gik paa Akkord med sit sidste og mindste Krav til hans Kjærlighed! hun dyssede sin forpinte Sjæl til Ro med et Selvforsvar, hun ikke mere trode paa, og hendes Væsen blev koldere, mere indesluttet end nogen Sinde før.

Han lagde ikke Mærke til det. Hans længe tilbagetrængte stærke Natur havde kun Rum for den ene, altbeherskende Følelse, som nu fyldte den; — denne lidt tunge, paa én Gang lidenskabelige og alvorlige Natur, som hidtil kun havde havt Øje for Livets Skyggesider, aabnede sig pludselig med Barnets Inderlighed for den Sjæl, som forstod den, og der var paa dette Tidspunkt ingen Tanke i ham om at dæmme op for det Væld af Lys og Varme, Kjærligheden havde kaldt frem hos ham.

«Det er underligt», sagde han til hende, medens de gik op og ned mellem Klitterne, «siden jeg lærte Dem at kjende, er hvert eneste Aandedrag i mig som en Lovsang for Livet».

Og lidt efter vedblev han: «De er det første Menneske, jeg har kendt, som aldrig har mødt mig med en Skygge af Tvivl, som aldrig har ladet mig føle, at der er en Plet paa min Ære».

Hun lo kort og friskt. «Er den borgerlige Ære maaske af finere Stof end den rent menneskelige?» sagde hun. «Og paa den tænker jeg, vi har alle sammen Plet».

Han standsede foran hende. «Ja De har nu Deres egen Moral», sagde han med et taknemmeligt Blik. «Jeg ved godt, at den ikke kan staa for Verdens Dom, men De skulde blot vide, hvor den gjør mig godt alligevel! — Bare det, at De selv tror saa urokkeligt paa den!»

Hun saa blot paa ham og svarede: «Der er Pletter, som berører Karakteren; men jeg tror, Deres er ren».

«Hvorfor tror De det?»

«Jeg kan se det paa Deres Øjne».

«Øjne bedrager».

«Ikke mig!»

Hun sagde det saa frejdigt, at han ligesom studsede ved det.

Men lidt efter begyndte han igen, ligesom trængende til en ny Forsikring fra hendes Side: «Hvorfor spørger De mig ikke om noget?»

«Jeg behøver det ikke».

Han tav et Øjeblik, saa sagde han pludselig, idet han saa hende lige ind i Øjnene: «Jeg vil fortælle Dem min Historie».

Hun nikkede — næsten som var det noget selvfølgeligt; og han begyndte langsomt, i korte Sætninger, idet han under Fortællingen flere Gange trykkede sin bulede Filthat ned i Panden:

«Jeg har altid haft en Natur, som æggedes af Modstand. Hvad jeg vilde, det vilde jeg, fra jeg var saa stor, at jeg lige kunde flytte Benene. Til jeg var fjorten Aar, vilde jeg kun leve Fuglenes

Liv i Mark og Skov, men fra jeg en Gang saa et Menneske komme ulykkelig af Dage — og dø af Mangel paa hurtig Hjælp — vilde jeg kun være Læge.

Jeg var min Fars eneste Søn, men jeg havde fem Søstre; og naar en stor Familie skal leve af en lille Bondegaard, bliver der ikke noget tilovers.

Gaarden laa i en af Sjællands frodigste Egne, men det sagdes almindelig, at den blev styret slet. Min Far var ingen praktisk Mand, og det gik Aar for Aar tilbage for ham. Alligevel fik han mig ved Hjælp af et Laan i Kost hos en Isenkræmmer i Kjøbenhavn, og Skolegangen begyndte.

Jeg blev tidlig Student, fik 1ste Karakter og tog Aaret efter Philosophicum.

Men da jeg den Sommer kom hjem i Ferien, var det mig paafaldende, saa forfalden Gaarden saa ud. Arbejdskraften var indskrænket til det mindst mulige; Søstrene gjorde al Pigegjærning selv. Hele Familien saa underlig forpint og forgræmmet ud, og jeg fik snart Grunden at vide.

Gaarden var saa forgjældet, at min Fader om et Aars Tid vilde være nødt til at gaa fra den.

«Jeg har mest ondt af det for din Skyld», sagde han, «for nu maa Du jo opgive Læsningen og se til at fortjene noget».

«Jeg kan ikke opgive den», svarede jeg. «Jeg vil være Læge».

«Ja saa maa Du skaffe Pengene selv», sagde Far og vendte mig Ryggen.

Jeg spurgte, om det slet ikke var muligt at redde Gaarden, og jeg husker endnu det bitre Smil, hvormed han svarede: «Jo, hvis den brændte ned til Grunden. Den er godt assureret. Men

Vorherre er nok ikke saa naadig at sende et Lyn her ned, skjøndt det tordner hver anden Dag».

Efter den Samtale gik jeg ud i Haven. Jeg trængte til at faa Luft.

Mor sad under en Hyldebusk og græd, saa det sved mig i Hjærtet; og alt, hvad hun sagde, endte med Fattiggaarden; hun kom altid tilbage til den. «Dér ender vi», sagde hun.

Længere henne mødte jeg to af mine Søstre. «Ja vi maa jo tage ud at tjene», sagde de og nikkede sørgmodigt til hinanden.

Det var ikke til at holde ud at se paa!

Og saa var der min egen Fortvivlelse. Komme Halvvejen og saa ikke mer! Blive standset af en ubønhørlig Skæbne midt i det alt sammen! — Havde jeg villet før, nu vilde jeg dobbelt.

I dette Øjeblik slog Forbrydertanken ned i mig—!»

Han tav et Øjeblik og tog efter Vejret; saa fortsatte han paa samme Maade:

«Jeg vilde selv tænde Lynet. Men først maatte jeg være sikker paa, at hverken Mennesker eller Dyr kom til Skade. Jeg har aldrig kunnet gjøre Dyr Fortræd. Der var noget vildt i min Natur, da jeg var Dreng, men raa var jeg ikke. Saa benyttede jeg en Dag midt i Rughøsten, da baade Mor og mine Søstre var i Marken med Mad til Høstfolkene, og jeg selv havde sagt, at jeg vilde gaa til Skovs og tage Hunden med.

Alt Kvæg var paa Marken; selv Høns og Ænder havde fjærnet sig fra Gaarden. Af levende Væsner var der kun Katten og Duerne tilbage. Katten bar jeg ned i et Bræddeskur, som stod paa Toften, men Duerne kunde jeg ikke redde. De fleste af dem havde Æg eller Unger og lod sig ikke lokke

fra Rederne. Jeg glemmer aldrig, hvordan jeg saa dem med deres blanke, hvide Vinger flyve lige ind i Flammerne og falde forbrændte til Jorden!

De Duer blev ved at pine mig længe efter. Mange Gange, naar jeg laa paa Brixen i min Celle, syntes jeg, jeg hørte Lyden af deres angstfulde Flagren og Suset af deres blodige, forbrændte Vinger. Selv nu kan jeg fare sammen, naar en Due flyver mig forbi og minder mig om dem, jeg pinte».

Han standsede et Øjeblik for at tørre Sveden af sin Pande, men han saa ikke op og bemærkede ikke de varme Taarer, som piblede frem under hendes Øjenlaag.

Han vedblev i en træt Tone: «Lynet ramte godt. Gaarden brændte ned til Grunden, og Assurancesummen reddede os. Ingen fattede Mistanke til mig undtagen Far. Han spurgte mig aldrig, men i hans Øjne mødte jeg for første Gang den haanende Mistillid, som jeg siden skulde møde i alle andres.

Jeg husker, at det Blik forfulgte mig bestandig: Jeg kunde se det i en Forbigaaendes Øjne; det kunde stirre frem fra Bladene i mine Kollegiehefter, og pludselig syntes jeg ogsaa, jeg saa det i Professorens Øjne, naar han sad og holdt Forelæsninger.

En Dag fandt jeg det paa Hospitalet hos en Syg, jeg skulde undersøge; og da forstod jeg, at mit Nervesystem var paa Vejen til at blive ødelagt af den tyngende Skyldbyrde, jeg bar paa, og som endnu ikke var sonet. Jeg manglede ikke Mod til at begaa en Forbrydelse, men jeg manglede det, som Ibsen kalder for «robust Samvittighed».

«Ja heldigvis! Ellers var De ikke den, De er!» udbrød Inga, og der var en saa umiddelbar Varme i Udbruddet, at han for første Gang saa op — ligesom overrasket.

Han mødte et Par levende, deltagende Øjne med vaade Vipper; og det varede lidt, inden han kunde fortsætte.

«Fra den Dag vidste jeg, at jeg vilde angive mig selv, men ikke før jeg havde naat det Maal, som jeg havde betalt en saa uhyggelig høj Pris for — ikke før Hospitalsaaret laa bag ved mig.

Samme Dag jeg forlod Hospitalet, gik jeg op i Retten og meldte mig som Brandstifter.

Jeg fik min Dom og foretrak at afsone den i Cellefængsel for hurtigere at blive fri Mand igjen. «Men fri Mand!» — han lo kort og bittert — «fri Mand bliver jeg aldrig mer! Det var en Illusion dette med Friheden, som man sad i Fængselet og drømte om. Et straffet Menneske faar aldrig sin Frihed. For den, Loven har ramt, er der ingen Skaansel. Man har ikke andet tilovers for ham end lidt Medlidenhed, blandet med Mistro. Samfundets Dom er den, som aldrig frifinder, — den er som en eneste skærende, himmelraabende Uretfærdighed, der støder Individerne ned til Jorden og dræber dem ved langsom Gift — en Gift af Mistro!

Aa, hvis De vidste, hvad der gaar igjennem saadan et stakkels Menneskes Sjæl, naar han forlader sit Fængsel! Hvis De vidste, hvor hver Nerve i ham dirrer mod det varme, pulserende Liv der ude! — og saa møder han kun Kulde! Hvis De vidste, hvor han er afhængig af sine Medmenneskers Agtelse for at bevare sin egen! Og

saa slaar Menneskene den ihjel, river hans Fremtidsplaner om som Korthuse! En «straffet» Mand bringer det aldrig til noget her i Verden. Han kan hutle sig gjennem Tilværelsen, eller søge at bringe sig selv i Forglemmelse, men han naar aldrig langt frem i Livet — han er knækket. Og det er Samfundets Skyld! dette ubarmhjærtige Samfund, som taaler alle Forbrydelser, der kun ikke begaas imod det, som kjæler for de sædelige Brandstiftere og de fine Tyve, men ejer ikke Tilgivelse for de Synder, som kommer i Strid med Loven!»

Han standsede og tog Vejret dybt. Hun saa de blaa Aarer i hans sammenknyttede Hænder. Det var ligesom hele hans Lidelseshistorie stod skrevet i disse Hænder, naar han klemte dem sammen, saa det knækkede i Fingrene, og Knoerne skinnede hvide.

Saa aabent havde han aldrig talt til nogen før; men han vidste jo ogsaa, at hun forstod ham. Han følte instinktmæssig, hvorledes hans egne Tanker var som talt ud af hendes, og han forstod, at naar hun rakte ham begge sine smaa varme Hænder uden at sige et Ord, saa var det, fordi hun i dette Øjeblik ikke kunde finde andet Udtryk for sine Følelser.

«Hvorfor mødte jeg ikke Dem den Gang?» sagde han, og Stemmen dirrede af undertrykt Bevægelse. «De havde ikke mistrot mig.»

«Nej,» sagde hun, og det hede, sydlandske Blod skød op i hendes Kinder, «nej, jeg havde æret og agtet Dem, fordi de ærlig tog Deres Straf ligesom jeg ærer Dem for det i dette Øjeblik og vil gøre det hele mit Liv!»

Til Svar tog han blot hendes Hænder og kyssede dem. Det skete ganske uvilkaarligt; men der var noget i den heftige Maade, han gjorde det paa, som røbede hans indestængte Følelser, mere end mange Ord havde kunnet.

Og de blev begge tavse.

Kai kom hen til dem med en stor Muslingeskal, han havde fundet, og Doktoren lagde sig paa Knæ i Marehalmen for bedre at kunne beundre den.

Det forpinte Udtryk, som havde hvilet over hans Ansigt i den sidste halve Time, tabte sig efterhaanden.

Han drog Drengen ind til sig og saa ham længe ind i Øjnene. «Søde smaa Øjne!» sagde han pludselig og kyssede dem varmt, «allerkjæreste, velsignede smaa Øjne!»

Og han vendte sig til Inga.

«Hvor det er besynderligt», sagde han, »at man kan finde det i to Barneøjne, som et langt Livs Visdom ikke kan naa —!»

Men Kai holdt ikke af at staa stille. Han slyngede Armene om sin Fars Hals og rev sig saa løs med et energisk lille Ryk. «Mig vil finde en Muslingeskal til Mor!» sagde han og løb ivrig og forpustet ned til Havbredden igjen.

De to der oppe i Klitterne saa ikke paa hinanden. Der var noget i Drengens Ord, som gjorde dem til Skamme. De følte paa en Gang, at han havde husket en, de begge havde glemt, og denne ene kastede pludselig sin Skygge ind imellem dem.

Det var maaske under Følelsen af, at der var en Uret, som skulde gjøres god igen, at Inga lidt efter sagde:

«Der er dog en, som deler Byrden med Dem».

«Hvem?» spurgte han lidt skarpt.

«Deres Hustru.»

«Min Hustru og jeg taler aldrig sammen om den Tid», svarede han kort. «Vi undgaar alt, hvad der kan lede Tanken hen paa den. Og jeg kan godt forstaa det — set fra hendes Standpunkt. Det er bedst at tie det ihjel. Sin Skam maa man helst begrave.»

Inga svarede ikke. Hun følte sig ilde berørt af den kolde Tone, hvori han talte, og hun ærgrede sig over, at hun havde berørt deres Forhold. Men strax efter tilføjede han, ligesom undskyldende:

«Jeg mente ikke at kaste nogen Skygge paa min Hustru. Hun har holdt ærlig ud med mig; men hun har ikke kunnet skjule, at hun følte Skammen; og hvad jeg har trængt til gjennem alle disse Aar er netop et Menneskes Tillid og frejdige Tro, et Menneske, for hvem der ingen Plet klæbede ved mig, hvis Kjærlighed var stærk nok til at slette alt det forbigangne ud og kaste det bag sin Ryg i Havet! Men — jeg har intet at kræve, hverken nu eller den Gang.»

Det store Buldoghoved dukkede helt ned imellem de brede Skuldre, og Stemmen blev pludselig saa blød som et Barns.

Inga saa et Øjeblik ned paa ham, som han sad der foran hende i Klitterne og borede Spidsen af sin Stok dybt ned i Flyvesandet; saa vendte hun ham med et Sæt Ryggen. «Jeg ser blot efter Kai», sagde hun, idet hun fjærnede sig; men hun følte godt, at det kun var en hurtig greben Undskyldning; hun vidste, at var hun bleven staaende blot et Minut til, saa havde hun maattet slynge Armene

om hans Hals og viljeløs givet alt, hvad hendes varme, overstrømmende Hjærte gjemte af rig Forstaaelse og inderlig Deltagelse for denne prøvede Mand, som hun elskede — elskede med hele sin unge Sjæls glødende, ubeherskede Kjærlighed!

Han fulgte hende med Øjnene, medens hun langsomt fjærnede sig — ikke som ellers: hurtig og let, men tøvende og ligesom runebunden.

Hun standsede ikke, kun et Par Gange drejede hun uvilkaarligt Hovedet om i den Retning, hvor han sad. Og pludselig forstod han, hvorfor hun var gaat!

Han rørte sig ikke, slap hende ikke med Øjnene, men blev siddende aandeløs — ubevægelig — som frygtede han for med en eneste Bevægelse at forstyrre dette Øjebliks uendelige Lykke.

Og Vinden viftede i Marehalmen ved hans Fod; Solen legede Springdans i Brændingen, tindrede og funklede i en Perleregn af gnistrende Skum, varmede og lyste paa store, smaragdgrønne Bølger.

Der fløj en Hedelærke op ved Siden af ham og kvidrede over hans Hoved. Han hørte, hvor den steg og steg — og sang bestandig — tav et Øjeblik og kom saa igjen med et Væld af jublende Triller, — lysende, lokkende! Og han smilte op imod den, lykkelig forstaaende, men han saa ikke efter den: Hans Øjne fulgte en spinkel Kvindeskikkelse, som tegnede sig fin og let, men dog saa fast imod Havets lysende Hvide — — — —

Fin og hensynsfuld, næsten fornem i sin Selvbeherskelse, med Skikkelsen endnu rank og rørig

trods de sex og halvfjerdsindstyve Aar — med to blanke, hvide Krøller ved Tindingerne, der hvor Haaret stak frem under Kniplingskappen — og bag ved Brillerne med den brune Skildpaddes Indfatning to brune Øjne, saa levende og kloge, saa varme og klare som i de første Ungdomsdage. Saadan var Bedstemor Heine! — Livet havde sat sine Spor i hendes Træk, og Sorg havde draget de dybe, vemodige Furer omkring Munden, men i hver eneste Linje af dette fine gamle Ansigt herskede den mest fuldendte Harmoni. Det var i det hele Harmonien, som særlig karakteriserede hende. Bedstemor Heine var i sin fornemme Selvbeherskelse, sin ærlige Hjærtensgodhed og stilfærdige Selvopdragelse en fuldtud harmonisk Skikkelse.

Hun sad foran sit store Egetræsskrivebord og gjennemgik nogle Papirer.

Majsolen faldt i lange, lige Straaler ned over hendes hvide Kappebaand og varmede den rynkede Haand, som langsomt førte Pennen.

Forvalteren havde lige været der med et Par Andragender, som trængte til Underskrift, og hun skrev sit Navn med rystende Haand, af og til afbrudt af en tør, skarp Hoste. Bedstemor Heine hostede meget i den sidste Tid.

Da hun var færdig, lagde hun Pennen til Side, saa et Øjeblik op over Brillerne og sukkede dybt. Hvad skulde der blive af Gaarden, naar hun gik bort? Ingen af Heinerne havde jo nogen Sinde brudt sig om Landvæsenet eller forstaat sig paa Bedriften. De var urolige Hoveder, som altid havde haft andre Interesser end de, der laa lige for — Zigeunernaturer, som ikke lod sig binde.

Baade hendes Mand og hendes Svigerdatter havde

været saaledes, og hendes Søn med. Ganske vist overtog han for et Skins Skyld Gaardens Bestyrelse efter først at have taget juridisk Embedsexamen, men iøvrigt tilbragte han sin meste Tid med at spille Violoncel, overladende den egentlige Drift af Gaarden til hende. Og pludselig rejste han til Kjøbenhavn, hvor han søgte og modtog en Ansættelse i Ministeriet. Han skrev hjem til hende, at han ikke kunde udholde at leve paa Klitholm, hvor han aldrig kunde høre Musik. Desuden vidste han jo, at Gaarden var i gode Hænder hos hende.

Den Dag, det Brev kom, blev Bedstemor Heine for Alvor vred, og det Svar, hun sendte, havde baade Næb og Klør; men han kom alligevel ikke tilbage.

Han giftede sig Aaret efter med en ung Pianistinde, som døde, da Inga blev født. Saa tog han Barnet og rejste med det over til Klitholm.

Bedstemor Heine blev helt beklemt om Hjærtet ved at se, hvor forgræmmet han saa ud. «Vil Du være Mor for Barnet, som du var det for mig?» sagde han. «Jeg ved godt, at jeg ikke fortjener det; men her kan jeg ikke blive. Jeg har ikke Ro noget Sted. Jeg vil rejse sydpaa et Aar; saa kommer jeg tilbage og henter hende.»

Men han kom ikke tilbage. Han døde af Malaria nede i Rom, og Bedstemor Heine sad tilbage med et hjælpeløst lille Barn og en forgjældet gammel Gaard, hvis vedbendrankede Mure hældede ligesom lyttende ud mod Klitterne, bag ved hvis Sandbjærge Vestervovvov brølede i lange, kolde Nætter.

Men den Gang var hun endnu rask og rørig

og hun gav ikke fortabt, men arbejdede med utrættelig Iver.

Hun havde altid forstaat at vælge sine Folk. Med en klar Iagttagelsesevne forbandt hun et skarpt Blik for al praktisk Dygtighed og vidste at tage gode Kræfter i sin Tjeneste. Hendes Folkehold var mønsterværdigt, og hendes Forvaltere paalidelige Mænd. Gaarden voxede i Velstand, og Inga voxede med den. Hun var Bedstemor Heines Fryd og Lykke, det, som egentlig gav Livet Indhold for hende.

Til sin store Glæde opdagede hun, at hendes egen Virkelyst og udprægede Energi paa en Maade gik i Arv til Inga — kun mere paa det theoretiske end paa det praktiske Omraade.

Om det nu var, fordi hun hver Dag havde siddet ved Barnets Vugge og med sine klare, brune Øjne ligesom elektriceret sin egen Sjæls Kraft ind i det, eller om den lille Pianistinde, som hun aldrig havde kjendt, muligvis havde besiddet lidt af den Viljestyrke, Heinerne var saa totalt blottede for, fik hun aldrig rigtig Klarhed over; men hun var ikke utilbøjelig til at mene, at den ene Sjæl magnetisk kan paavirke den anden i en ligefrem Overføring af aandelig Kraft.

Da Inga voxede til, mærkede hun imidlertid snart, at der trods Ligheden var en Forskjel tilstede: — for det første det sydlandske Temperament, og for det andet de demokratiske Tendenser; men hun trøstede sig med, at de sidste maaske vilde udvikle den praktiske Side af Karakteren.

Der var en Tid, da hun for Alvor tænkte paa at sætte Inga ind i Gaardens Drift og lade dens Bestyrelse gaa over til hende, men saa kom den

ulykkelige Studentergalskab i Vejen, og hvad der var endnu værre: Kunstnertrangen dukkede op i hende.

Fra den Tid opgav Bedstemor Heine hende som Forvalteræmne, og det var intet Under, at hun sukkede ved Tanken om sin kjære gamle Gaards Skæbne, naar hun selv om kort Tid havde lukket sine Øjne.

Men der var tillige noget andet, som foruroligede hende. Det var den Forandring, der i den senere Tid var foregaat med Inga. Der var altid Uro over hende, og hun var ikke et Øjeblik ledig; men aldrig aabnede hun Døren til sit Arbejdsværelse, aldrig koncentrerede hun som før sin Energi paa et bestemt Punkt, hun kastede sig kun med utrættelig Virkelyst over alt, hvad hun saa.

Snart var hun nede i Kjøkkenet, ivrig tagende Haand med i alt, hvad der forefaldt, — snart stod hun i Stalden og striglede den Sorte, som gjaldt det Livet at faa dens brede, blanke Ryg til at skinne i Solen — og snart slæbte hun alle sine Potteplanter ud i Haven for at give dem frisk Jord. Tit sang hun højt og brød saa pludselig af, som om Graaden sad hende i Halsen. Undertiden stod hun ved Vinduet, som om hun ventede nogen, og midt under Højtlæsningen om Aftenen kunde hendes Udtryk blive helt fraværende, og hendes Stemme pludselig forandres.

Hvad var der i Vejen med hende?

Bedstemor Heine havde anet det for længe siden, men hun vilde ikke tilstaa det for sig selv.

Hun tog en Mundfuld Vand af det Glas, som

stod foran hende, og fik saa et Hosteanfald, som strax kaldte Inga til.

«Aa Bedste! Bedste! Hvad er det nu for et Anfald!» udbrød hun angst. «Du sidder ogsaa altfor nær ved Vinduet og faar Træk. Kom! lad mig hjælpe dig.»

Hun fik hende hurtig til Sæde i Lænestolen og pakkede hende omhyggelig ind i Puder og Tæpper. Saa satte hun sig paa Armen af Stolen og lagde sin Kind op til den Gamles.

«Du maa ikke hoste saadan», kjælede hun, «det gør mig saa bange.»

Bedstemor Heine smilede vemodigt. «Husk paa, jeg er gammel», sagde hun. «Du maa vænne dig til Tanken om, at Du skal undvære mig.»

«Aa, ti stille!» Der var et saa angstfuldt Udtryk i Ingas Øjne, at den Gamle kun kunde svare med et Kys; men lidt efter sagde hun igjen ligesom med Anstrengelse:

«Barn! hvad vil Du gjøre med Gaarden, naar jeg dør?»

Det gav et Sæt i Inga. «Det ved jeg ikke», sagde hun, men slog strax over i en munter Tone. «Jeg vil slet ikke tænke paa noget saa sorgeligt. Nu vil jeg kun tænke paa at det er Foraar, og Fuglene synger, og Lyset varmer, og Bedstemor Heine skal ud i Haven og sole sig!»

Atter lagde hun sin varme Kind op til den Gamles; men Bedstemor Heine rystede paa Hovedet: Det lignede ikke Inga at gaa uden om.

«Du modellerer aldrig mere», sagde hun lidt efter, ligesom forfølgende en bestemt Tankegang, «hvoraf kommer det?»

«Jeg tænker, det kommer af, at jeg er saa glad —

hun talte dæmpet og uden at se op. — «Jeg forstaar det ikke rigtig selv, men jeg har mærket det før, skjøndt ikke saa stærkt som nu: at jeg trænger ikke til Kunsten, naar jeg er glad. — Jeg tror, at al Kunst er til for Sorgens Skyld, Glæden behøver den ikke.»

Bedstemor Heine var lige ved at sige noget, men hun kunde ikke. Der var det i Stemmeklangen, som afvæbnede hende.

Hun tav og tog sig en ny Hostetur.

«Ja, dersom Doktoren ikke kommer i Aften, saa sender jeg Bud efter ham», sagde Inga bestemt.

«Maa jeg bare være fri. Jeg er vant til at kurere mig selv og forstaar det langt bedre end nogen Doktor.«

«Men kan Du da ikke høre, hvor den Hoste tager til?» — «Aa Passiar!»

«Ja, ja, noget maa der nu gjøres. Men Doktoren kommer ogsaa nok. Jeg har det paa Følelsen.»

«Har du maaske inviteret ham?»

«Jeg sagde til Fruen i Gaar, — som Du bad om, — at de var velkomne en Aften.»

«Og Du tror, De kommer strax?»

«De omgaas jo ingen andre.» — «De trænger til at se Folk, mener Du?»

Ja, jeg tror, de trænger til det.» — «Hm!» Bedstemor Heine tog fat paa sit Strikketøj, og Inga samlede de underskrevne Papirer.

«De skal vel over til Forvalteren?» — «Ja.» — «Jeg skal strax sende dem over.» — «Du skulde bringe dem selv. Jeg tror ikke, Du har talt ti Ord med Forvalteren i de sidste fjorten Dage, og han er dog saadan en net ung Mand.«

«Ja, han gjør vist ingen Sjæl Fortræd», lød det lakoniske Svar.

«Du behøver slet ikke at tale saa overlegent om ham», fór den gamle Etatsraadinde op med uvant Heftighed. «Han er et ualmindelig dygtigt Menneske, som selv en kræsen Kvinde kunde være tjent med.»

«Nej, hør nu, Bedstemor Heine?» brast Inga ud med en munter Latter. «Du har da ikke tænkt paa at lave et Parti af os to?»

«Jeg ved saamænd ikke, hvad jeg har tænkt paa», svarede den Gamle ærgerlig. «Du bryder dig naturligvis ikke om ham; men» — Tonen blev stilfærdig og rolig som ellers — «men jeg tror, det havde været godt for dig — nu — om Du havde gjort det.»

Inga blev rød. Det var første Gang, Bedstemor Heine røbede, at hun havde haft sine egne Tanker ved det, som aldrig berørtes imellem dem; og hun stod et Øjeblik raadvild. Saa tog hun Papirerne op fra Skrivebordet og gik sagte ud af Stuen.

Fem Minuter efter kom han tilbage og satte sig paa sin sædvanlige Plads ved Vinduet. «Skal jeg læse for dig?» sagde hun bortvendt.

«Tak — maaske senere. Hvad er Klokken nu?»

«Næsten syv.»

Der var en Stund fuldkommen Tavshed i Værelset. Man hørte kun den klirrende Lyd af Bedstemor Heines Strikkepinde og de høje, regelmæssige Pendulslag af det gamle bornholmske Stueuhr.

Saa rykkede Inga pludselig sin Stol bort fra Vinduet, og Blodet fór atter op i hendes Kinder.

Den gamle Frue saa opmærksomt paa hende. «Kommer de?» sagde hun.

«Hvem?» — «De, Du venter.» —

«Bedstemor Heine!» Inga fór op som stukket af en Bi, men saa svarede hun i en næsten trodsig Tone, idet hun med Vilje stillede sig lige foran Vinduet: «Ja, dèr kommer de — begge to; nu gaar de op ad Stentrappen. — Og nu aabner de Døren til Forstuen — kan Du høre! Nu tager de Tøjet af i Entreen, og Doktoren sætter sin Stok fra sig ved Væggen ind til Dagligstuen. — Nu gaar de gjennem Hjørneværelset, — og nu er de lige ved Døren! Ingen kan stænge for det, som skal komme — forstaar Du det, Bedstemor Heine!»

Hun vendte sig om, og nu jog Blodet ikke mere i hendes Kinder; Bedstemor Heine syntes aldrig i sit Liv, hun havde set dem saa farveløse.

«Barn!» sagde den gamle Frue urolig og vilde rejse sig op. «Barn! Barn!»

Det var ganske den samme milde, beroligende Stemme, som Inga huskede, fra hun som lille fór op om Natten, jaget af onde Drømme, og en blød Haand strøg kjærligt hen over hendes Haar, til alle stygge Billeder forsvandt: «Barn — Barn!» —

Saa levende stod dette Indtryk fra Barndommen for hende, at hun et Sekund syntes, det hele maatte være en Drøm — alt det, hun havde gjennemlevet i de sidste Maaneder — og nu skulde hun vaagne. Men saa bankede det paa Døren, og hun følte med jublende Vished, at hvad der stod der ude var ingen Drøm, men Livets fulde Virkelighed. Og alle tunge Anelser fløj bort, alle bange Følelser druknede i den ene frydefulde Tanke: Hun skulde se ham igjen! høre ham, have ham for sig selv en hel dejlig Aften —!

«Kom ind!» sagde den gamle Etatsraadinde. Og de kom ind — hun stilfærdigt glidende som en Skygge, med det smukke Hoved lidt paa Siden og ligesom dukkende det beskedent — han bag ved, hurtig i sine Bevægelser og vexlende i sit Udtryk.

Hans Øjne fløj over hans Hustrus Skuldre hen til Inga og hilste hende, længe før han gav Haan-til god Dag.

Og dette Blik, der som et Lynglimt skød frem under de buskede Bryn, opfangede Bedstemor Heine, idet hun langsomt rejste sig fra sin Stol. Da forstod hun, at han var en farlig Modstander, denne Doktor, som hun havde set tvivlende paa for hans Fortids Skyld — men hun forstod ogsaa, at de Øjne kunde fange, og hun blev med ét saa trangbryset, at hun næppe fik sagt velkommen, før hun afbrødes af et nyt Hosteanfald.

«De kommer, som De var kaldet Doktor», sagde Inga, som skyndte sig at faa hende til Sæde igjen. «Bedstemor Heine vil aldrig gjøre noget for sin Hoste, og nu hører De dog, hvor slem den er.»

«Det har aldeles ingen Ting at sige», kom det protesterende henne fra Lænestolen.

«Det er rigtigt», nikkede Doktoren opmuntrende, «men Etatsraadinden kunde jo alligevel gjærne tage lidt Mixtur for at faa Bugt med det.»

Og hyggelig satte han sig til Rette ved Siden af hende, talende om mange forskjellige Ting, kun af og til listende et lille sanitært Spørgsmaal ind i Samtalen.

Bedstemor Heine, — som nærede en afgjort Antipathi for alle Læger og betragtede en Konsultation som noget nær det værste paa Jorden, samtidig med at hun ansaa sine egne Husraad for

tusende Gange bedre end al Medicin, — begyndte at synes godt om denne Doktor, som slet ikke gjorde sig vigtig med sine Spørgsmaal. Hun mærkede ikke, at han efterhaanden havde faat alle de Oplysninger, han brød sig om.

Hun vendte sig kjendelig oplivet til Inga, som sad ag talte med Doktorfruen henne i Vinduesfordybningen. «Vi maa virkelig have Lys», sagde hun. «Jeg kan jo slet ikke se den rare Mand, som sidder og taler med mig.»

Inga rejste sig og trak Gardinerne for Vinduerne; saa tændte hun Hængelampen over Bordet og den røde Ampel i Hjørnet ind til Spisestuen.

«Røgelsen!» sagde Bedstemor Heine. «Glem ikke den.»

Doktoren sad og saa sig om i Værelset med et Udtryk af den mest levende Tilfredshed. «Hvor her er hyggeligt!» sagde han flere Gange. — «Ualmindelig hyggeligt», gjentog Doktorfruen.

«Det glæder mig, at De finder det», sagde Bedstemor Heine, «saa haaber jeg, De vil komme her tit. Aa, flyt Deres Stol lidt hen til mig og lad mig se rigtig paa Dem!

Hvordan synes De saa om at bo her? De saa raskere ud sidst, jeg saa Dem. Er Vesterhavsluften Dem maaske for skarp?»

Doktorfruen betænkte sig et Øjeblik, før hun svarede — langsomt 'og uden at se op: «Ja — jeg tror, den er for skarp.»

«Jeg tænkte det næsten», sagde Bestemor Heine og nikkede over til Doktoren. «Det er vel ogsaa derfor, at De saa sjælden kjører med ned til Stranden?»

Hun sad dér og fangede dem begge med sine kloge brune Øjne.

Doktoren rejste, lidt ilde berørt. Hans Frue saa flygtig op. «Jeg tror, det mest er derfor», sagde han i samme Tone som før.

«Vilde det dog ikke være klogere at hærde sig imod Kulden ved altid at tage med?» henkastede Bedstemor Heine med et nyt Sideblik til Doktoren.

«Det kommer vel an paa, om man kan taale Hærdelsen», indskød Inga lidt skarpt.

«Ja, det er jo noget, Doktoren maa forstaa. Hvad siger De, Doktor? Skal man møde Vinden, naar den blæser, eller krybe i Skjul for den af Angst for Træk?»

«Det beror paa de forskjellige Naturer, Frue!» Doktoren vendte sig noget brat; og hans Hustru, som først nu blev opmærksom paa, hvilken Retring Samtalen havde taget, saa sky op, idet en fin Rødme bredte sig fra hendes Kinder helt ned paa Halsen.

Var dette et Angreb eller et Forsvar.

Hun saa spørgende hen paa den gamle Dame med de bløde, hvide Krøller og den energiske Mund.

Bedstemor Heine sendte hende et lille opmuntrende Nik. Hun bøjede sig frem i sin Stol og sagde, idet hun slog Haandfladen imod Bordet: «Man skal aldrig krybe i Skjul, det er nu mit Princip. Man skal sige til Stormen, naar den kommer: Blæs kun! Jeg bliver staaende.»

Doktorfruen svarede ikke; men fra det Øjeblik var der en stiltiende Forstaaelse imellem hende og de brune Øjne.

«Man har det saa hjemligt her«, sagde hun og

flyttede sin Stol nærmere hen til Bedstemor Heines. Denne, som strax forstod hendes tavse Maade at takke paa, smilede venligt og syntes i det hele bestemt paa at trænge igjennem den Skal af kølig Tilbageholdenhed, som virkede saa frastødende paa de fleste.

Hun sad lidt og iagttog hende, saa sagde hun, idet hun kiggede over Brillerne udfordrende hen paa Doktoren: «Ved De af, at Deres Kone har en meget smuk Profil?»

«Hvad behager?» — Doktoren, som stod med Foden paa Kaminristen, vendte sig rask om. — «De behøver ikke at se saa brydsk ud. Det var en Behagelighed, jeg sagde Dem. Jeg sad og saa paa Deres Kone, og saa kom jeg til at tænke paa den Hebe, Inga en Gang modellerede.»

«Ja, det er sandt: De modellerer!» faldt Doktoren ind for hurtigst mulig at give Samtalen en anden Vending.

«Har De Atelier her ved Siden af?» spurgte Doktorfruen, som paa sin Side var ligesaa glad ved at slippe.

«Jeg plejer at arbejde der inde», svarede Inga med en betegnende Hovedbevægelse mod Døren til højre, «men nu er det længe siden, jeg har rørt Gibsen.»

«Hvorfor det?» kom det hurtig fra Doktoren. «Jeg trode, man maatte arbejde, naar man havde Talent. — Hvis det var mig, vilde jeg altid gaa med vaadt Ler mellem Fingrene.»

«Den Følelse kjender jeg ogsaa!» udbrød hun livfuldt. «Da jeg gjorde Udkastet til mit sidste Arbejde, kunde jeg næsten ikke vente, indtil Leret blev vaadt. Det sang i mit Blod, og det kriblede i

mine Fingre, — det var ligesom tusende Liv, der vilde ud!» — Hun holdt inde, pludselig forvirret ved Tanken om, hvad der havde været hendes sidste Arbejde.

«Kunde man ikke faa det at se?» spurgte Doktoren, øjensynlig interesseret

«Det kan der ikke være Tale om». — Bedstemor Heine rettede sig i Sædet. — «Inga har maaske et Par færdige Smaating at vise Dem, men et Udkast —! det kan ikke fremvises».

«Da er dette samme Udkast ikke desto mindre det eneste af mine Arbejder, der kan staa for Kritik», riposterede Inga iltert. «Og det eneste, som det overhovedet er værd at se», — lagde hun trodsigt til.

Bedstemor Heine blev bleg. «Jeg kan paa ingen Maade give dig Ret», sagde hun.

Doktoren, hvis livfulde Øjne vandrede fra den ene til den anden, gik lidt nærmere. «Faar jeg ikke Lov til at være Dommer?» sagde han.

«Jo, hvorfor ikke?» svarede Inga, som æggedes af Bedstemor Heines haardnakkede Modstand. «Baade De og Deres Hustru er velkomne i mit Atelier».

Den gamle Etatsraadinde var vred, men hun sagde intet; hun var vant til at beherske sig; kun den Haand, som laa paa Lænestolens Arm, rystede lidt, da Inga gik ind i Atelieret for at tænde Lys.

«Hun dækker vel Busten til der inde», trøstede hun sig, «hun har da vel ikke Mod til at vise Konen det Billede af Manden!» — «Aa, giv mig Deres Arm, min Bedste!» kom det lidt febrilsk til Doktorfruen, som strax var til Tjeneste. «Gale Folk de Kunstnere», lagde hun halvhøjt til —

«handler altid efter Stemninger, som ingen Ting betyder, — absolut ingen Ting».

Hun stødte sin Stok lidt haardere i Gulvet end egentlig nødvendigt og gik over Tærskelen ind til Atelieret.

Busten stod som før midt paa Gulvet, og Lyset fra Lampetterne faldt skarpt hen over den. Det saa næsten ud, som Bedstemor Heine truede ad den med sin Stok, da hun hævede Armen for at sætte Brillerne bedre til rette.

Inga stod bag ved Busten med et spændt, lidt ophidset Udtryk. Hun og Bedstemor Heine vexlede Blikke som to skarpt krydsende Klinger. Saa fór Ingas Øjne prøvende og sammenlignende fra Modellen til Originalen og tilbage til Modellen igjen. Resultatet var godt, at dømme efter det Smil, som pludselig lyste op i hendes Ansigt.

Doktoren var bleven staaende i Døren uden at sige noget; men hans Hustru, som var nærsynet, gik tæt hen til Bordet og vendte sig saa frapperet om. «Men det er jo dig — lyslevende! Det var da besynderligt! — Hvordan er dog det gaat til?»

Hun saa helt forvirret paa Inga. —

«Jeg modellerede Busten, da jeg kom hjem efter mit første Besøg hos Dem», svarede Inga og undveg Blikket.

«Ja, Inga har en Passion for at modellere, hvad hun ser første Gang», kom det tørt fra Bedstemor Heine. «I Fjor modellerede hun en Røgterdreng, som hun tilfældigvis mødte paa Vejen».

«Var Røgterdrengens Buste af en ligesaa frapperende Lighed som denne?» kom det henne fra Doktoren — lidt skarpt i Tonefaldet.

Bedstemor Heine studsede. Hun havde ikke ventet noget fra den Kant; men hun tog sig hurtig i det og svarede slagfærdig: «Røgterdrengen havde i det mindste det fremfor denne Buste, at der var mere Fantasi over ham».

«Sandsynligvis fordi der er mere Virkelighed over mig».

«Ja, netop», faldt Inga ivrig ind. «Det andet var kun Makværk, — jeg har for længe siden slaat det itu».

«Hvor kunde De nænne det!» sagde Doktorfruen; men hendes Tanker var ikke ved Ordene. Hun kunde ikke faa sine Øjne bort fra denne Buste, der saa ud, som den levede — med den ejendommelige Holdning af Hovedet og det lidende Præg i de stærkt markerede Træk, som hun elskede Linje for Linje med sin Sjæls eneste Lidenskab.

«Hvor kunde De nænne det!» gjentog hun mekanisk.

«Jeg slaar næsten altid mine Arbejder i Stykker», sagde Inga, «for jeg føler bestandig bag efter, at de ikke har givet, hvad de skulde. Men dette» — hendes Blik gled ligesom kjærtegnende hen over Busten — «skal faa Lov til at blive staaende, for det er ligesom et Sneglefjed paa Vejen op til den store Kunst».

«Sig De kun trøstig: et godt Skridt», faldt Doktoren ind. «De ved ikke, hvor det er grebet godt det dér — uden en eneste Tvivl eller Usikkerhed i Opfattelsen, næsten som havde De kjendt mig i mange Aar —!»

Han gik nærmere hen til Bordet og blev staaende foran Busten. — «Jeg kunde næsten friste

til at sige, at ingen har kjendt mig bedre», lagde han sagte til.

Det gav et lille Ryk i Doktorfruen, som havde hørt det. Ordene skar som Knive igjennem hende.

Bedstemor Heine lagde sin Haand paa hendes Arm og klappede den beroligende. «Ja, ja, min Gode», sagde hun, «saa kan vi vel gjærne vende tilbage til Dagligstuen igjen».

Hun sendte de to et knusende Blik, da hun forlod Atelieret sammen med Doktorfruen; men de var begge for optagne til at bemærke det.

Inde i Atelieret var der længe Tavshed. Doktoren havde sat sig med Armene hvilende paa en Stoleryg og det store Hoved med den kløftede Hage støttet til Hænderne. Han syntes at have glemt alt for dette ufuldendte Arbejde, hvis umiddelbare Natursandhed paa én Gang forundrede og fængslede ham. Og saa var det dog ikke saa meget Busten, der optog ham, som hendes Opfattelse af den.

Det var ham strax klart, at saadan et Arbejde blev ikke til uden en mere end almindelig Optagethed af Æmnet.

Hun havde altsaa tænkt paa ham — tænkt meget paa ham, — allerede efter deres første Møde. Han havde øjensynlig fængslet hende, ligesaa stærkt som hun ham. Hendes Sjæl havde fremkaldt og gjengivet hans egen Sjæls Indhold, medens hun formede hans Billede i Leret!

Han, som var vant til at stænge sig inde med alle sine Tanker og Følelser, saa sig pludselig

gjennemskuet og næsten instinktmæssig forstaat. Selv i dette Øjeblik havde han et bestemt Indtryk af, at hun læste hans Tanker, som hun stod der og lod sit Blik hvile paa ham. Han ligesom følte Varmen af disse Øjne, medens han haardnakket undgik at møde dem — netop for uforstyrret at kunne blive siddende i Solskinnet.

«Jeg tilstaar», sagde han endelig, «at jeg hidtil har betragtet den kvindelige Kunst som nærmest overflødig; men dette peger ud over det almindelige».

«Skulde De aldrig før have staat overfor et kvindeligt Arbejde, som pegede ud over det almindelige?» —

«Jo maaske, men det har ikke interesseret mig». —

«Det er Deres Fejl». — «Jeg indrømmer det. Dog kan jeg forsvare mig med, at Kvinden qua Kunstnerinde aldrig bryder nye Baner, men altid træder i de mandlige Spor».

«Det vil hun ikke blive ved med — vær vis paa det!»

Doktoren saa op, thi Udbruddet kom med en Kraft i Overbevisningen, som bragte ham til at studse. Hun havde aldrig, — blot med et Ord, eller en Hentydning — talt til ham om sin Kunst, og han anede ikke, i hvor høj en Grad hun troede paa den; men nu følte han det.

«Efter dette kunde jeg ønske at kjende Deres Mening om kvindelig Kunst i Almindelighed», sagde han. «Tror De virkelig, at Kvinden i skabende Evne nogen Sinde vil naa op paa Siden af Manden? Med andre Ord: Tror De, at den kvindelige Kunst har nogen Fremtid for sig?»

«Ja — fuldt og ubetinget!» svarede hun, «men

der maa Generationers Udvikling til. Jeg forlanger slet ikke, at man skal betragte den kvindelige Kunst som eqvivalent med den mandlige; jeg forlanger kun, at man skal tro paa Udviklingsmulighederne».

Hun tav et Øjeblik. — «Der maatte Aarhundreder til for at frembringe en Michel Angelo, en Rubens; der skal maaske Aartusender til for at frembringe en kvindelig Michel Angelo, en kvindelig Rubens, en kvindelig Shakespeare: men til sidst vil hun komme, vær vis paa det!

Vi, som nu arbejder, er kun Forløbere. Det er ligesom en Trappe med uendelig mange Trin, som alle føre op til Templet, hvor den kvindelige Michel Angelo en Gang skal sidde. Alle vi smaa Nutidskunstnerinder er hver for sig kun som et Trin op ad. Ingen af os sidder inde med den store Kunst —, men vi bygger alle med paa Templet, som ikke kan faa sin Præstinde uden os».

Hun havde talt sig varm, og hendes kloge Øjne lyste af Begejstring.

«Det er en ejendommelig Tanke», sagde han, «men De kunde godt faa mig til at tro paa den. I det mindste tror jeg — efter hvad jeg i Dag hat set, — at Deres Trin vil højne sig et godt Stykke over de andres».

«Maaske», sagde hun og saá alvorlig — han syntes: næsten vemodig — paa ham, «det kommer an paa saa mange Ting».

«Paa hvad for Exempel?»

Hun tav; og han ændrede sit Spørgsmaal lidt.

«De sagde før, at det var længe siden, De havde rørt Gibsen — hvorfor er det saa længe siden?»

«Aa, jeg ved ikke, — maaske er det, fordi jeg har været saa glad i den sidste Tid». —

Hun tav, vilde helst tie; men med de Øjne paa sig maatte hun svare.

«Arbejder De da ikke, naar De er glad?» — «Nej sjældent. I Glæden trænger jeg ikke til Kunsten, — men i Sorgen drager den mig».

«Ja, man vil jo sige, at al Kunst fødes af en Mislyd. Jeg kan ikke tale med om det, da jeg ikke er saa lykkelig at være kommen til Verden med Kunstens Gave; men da jeg sad i min Celle skrev jeg stundom mine Tanker ned, og jeg syntes, det gav Hvile, — saa jeg forstaar nok, hvad De mener». — «Skriver De aldrig Deres Tanker ned nu?»

«Jo — de, som jeg ikke kan udtale for nogen».

«Hvorfor samler De dem ikke til en Bog?»

«Fordi de kun har Værd for mig selv».

«Det ved De ikke. Alt hvad der har Værd for andre, faar det kun der igjennem, at det har haft Værd for En selv».

«Men naar jeg nu skriver, saa er det kun, fordi jeg ikke kan tale, saa er det kun for — for at skaffe mig selv Luft. Jeg har ikke noget at sige de andre; jeg har kun noget at sige én — og denne ene tør ikke høre paa mig. Eller» — han rejste sig op og gik tæt hen til hende. — «eller tør hun?» kom det med dirrende Stemme. «Nej, jeg tænkte det nok», lagde han bittert til, da Inga rystede paa Hovedet, ude af Stand til at svare.

Og pludselig vendte han hende Ryggen og gik ud af Atelieret. —

Inga slukkede Lampetterne paa Væggen; men hendes Haand rystede, da hun gjorde det, og hun

maatte vente et Par Minutter, før hun var saa sikker paa sig selv, at hun igjen kunde gaa ind i Stuen.

Da Gjæsterne var borte, herskede der en trykkende Tavsked i Værelset. Der var gledet en Skygge ind imellem to Mennesker, som ellers viste hinanden fuld Fortrolighed. Den ene kunde ikke tale, og den anden vilde ikke. Saa sagde Bedstemor Heine kort god Nat, og Inga gik op paa sit eget Værelse.

Men da hun var bleven ene, grebes hun atter af den brændende Længselsfølelse, som før havde overvældet hende, og som voxede i Styrke, hver Gang den kom igjen.

Naar hun længtes saadan efter ham nu, da han lige var gaat bort, hvordan skulde hun da komme igjennem Dage og Uger, hvor hun ikke saa ham? Hvordan skulde hun i det hele kunne leve sit Liv borte fra ham —?

Hun lukkede Vinduet op imod Vest. Hun satte sig i den brede Karm, som vendte ud mod den gamle Have, og saá ud i den lyse Majnat.

En Stær, som byggede i Kassen uden for hendes Vindu, pippede sagte i Søvne — — saa var der en sulten Ugleunge, der skreg — en Frø, som kvækkede nede i Kjæret, — og alt blev atter stille som før.

Fra Jorden steg hvide Dampe op — Lugten af Spirer og Græs, gjærende Safter og knoppende Skud. Vaarlig Bebudelse —!

I en bleg, lys Stribe faldt Fuldmaanen ned over den gamle Haves mossede Plæner og tabte sig i Skyggen af det store Morbærtræ foran Havedøren

for saa atter at glide kjælent ind imellem Nøddegangene langs Stendiget — de underlig brede, gamle Nøddegange, som hendes Fantasi altid havde befolket med middelalderlige Skikkelser i brogede Dragter. — Der var især en, som altid kom igjen. Hun syntes bestandig, hun saa den dreje ned ad den mørkeste Gang der henne; — hun huskede, at hun havde set den, fra hun var en ganske lille Pige; den var dukket op for hendes Bevidsthed, fra hendes Fantasi første Gang vaagnede til Liv og tog Former. Hun syntes aldrig, hun havde set dens Ansigt — det var blot Skikkelsen, hun tænkte paa — en mørk Skikkelse med et stort, manket Hoved, som ludede lidt.

Det gik saa underlig i hende, da hun i dette Øjeblik ved at gjenkalde sig den, sloges af dens Lighed med en anden, som aldrig var ude af hendes Tanker! —

Der var saa stille i den store Have; men af og til — med lange Mellemrum — boltrede en lystig Foraarsvind sig om Hjørnet af den gamle Gaard, og da var det, ligesom Murene sukkede, eller det knagede i den tykke Egetræsdør bag ved hende.

Fortrolig som hun var med hver Lyd her inde, kjendte hun ikke til Spøgelsefrygt og lyttede aldrig efter det. Men i Aften var det anderledes; da syntes hun, Stenene fik Liv omkring hende, og det var, ligesom Murene sukkede ud af hendes eget forpinte Bryst.

Lige under hendes Vindu stod et ungt Kirsebærtræ, som Bedstemor Heine havde plantet. Enkelte af de tykke, hvide Knopper var allerede ved at springe ud i Blomst. Hun begyndte langsomt at tælle de hvide Fnug i Kronen, men der

blev altid flere. Hun syntes ligefrem, hun kunde høre, hvordan Knopperne brast. Det sang over dem, det gjærende, skydende, brydende Liv — Vaarens Bebudelse!

«Vaarens Bebudelse», gjentog de hviskende Mure. «Tiderne skifte, Dragterne forandre sig; men Menneskene bliver de samme. De tænker alle de samme Tanker, skjøndt ikke en af dem tænker dem ens. De lever alle ved det samme —: deres Kjærlighed! — deres Sjæls vaarlige Bebudelse! I den gjemmes deres Lykke, og af den fødes deres Sorg. — Farlige vaarlige Bebudelse, uden hvilken en Sjæl er saa fattig, skjøndt dens Rigdom saa ofte er Sorg! Farlige vaarlige Bebudelse, som véd ikke selv, hvad den knoppes for eller blomstrer til, men uden hvilken en Sjæl aldrig faar sin Forklarelse — —!

Klokken slog tolv paa det gamle Uhr over Porten — den slog et, og den slog to.

Inga sad endnu i Karmen og pressede sin hede Kind mod den kolde Mur. Atter og atter dukkede det gamle Vers, hun saa tit havde nynnet paa, op for hendes Bevidsthed, skrev sig ind i hendes Hjærte, hamrede sig fast i hendes Hjærne, kom igjen og igjen med uafviselig, næsten skæbnebestemmende Magt.

Tilsidst maatte hun sige det sagte for sig selv — hviske det ganske langsomt ud i den lyttende Majnat —:

«Es ist eine alte Geschichte
doch bleibt sie immer neu —
und wem sie just passiret,
dem bricht das Herz entzwei —!

Men ved de sidste Linjer brast hun i Graad.

Det var tre Uger senere — en varm Juniaften, da alle Frugttræer stod i Blomst.

Landsbyens Klokker ringede Solen ned; men den gamle Ringer var altid paa Færde i god Tid: Solen stod endnu i Horizonten og kastede sit rødglødende Lys ned over de hvide Frugtblomster, som en Regnbyge havde gjort vaade.

Inga gik med Doktoren igjennem Haven. Han havde gjort den gamle Etatsraadinde et Besøg, og nu viste hun ham en Gjenvej over Markerne.

Hun havde taget sin store Straahat i Haanden uden egentlig at tænke paa at bruge den, og nu gyngede hun den sagte frem og tilbage ved Silkebaandene, medens de gik ind under de gamle Æbletræer, hvis knudrede Grene mødtes over Gangene og paa enkelte Steder flettede sig favnende ind i hinanden. Og de tusende fine Æbleblomster rødmede under Solens Kys, bredende en berusende Vellugt omkring sig, — en Vellugt, som Kirsebærtræerne gjorde fuldstændig ved at sende en dryssende Regn af hvide Blade ned over Stien.

De to gik tavse i Sommerluftens varme Skjær — i Juniaftenens bløde Stemning. Deres Tanker vuggede sig i Farver og Lys.

De havde ingen Erindringer sammen, de havde jo kun kjendt hinanden saa kort, og alligevel følte de det samme, — som to Mennesker, hvis Tanker former sig ens.

Fra en af Frugthavens Buske sang en Nattergal højt ud i den lyse Aften. Tonerne vældede ud fra dens lille Strube — klukkende, bløde, melodiske, som var der ingen Ende paa Sangbunden i dens Bryst. Doktoren fløjtede sagte, og den fulgte

dem fra Gren til Gren, sang højere og højere! — Naar den et Øjeblik tav, hørte man kun en Regndraabes Fald og den sagte Lyd af de dryssende Blomsterblade.

Doktoren standsede ved et af de gamle Æbletræer og brød en Gren af. Han saa længe paa Blomsterne og strøg de fløjelsbløde Blade mod sin Kind.

«Hvad minder en saadan Aften Dem om?» sagde han og saa hen paa Inga, som stod og rystede Regndraaber af Grenene!

«Aa, jeg ved ikke», svarede hun. «Den har saa mange Minder. — Den er ligesom kjendte Sange — og bløde Ord — og gamle Melodier, som ens Sjæl har hørt».

Han nikkede. «Ja rigtig: som ens Sjæl har hørt — Men hvor har den hørt dem? Hvoraf kommer det, at man overfor Mennesker, man aldrig før har set, kan synes, at det er, som man havde Minder sammen?»

«Ja, og hvoraf kommer den», faldt hun ind, «denne underlige Følelse af fortidigt Samvær?»

Han smilede. «Hvad er Sympathi andet end fortidigt Samvær?» sagde han, «ubevidst Samarbejde mellem to Sjæle, som har ført aandeligt Samliv bestandig. Jeg tænker mig altid med Plato, at Sjælene skabes to og to. Det er deres Maal her paa Jorden at finde hinanden — det er deres Bestemmelse fra den Stund, de blev skabt. De kan maaske naa langt uden det, men deres jordiske Lykke afhænger deraf, at de finder hinanden».

Tonefaldet i hans Stemme var vemodigt. Hun

turde ikke se op: hun følte hans Øjne hvile paa sig.

«Tror De ikke det samme?» sagde han.

«Jo, jeg tror det», svarede hun sagte.

De gik videre i Tavshed; men lidt efter sagde han, idet han bevægede Æblegrenen langsomt frem og tilbage foran hendes Ansigt: »Og hvad minder den Duft Dem om?»

«Den minder mig om Skærsommernatsstilhed og drivende Dug — om Nattergalesang og Sommeraftenslængsler —»

Hun holdt inde, men han blev ved: «Ja, om Sommeraftenslængsler — om Fugle, som bygger Rede og Blomster, som sætter Frugt — Aa, jeg kjender det, jeg kjender det! Alle Blomster gjemmer Minder, men Foraarets mest».

«Ja Foraarets mest!» udbrød hun. «Der er ingen Ting som Martsvioler — i det mindste ikke for mig! Det er ligesom de blaanede af Minder. Naar jeg stikker Næsen ned i en Dusk af dem, ser jeg foran mig en solbelyst Eng og en grøn Grøftekant fuld af Violer. Og jeg ser mig selv som lille Pige springe om imellem dem og gaa timevis i Solen for at plukke store Buketter hjem til Bedstemor Heine, som ogsaa elsker Violer — —»

«Bliv ved!» sagde han. «Fortæl mere om den lille Pige paa Grøftekanten! Eller — maa jeg fortælle, hvad jeg tænker mig om hende?» — Hun saa forundret paa ham og nikkede. Han fortsatte dæmpet:

«Det er flere Aar senere — og jeg ser den samme lille Pige sidde paa den solede Grøftekant; men nu er hun næsten voxen, og der skjuler sig et

Par lange Ben under den stumpede Kjole. Benene trækker hun op under sig, og Hatten skyder hun tilbage i Nakken, medens hun sidder timevis imellem Violerne og længes og drømmer. Hun har en uklar Forestilling om, at hun vil udrette noget i Verden, men hun ved ikke selv, hvad det er. Hun har ogsaa et Maal for Livet, men hun aner kun dunkelt, hvilke Kampe, hun skal igjennem for at naa det. Og Violerne dufter, og Aftenklokkerne ringer, og der er Fred over den lille Plet med Engen og Gærdet og den lille grublende Pige paa Grøftekanten»:

Hun lyttede med tilbageholdt Aandedræt. Det var ligesom hans Ord favnede hende, og hun mærkede paa hvert eneste, hvor kjær hun var ham.

Hun lukkede Øjnene halvt til og hengav sig i sin Lykkefølelse. Bare det at vide, at han gik dér ved Siden af hende under de blomstrende Æblegrene, bare det at mærke, hvor han holdt af hende, var Lykke! — Og Frugttræerne dryssede deres hvide Blade ned imellem dem, faldt som en blød, fin, hviskende Regn over Stammerne.

Hun følte, hvordan de faldt paa hendes bøjede Nakke og gled kølende ned over hendes Hals. Hun saa, hvordan nogle af dem blev siddende i hans tykke Haar, da han standsede ved Laagen ud til Marken og tog sin bredskyggede Hat af for at køle sin Pande.

Han lagde sin Haand paa Havelaagen, men hun aabnede den ikke, hun holdt den tvært imod til, som kunde hun ikke slippe ham ud. —

Hvor Frugthaven endte, førte Laagen ud til en aaben Eng, som hørte til Gaarden, og hvor-

fra en Hulvej førte videre til Husene paa den anden Side.

Saa frodig var Engen, at ingen skulde ane, Vesterhavet laa en halv Mil borte med sit strittende Marehalm over Sandet.

Køerne laa i den tætte Kløver og tyggede Drøv, raslende med deres Halsringe — af og til tilkjendegivende deres Velvære ved en mæt Snøften og Brummen. En lille vever Markmus smuttede forbi dem og blev borte mellem Kløverblomsterne.

Hun havde lagt Armene paa det gamle Stakit og stod nu og saa ud over Engen. De sorte Øjne lyste med en varm Glans; Bevægelsen havde gjort hendes Kinder røde, og det ildfulde, sydlandske Blod sang i hendes Aarer, medens hun aandede dybt ud i den lune Luft.

Han stod og saa paa hende, til det hede Blod skød op i hans Tindinger, saa han maatte gjøre Vold paa sig selv for ikke at tage hende i sine Arme og gaa med hende ind under de blomstrende Grene, hvor Nattergalen kaldte til Møde, og hele Naturen aandede for en Kjærlighedsfest.

Saa stødte han heftig Laagen op, — saa heftig, at den ramte hendes ene Haand, saa hun fór sammen ved det og saa forvirret op.

Han blev øjeblikkelig skamfuld og hviskede: »Vær ikke vred! Aa, jeg beder Dem, vær overbærende imod mig! Det er mere end et Menneske kan udholde: At gaa ved Siden af sin Lykke, og dog at skulle kaste den bort — at føle sig saa ung og stærk og dog være Krøbling, — aldrig at turde lytte til Naturlivets Sang, til Sommernattens bløde Poesier — altid at maatte staalsætte sig, gjøre sig haard over for sin egen Lidelse! Det er

værre end Tantaluskvaler — det er aandelig Forkrøblethed!

Jo, det er», gjentog han, da hun ikke svarede. «Hvor Retten til at elske helt og fuldt, Retten til at optage i sig den store Følelse, som hedder Kjærlighed, hvor den er taget bort af et Menneskes Liv, der lever man kun halvt. Man omgiver sig med en haard Skal, eller man udstykker sine Følelser; man gaar paa Akkord med sin Lykkefordring, man slaar af paa Idealerne, og enten bliver man til et Vanemenneske, som sløvt finder sig til Rette i Forholdene, eller man bider i Stængerne til Buret og lader sin afmægtige Vrede gaa ud over den, som satte dem for!»

«I saa Fald maatte De lade den gaa ud over Dem selv», sagde hun næsten heftigt. «Var De ikke Mand og kunde vælge frit?»

«Nej, jeg kunde netop ikke vælge frit», svarede han, slaat af det forpinte Udtryk i hendes Ansigt. Han kunde ikke udholde, at hun tænkte ilde om ham.

Han tog hendes Haand melllem begge sine og strøg ligesom kjærtegnende hen over den mørke Plet, som Slaget af Laagen havde fremkaldt.

«Vil De gaa endnu en Gang gjennem Frugthaven med mig, saa skal jeg fortælle Dem, hvad De har bitter Ret til at vide», sagde han.

Hun nikkede, og de gik sammen ind i Haven igjen. Jævnt og tilforladeligt fortalte han hende dér, hvordan han havde forsøgt paa at blive løst, men atter var bleven bunden, hvordan han under en instinktmæssig Angst for, at Kjærligheden en Dag skulde vaagne, havde været lige ved at flygte fra sit eget Bryllup, men saa atter havde følt sig

forpligtet over for en Kjærlighed. som ikke var vegen tilbage for Skam og Skyld, og som netop derfor havde omgivet ham med tusende Fangetraade.

Hun svarede ikke, hun lyttede blot; men han saa paa Udtrykket i hendes Ansigt, at hans Skriftemaal havde taget en Tvivl bort fra hende; og den samme bløde Stemning, som han før saa pludselig havde brudt, lagde sig atter over hende, prægende ethvert af hendes Træk, medens de gik langsomt frem og tilbage i Havegangen under et Silkevæv af Æbleblomster.

De naade atter Laagen, som var bleven staaende aaben efter dem.

«Gaa med ned gjennem Hulvejen!» bad han, da hun rakte Haanden ud til Farvel.

Hulvejen laa i Dalen foran dem og førte langs Skoven ud til Landevejen. Hulvejen var Bedstemor Heines Stolthed. Hun havde selv anlagt den et Par Maaneder efter sit Bryllup til Minde om de fynske Hegn, som havde været hendes Kjærlighed paa Herregaarden der hjemme: de «levende Hegn» med Syrener og Guldregn og vilde Roser mellem skinnende gul Gyvel.

«Det er jo ikke til at udholde — aldrig at se et blomstrende Hegn», sagde hun paa sin første Kjøretur gjennem Egnen; og resolut tog hun fat paa Anlæget af en «fynsk Vej».

Hun tog hele Gaardens Mandskab i Brug, gravede Grøfter og byggede Hegn, beplantede dem med Guldregn og Syrener, Gyvel og Roser og sørgede for, at de unge Plantninger fik Læ fra Skoven ved Siden af.

Saaledes blev Hulvejen til, og i de tyve Aar,

Bedstemor Heine havde regjeret enevældig paa Klitholm, var den voxet med en Kraft og Frodighed, som kunde tage det op med den luneste fynske Gyde.

Bedstemor Heine viste sig aldrig paa Landevejen, hverken kjørende eller gaaende, naar undtoges Kirkebesøgene og de faa Gange om Aaret, da hun deltog i Omegnens Middage; men Hulvejen med sine tykke Hegn, hvor Luften ligesom stod stille i de varme Sommerdage, og Sneen laa højt om Vinteren, hvor alle Sangfugle byggede Rede om Foraaret, og hvor der var saa hyggeligt om Efteraaret, naar de vilde Brombærranker slyngede sig langs Grøfterne, og Hegnene stod i tusende Farver, — Hulvejen var Bedstemor Heines Kjærlighed, — dér kunde Bønderne finde hende en stille Sommeraften, naar Duggen havde dæmpet Støvet, der om Dagen stod hvidt mellem Hegnene. Hun gik da helst uden Overtøj, undertiden med et Strikketøj i Hænderne og uden anden Hovedbedækning end Blondekappen med de hvide Baand.

De gamle Fiskerkoner og de smaa Bønderpiger, som hun mødte, nejede alle lige dybt for hende, og de fik alle samme venlige Hilsen tilbage; men det kunde ogsaa hænde, at hun var saa hensunken i sine Tanker, saa hun ikke mærkede, naar de gik forbi.

Ellers var Bedstemor Heine aldrig distrait, og der var ingen, som vidste, hvorfor hun blev det paa Hulvejen; men selv efter at hun var vendt tilbage fra sin Spadseretur, kunde hendes Ansigt bibeholde et eget aandsfraværende Udtryk.

«Bedstemor Heine har Ære af sin Hulvej», sagde Inga og blev staaende foran en vild Rosenbusk,

som skar sig Vej igjennem et sandt Vildnis af Gyvel og Syrener.

«Ja, jeg har beundret hende hundrede Gange for det Stykke Arbejde!» sagde han — og lagde til lidt efter: «Holder De nu ligesaa meget af Hulvejen som hun?»

«Jeg? Nej, jeg holder mere af Havet. Her kommer jeg sjældnere og aldrig længere ad Gangen; det er, ligesom jeg ikke kan faa Luft her.»

Hun lod igjen sin Hat gynge frem og tilbage ved Baandene og stak dem saa pludselig fast ved sit Bælte.

«Jeg holder ogsaa mest af Havet», sagde han. — «Desværre! For de Mennesker er de lykkeligste, som holder af Hulvejene — saavist som Ens Natur altid er i Slægt med det, man elsker.»

«Ja, Bedstemor Heine er i Slægt med Hulvejen, som slaar Rod paa en lille Plet og faar det bedste ud af al Ting», sagde Inga; men han mærkede paa Tonefaldet i hendes Stemme, at hendes Tanker ikke fulgte med Ordene.

«Hvad tænkte De paa?» spurgte han og skar med sin Pennekniv en grøn, vild Rosengren af, som han stak ind mellem Æbleblomsterne.

«Aa — jeg tænkte paa, hvad Deres Natur nærmest er i Slægt med.»

«Den er hverken i Slægt med det taalmodige eller det bløde, ellers vilde jeg aldrig have talt til Dem, som jeg nylig gjorde», sagde han og stak ligesom i Tanker Rosengrenen fast i hendes Hat. «Hvis jeg var from, fandt jeg mig taalmodig i de Forhold, som ikke kan forandres og reddede beskedent de Glædeskrummer, Livet endnu har tilovers for mig. Men min Natur hører ikke til de

fredede; den er tung og stærk og taaler mange Smærter, men for et Overmaal af Lidelse har den ikke Rum. Det kunde komme dertil, at den sprængte alle Lænker for ikke selv at sprænges! Og det siger jeg Dem» — han tog om hendes Haandled og klemte saa fast, saa hun kunde have skreget ved det — «det siger jeg Dem: at hvis Overmaalet kommer, saa bryder jeg ud!»

Han slap hende og gik gjennem Markleddet ud paa Landevejen, vendte saa pludselig om, tog hendes Haand og kyssede det Sted, hvor Haandleddet var bleven rødt af det stærke Greb.

«Kjære lille Haand! Velsignede lille Haand!» sagde han.

Saa gik han hurtig hen ad Landevejen.

Inga blev staaende, hvor han havde forladt hende. Ligesom før lukkede hun Øjnene halvt til og glædesdrukne, lykkeberuste Tanker jublede op i hende:

Han var hendes — hendes alene! Ingen i Verden havde Ret til ham uden hun! Hvad brød hun sig i dette Øjeblik om Hustru eller Barn! Denne Aften var de ikke til for hende. Havde hun ikke Kjærlighedens evige Ret til at elske? Og tilhørte de ikke hinanden i Kraft af den samme Ret? Vidste hun ikke, at han gik dér og tænkte paa hende, hvor han saa færdedes — ved Sygesengen eller i Hjemmet! Og havde hun ikke lukket ham ind i sit Hjærte, varmt og trofast — og for alle sit Livs Dage —!

Langsomt gik hun tilbage gjennem Hulvejen. Duften af Kløver og Grønt slog imod hende, og Nattergalen sang ud fra Frugthaven.

Da syntes hun pludselig, der var noget i dens

Stemme, som virkede disharmonisk. Det var ligesom de bløde Toner skar hende i Hjærtet, og da hun kom til Havelaagen, var det hende ikke muligt at gaa ind under de dryssende Grene igjen. Hurtig gik hun ad Markstien uden for Haven ind paa Gaardspladsen.

Forvalteren stod midt i Gaarden og vandede Græsplænen; og Bedstemor Heine sad i sin Stol paa Stentrappen foran Indgangsdøren og saa til.

Inga standsede og iagttog Vandslangens Krumninger hen over det bløde, saftige Græs. «Hvor dejlig friskt det lugter!» sagde hun og saa op.

Forvalteren lettede ærbødig paa Huen; men han fandt ingen Ord til at svare med, saa betagen blev han af det ejendommelige, underlig bevægede Udtryk i hendes Ansigt.

Han glemte at passe paa Slangen og snart flød en rigelig Vandstrøm ned over Gaardspladsen.

«Aa, luk for Guds Skyld for Vandet, Frank!» raabte Bedstemor Heine ned fra Trappen, og han fik i en Fart Slangen drejet.

«Frøkenen har nok været paa Hulvejen», sagde han: «Der er vilde Rosengrene med hjem. Og Æbleblomster!»

«Ja, er de ikke dejlige!» sagde hun og holdt dem tæt op til sit Ansigt. «Kan man tænke sig noget saa skært og ungt, — saa blødt i Farven og saa fint i Duften!»

Hun pressede Blomsterne ind mod sin varme Mund og kyssede dem Gang efter Gang, først sagte, saa heftigere og heftigere; og medens hun gjorde det, straalede hendes Øjne med en blændende Glans, som fuldstændig forvirrede den, de ganske tilfældigt hvilede paa.

Forvalteren sov ikke for de Øjne hele Natten.

Men Bedstemor Heine havde sine egne Tankr derved, da Inga lidt efter kom hen til hende og blev staaende neden for Trappen med Armene hvilende paa Rækværket. Hun forstod, at det var Skjæret af en Oplevelse, der laa som Solglans over dette Ansigt; men hun vidste ogsaa, at Skyggerne vilde følge efter; hun havde allerede set dem falde.

Et Kvarterstid ventede hun paa, at Inga skulde sige noget; men da hun tav, rejste hun sig stille og lagde sit Strikketøj sammen for at gaa ind.

Hun var ikke den, der paatvang sig nogen med Krav paa Fortrolighed. Hun vidste, der kom den Stund, da Smærten ikke kunde tie, og hun ventede rolig, til den kom. Hun kjendte den Urt, som paa én Gang skulde uddybe Saaret og dække det skaansomt til, og hun var bestemt paa at bruge den. Men endnu forholdt hun sig tavs.

«Gaar Du allerede ind?» spurgte Inga, da hun rejste sig.

«Ja, Duggen falder stærkt i Aften. Jeg begynder at fryse. Vil Du ikke med?

Men Inga rørte sig ikke. «Har Du nogen Sinde set saa dejlig en Aften? sagde hun blot.

Bedstemor Heine vendte sig i Døren. «Kommer Du?» spurgte hun endnu en Gang.

«Strax», svarede Inga; — men Ordene kom saa langt borte fra. — Det var ligesom de gled ud og døde hen i de lyse Nætters drømmende Stilhed — — —.

Det var en hed Junidag med frisk Brise fra Sydvest! Vesterhavet gik i store Bølger, som skyllede langt ind over den hvide Sandbund, næsten lige op til Badehuset, der stod paa Ruller i Sandet. De kom i korte Stød, med bratte Spring, som var de grebne af ungdommelig Kaadhed og trak sig saa langsomt og sugende tilbage i Havet igjen.

Inga stod i Badehusets Dør med Kai ved Haanden og Fenris ved Siden af. Hun holdt tre Reb i Hænderne: Det ene havde hun surret om Livet paa sig selv, det andet om Kai og det tredje om Fenris og omhyggeligt fastgjort dem alle ved Badehusets Trappe.

Vinden tog i hendes lyse Badedragt, og det korte Haar krøllede sig i Blæsten.

«Nu skal vi se, hvad Fenris duer til!» sagde hun lystig. «Nu tager jeg dig paa Ryggen, Kai, saa gaar vi ud sammen. Og naar der kommer en Bølge, skriger Du af fuld Hals paa Fenris: — er der noget ved ham, saa svømmer han nok ud og henter dig.»

Kai klappede i Hænderne og sprang højt i Vejret af Henrykkelse. «Aa, hvor jeg glæder mig! hvor jeg glæder mig!» sagde han og trimlede rundt i Sandet.

Han lignede en lille Nisse i sine stramtsluttende røde Svømmebenklæder. Inga syntes, de klædte ham brillant, men Fenris var aabenbart misfornøjet med det Kostume. Han stødte flere Gange højst unaadigt til ham med sin vaade Snude, naar Kai slog Kolbøtter i Sandet. Inga lo, og Kai lo, saa Taarerne trillede ned ad hans runde Kinder, og inden de vidste af det, laa de alle sammen og baskedes i det varme Sand.

Pludselig slog Kai Armene om Ingas Hals. «Jeg holder saa meget af dig;» sagde han med Overbevisning. «Og det gjør Fenris ogsaa! Vi morer os altid, naar Du er med! — Det gjør Far ogsaa.»

Inga knugede hans lille varme Legeme ind til sig. «Du dejlige Gut!» sagde hun og kyssede ham flere Gange: «Du dejlige Gut!»

Kai var ikke vant til mange Kjærtegn, hvorfor han opfattede dem som en ganske særegen Gunstbevisning. Han puttede sit lille Hoved ind til hendes Bryst og gassede sig som et ungt Kid, der er ude at soles. Saa saa han hende kjærligt ind i Øjnene med sit aabne Barneblik, der til Tider kunde være saa underlig alvorligt. «Hvorfor er Du ikke min Mor?» spurgte han troskyldigt.

Men da slap Inga ham. Var det maaske det samme Spørgsmaal, som laa og brændte i hendes eget Bryst, uden at hun havde villet give det Rum —?

«Hvorfor blev Du ikke min Dreng — —?»

Hun kunde have bristet i Graad i dette Øjeblik, men i Steden for sprang hun op og trak hurtig Drengen med sig.

«Se Kai! sagde hun for at aflede hans Opmærksomhed fra det underlige Spørgsmaal, som han med Børns sædvanlige Halsstarrighed var i Færd med at gjentage, «Se den dejlige grønne Bølge, som kommer der ude! Den maa vi ud i! Nu op paa min Ryg og hold godt fast, saa skal Du bare se!»

Hun løb baglæns ud i Vandet, tog et godt Greb i Tougene, som hun strammede stærkt, og beredte sig paa at tage imod Bølgerne,

Den første kom. Skummende og sprøjtende, frisk og salt som et Hav af Sundhed skyllede den over dem og prøvede paa sit Tilbagetog at trække dem med ud i Brændingen. Men Inga var vant til at klare sig. Hun stemmede Fødderne imod og stod fast.

«Jo, jeg kjender dig nok, Far Vestervovvov!»

Og Drengen raabte straalende: «Far Vestervovvov! Far Vestervovvov!»

Men paa Land stod Fenris og gøde af fuld Hals imod Brændingen.

«Skrig nu, Kai!» sagde Inga, da den næste Bølge kom. Og Kai skreg af sine smaa Lungers fulde Styrke.

Fenris lyttede og hylede og løb raadvild frem og tilbage langs Kysten: men da der lød et nyt Skrig — endnu højere end det første — pjaskede han resolut ud i Vandet. Med sin brede Bringe til Værn mod Brændingen arbejdede han sig frem gjennem Bølgerne, blev et Øjeblik fuldstændig fortumlet af Skumsprøjt, men vendte ikke Hovedet fra den Kant, hvor Kai var, naaede ham endelig og bed sig med et vældigt Greb fast i hans Bælte.

«Bravo, Fenris! Bring ham nu i Land!» raabte Inga og løftede Drengen op paa Hundens Ryg uden dog at slippe sit eget Tag i ham.

Og Fenris svømmede prustende og stønnende i Land med sit Bytte. Men da han var kommen paa fast Grund igjen, smed han Kai af i Sandet og ruskede ham eftertrykkelig igjennem for at tilkjendegive sit Mishag med den Slags dumdristige Streger, og han sendte Inga et saa knusende Blik,

at hun helt angergiven sagde: «Men Fenris! Du er da ikke vred paa mig?»

Fenris svarede kun med en Knurren og vedblev at ruske i Kai, som begyndte at finde Situationen mindre morsom, saa Inga maatte lægge sig imellem for at faa Hunden til at slippe.

«Naa Kai! Lad os nu se, hvem der kan komme først ind i Badehuset — Du eller jeg! for nu gælder det om at komme i Tøjet!»

Og Kai benede af, det bedste, han havde lært — hun efter!

Saa lukkedes Døren efter dem, og Fenris rystede sin lodne Pels og lagde sig paa Vagt uden for med Hovedet dybt nede mellem Forpoterne, missende med Øjnene imod Solen og øjensynlig oplagt til en lille Lur.

Oppe mellem Klitterne rejste sig en høj Kvindeskikkelse og skyggede med Haanden for Øjnene. Det var Doktorfruen.

Skjult af en Porsebusk havde hun været Vidne til hele denne Scene, og hendes blege Ansigt bar tydelige Mærker deraf.

Hun havde set, hvordan de legede sammen før Badet som tre gode Kammerater. Hun havde set, hvordan Kai i ellevild Lyksalighed fløj Inga om Halsen, og hvordan hun knugede ham ind til sig — denne Kvinde, som havde taget hendes Mand fra hende! — Skulde hun nu ogsaa tage Drengen?

En bitter, knugende Ensomhedsfølelse havde som en kold Haand grebet om hende, men strax efter givet Plads for en hadefuld Tanke.

I det Øjeblik, Inga gik ud med Drengen, havde

hun tænkt: «Lad Havet kun tage dem! Det er det bedste.»

Hun var sig ikke bevidst, at en kvælende Angst havde grebet hende, hver Gang en Bølge slog over de to der ude, og hun saa, hvordan Drengen maatte klamre sig til Inga for ikke at rives med; hun følte kun noget sammensnørende i sin Strube, hver Gang hans forstilte smaa Angstskrig lød op til hende; men da Fenris var kommen i Land med ham, brast hun pludselig i en voldsom Graad, og da følte hun først, hvor angst hun havde været.

Det var længe siden, hun sidst havde grædt. Hendes Hjærte var bleven staalsat i den daglige Kamp for at tilvende sig en Kjærlighed, hun aldrig havde besiddet. Nu hulkede hun som et Barn.

Men da Graaden var stilnet af, fik en anden Følelse Magt, en Følelse af stærk Vrede mod den Kvinde, som i dumdristig Kaadhed havde udsat Drengen for Fare; og da hun med hurtige Skridt gik ned mod Badehusets Dør, var det denne Følelse, som bestemte hende.

Inga kom ud med Kai ved Haanden. Drengen stormede hende strax i Møde og raabte: «Mor! Mor! Du skulde bare vide, hvor vi har moret os! Jeg har været i Vandet og ladt, som jeg skulde drukne, og Fenris har reddet mig!»

Han vendte sit lille ivrige Ansigt op til hende og spejdede forgjæves efter et Smil. Det kom ikke. Hun strøg kun med Haanden hen over hans vaade Haar og gjengjældte koldt Ingas Hilsen.

«Var det ikke flinkt gjort af Fenris, Mor?» — «Jo, det var. Dyr har undertiden større Pligtbegreb end Mennesker», kom det med et hvast Sideblik til Inga.

«Fenris ruskede i mig, da jeg kom op, Mor! Han blev ved at ruske i mig», fortsatte den meddelsomme lille Fyr.

«Ja, jeg saa det nok», svarede hun langsomt og vendte sig til Inga. «Jeg saa det hele oppe fra Klitterne og undredes over, at et fremmed Menneske turde handle saa dumdristigt med en andens Barn.»

Blodet fór op i Ingas Kinder. Men den anden blev ved: «For nogle kaade Løjers Skyld har De udsat et Barns Liv — et Barn, som var Dem betrot! Det var ikke Deres Skyld, at Vovestykket lykkedes.»

«Ikke? Hvis var det da, om jeg tør spørge? For De mener da ikke» — hun lo lystigt — «De mener da ikke for Alvor, at der var Fare? Jeg havde bundet os alle tre med Reb fast til Badehuset, og Rebene maatte springe, før en Ulykke kunde ske.»

«De kunde faa Krampe i Vandet — det har man hørt før, — og hvem skulde saa have reddet Drengen?»

«Ja, med den Slags Uheld har jeg ikke regnet». svarede Inga kort.

«Nej, det har De vel ikke. Men at gaa ud med et Barn i stærk Brænding uden at sørge for Hjælp i paakommende Tilfælde, det er mildest talt uforsvarligt for ikke at sige samvittighedsløst!»

«Nej, holdt nu! En Smule dristigt, det kan jeg indrømme, men samvittighedsløst, det er dog for latterligt! Hvad Glæde er der ved Livet, naar man altid skal tænke frem og tilbage over enhver Ting?

Det er just de pludselige Indskydelser, som er saa forfriskende og virker saa fornøjeligt paa Sindet.»

«Det staar Dem frit for at handle efter Indskydelser, hvor det gjælder Dem selv, Frøken; men jeg maa for en anden Gangs Skyld frabede mig, at De gjør det, hvor det gjælder mit Barn.»

Inga vendte sig heftig om. Ordene lød som en Fornærmelse, og det var øjensynligt, at de ogsaa var ment saaledes, for ethvert af dem syntes skarpe som Syle, og de Læber, der udtalte dem, var næsten blodløse af Vrede.

Hun var lige ved at give et skarpt Svar, men der var noget i den Maade, hvorpaa mit Barn var blevet udtalt, som gav hendes Tanker en anden Retning og pludselig afvæbnede hende.

Hun begyndte at forstaa, hvilket Væld af indestængt Skinsyge, der laa bag ved denne Vrede, og hun følte sig pludselig brødebevidst.

Blødt, næsten bedende lagde hun sin Haand paa den andens Arm og sagde: «Det gjør mig oprigtig ondt, at jeg har forskrækket Dem. Fremtidig skal jeg være meget forsigtig med Kai og aldrig tage ham med ud, naar jeg bader.»

«Aa, han skal vist nok selv sørge for at komme med. De forstaar jo at vinde Børn», kom det koldt og uvilligt. «Se blot, hvor han er bange for at give Slip paa Dem!»

Inga saa ned paa Kai, hvis store Øjne vandrede med Forfærdelse fra den ene til den anden, og hvis Ansigt i en betænkelig Grad begyndte at trække op til Graad, indtil han med ét greb raadvild fat i hendes Kjole.

«Hør, Kai!» sagde hun og bøjede sig ned til ham: «Du maa se at faa Fenris tørret i Solen, før

ellers faar han Gigt i Bagbenene. Løb nu rask op i Klitterne med ham, saa kommer vi andre efter.»

Drengen slap hende øjeblikkelig og travede fløjtende afsted, fulgt af Hunden.

Inga vendte sig til Doktorfruen. «De taler, som De troede, jeg vilde lokke Drengen fra Dem», sagde hun, «det har aldrig været min Mening.»

«Aa, her behøves ingen Undskyldninger. Den er let at lokke, som gjærne vil hoppe», kom det afvisende — og lidt efter usigelig bittert: «Drengen har desuden aldrig hørt mig rigtig til. Han blev taget fra mig, før han kunde skjønne.»

«Det skulde været min Dreng! aldrig i Verden havde jeg fundet mig i, at man tog ham fra mig!»

Doktorfruen standsede. Hun følfe sig slaat af Inderligheden i den andens uvilkaarlige Udbrud. «Det kan være», sagde hun i en mildere Tone. «Der er Mennesker, som har mere Energi end andre, og som derfor gjør mere Modstand. Jeg hører nu ikke til dem. — Ja, her skal jeg ind» — hun blev staaende ved et lille Fiskerhus — «Konen er syg, og jeg har lovet at hjælpe hende lidt med Børnene. Kom Kai! Du kan faa Lov at gaa med.»

Kai kom strax farende med Huen skjævt paa det ene Øre og puttede sin lille Haand ind i hendes, medens han ivrig spurgte: «Skal vi ind til Fiskelars?» — «Ja, vi skal.»

«Saa gaar jeg hjem», sagde Inga og rakte Haanden ud til Farvel. Den Haand, hun modtog, var haard og smal og kom meget forbeholdent, men hendes Haandtryk blev dog gjengjældt; og pludselig saa hun Doktorfruen ind i Øjnene med sit ærlige Blik og sagde ligefremt: «Vind ham tilbage

igjen! De kunde gjøre det som ingen Ting. En Mor har ikke blot første Ret, hun har ogsaa størst Magt.»

Og uden at vente paa Svar, vendte hun hurtig om og gik hjem gjennem Landsbyen.

Men Doktorfruen blev staaende i Tanker. Hendes slumrende Energi var vaagnet ved den andens Ord, og hendes slappede Vilje havde pludselig rejst sig.

Da hun den Aften lagde Kai i Seng, nøjedes hun ikke med som sædvanlig at stoppe Dynerne omhyggelig ned omkring ham, men hun blev siddende paa hans Sengekant og stirrede ufravendt paa ham.

Kai var meget søvnig; men dette Syn var ham saa nyt og forunderligt, at han hele Tiden maatte tvinge sine tunge Øjenlaag op for at se, om hun sad der endnu.

Jo, hun sad der virkelig! Hun blev ved at sidde der! Hver Gang han missede op til hende med sine smaa søvnige Øjne, nikkede hun blot rolig smilende, som vilde hun sige: «Vær tryg! Jeg bliver hos dig.»

Og Kai sov ind med en glad Følelse af noget, han aldrig før havde kjendt — en dunkel Fornemmelse af noget lunt og hyggeligt, — af et stille, roligt Velvære — en lykkelig, barnlig Tillid — en uendelig Tryghedsfølelse! —

I Doktorboligens lille Have gik Kai faa Dage efter rundt og rundt om Græsplænen med Hænderne paa Ryggen og filosoferede. Huen sad som

sædvanlig langt nede i Nakken, men de blaa Øjne med de lange sorte Vipper var dybsindig fæstede til Jorden.

Han havde oplevet noget i de sidste Dage, som hans lille Hjærne til en vis Grad havde optaget i sig, men langt fra klaret.

Den Dag, han havde været i Vandet med Fenris og siden paa Besøg hos Fiskerlars, havde Mor været saa god imod ham, at hans lille Hjærte endnu hoppede i Livet ved at tænke derpaa. Hun havde endogsaa kjørt Hest med ham paa Hjemvejen! Og da hun om Aftenen lagde ham i Seng, nøjedes hun ikke med, som hun plejede, at stoppe Dynerne godt ned omkring ham og kysse ham til god Nat, men hun blev siddende paa Sengekanten hos ham, lige til han faldt i Søvn.

Han var vaagnet saa glad den næste Morgen, og da sad hun igjen ved hans Seng; men han saa, at hun havde grædt og forstod ikke hvorfor. Saa turde han ikke spørge, for hun blev altid vred, naar han saa, at hun græd, og derfor puttede han sig ned under Dynen og vilde slet ikke se det. Men den Morgen blev hun ikke vred; hun kyssede ham tvært imod flere Gange, og hun legede med ham, medens hun klædte ham paa. Han var slet ikke mere bange for hende, syntes han.

I fuldstændig kongeligt Humør spankede han ud i Gaarden, fodrede Hønsene, drev Ænderne ned i Dammen og tog sig under mange glade Hop en Travetur med Fenris.

Men da han siden sad ved Frokostbordet og snakkede op om sit Æventyr i Gaar, svarede Far slet ikke; han saa ikke en Gang paa ham, sagde blot, at han skulde holde Bordskik. Far var i det hele

bleven saa underlig i den sidste Tid — slet ikke som ellers. Han tog ham aldrig mere op paa sin Ryg for at lege Hest med ham, og naar han bankede paa hans Dør, blev der altid svaret der inde fra: «Far har ikke Tid.»

Kai sukkede dybt og inderligt. Han længtes saadan efter, at Far skulde faa Tid igjen.

Men saa kom det aller forunderligste. I Gaar, da han som sædvanlig havde siddet ved Middagsbordet imellem Far og Mor, og ingen af dem havde sagt noget, og han slet ikke havde kunnet faa Far til at smile, saa havde han tænkt: «Mor maa vist ha' været meget uartig imod Far, siden han ser saa vred ud.» Men da han huskede, at han selv altid fik Tilgivelse, naar han bad om Forladelse, sagde han paa én Gang, idet han saa opmuntrende fra den ene til den anden: «Mor vil vist meget gjærne bede om Forladelse.» Saa havde Doktoren set strengt paa ham og sagt, hvad det var for noget Snak, han kom med: voxne Folk behovede aldrig at bede om Forladelse. Men Kai var vis paa, at Far havde været meget rød i Hovedet, da han sagde det; — og der var atter bleven ganske stille i Stuen.

Kai følte, der var Torden i Luften og kunde ikke forstaa hvorfor; han havde kun en instinktmæssig Følelse af, at hvis Far og Mor var rigtig gode Venner, saa vilde al Ting blive godt.

Han havde grundet saa meget over denne Sag, at han helt glemte at spise; og saa var det, at han pludselig, som efter en uvilkaarlig Indskydelse, havde taget deres Hænder — en i hver af sine smaa — og frygtsomt nærmet dem til hinanden.

Men de havde begge trukket dem saa heftigt til

sig, at Kai blev helt forskrækket; og Doktoren havde sagt ganske vredt: «Vil Du sidde stille ved Bordet, Dreng!» Og til yderligere Eftertryk havde han rusket ham i Øreflippen. Saa var Kai begyndt at græde og var paa en temmelig ublid Maade bleven sat uden for.

Men Mor, som ellers plejede at være saa streng og aldrig talte til ham, naar han havde været uartig, Mor var gaat efter ham og havde taget ham paa sit Skød og trøstet ham, til han holdt op med at græde; og saa havde han slynget Armene om hendes Hals og hulket: «Aa, Mor! Mor! Hvorfor vil I ikke være gode Venner?» Men saa havde Mor set saa underlig paa ham og sagt: «Det forstaar Du ikke, min lille Dreng; og Du maa aldrig spørge mig om det.»

Og saa havde hun blandet sine Taarer med hans. —

Det var alt sammen grumme besynderligt; men det aller besynderligste var, at han slet ikke var bange for Mor mere. Derimod kunde han nok se lidt sky op til Doktoren, naar han kom hjem ordknap og alvorlig; og da Far nu en Gang havde været hans korte Livs Solskin, den, han med hele sit lille Barnehjærtes Trofasthed hang ved, saa var han begyndt at længes efter ham, som han kunde huske, han havde længtes, naar Doktoren var paa Rejser. Men nu var han jo ikke paa Rejser, og Kai vidste ikke selv, hvad det var, han længtes efter — at det var den stærke, varme Kjærlighed, som hidtil havde vaaget over ham, og som han nu havde en ubestemt Følelse af ligesom unddroges ham.

Han blev staaende midt i Havegangen med de

smaa Hænder paa Ryggen og et underlig grublende Udtryk i sit lille Ansigt.

Fenris, som ikke var vant til at se sin unge Herre saa spekulativ, plantede sig foran ham med sin brede Ryg lige i Solen og begyndte paa en heftig Logren. Da det ikke hjalp, langede han ud med en Pote, som, da den ikke blev modtaget, faldt slapt ned paa Jorden igjen. Men saa var det ogsaa forbi med Fenris's Taalmodighed. Han udstødte et arrigt Bjæf, der skulde sige det samme som: «Hvad gaar der af dig?» Og Kai forstod strax, hvad han mente; men han havde lært Forsigtighed af Mor, og derfor sagde han med uforlignelig Værdighed: «Det forstaar Du ikke Fenris! Og Du maa aldrig spørge mig om det.»

Doktoren kom i det samme ud paa Havetrappen, og da han saa Drengen staa saa stille, gik han hen til ham.

Han kastede et hurtigt, forskende Blik paa det lille Ansigt, som vendtes op imod ham og blev slaat af dets gammelkloge Udtryk. Uden at sige et Ord tog han Drengens Haand og gik langsomt rundt om Plænen med ham — én Gang — to Gange — stadig uden at tale.

Kai blev helt højtidelig stemt; men endelig tog han Mod til sig og sagde med en rask Beslutning: «Far — hvorfor er Du vred paa Mor?»

Doktoren fór sammen. Det blev ham for første Gang klart, at han stod over for en Iagttager, at han havde et Vidne i sit eget Hus, — et umyndigt lille Vidne, men dog et Vidne til de spændte, ulykkelige Forhold, hvor under han levede sit huslige Liv.

Hidtil havde han ikke tænkt paa Kai, han havde

overhovedet kun tænkt paa sig selv, paa sin egen indre Oprevethed, sin egen mægtige Lidenskab.

Der havde ikke været Rum i hans Sjæl for noget andet end Kjærligheden til den Kvinde, han for alle Tider havde lukket ind i sit Hjærte. Snarere havde han, naar han i den sidste Tid saa paa Kai, betragtet ham som endnu en Hindring, endnu en Skillevæg imellem sig og hende; og denne Tanke havde, ham selv ubevidst, været en medvirkende Grund til hans forandrede Opførsel over for Drengen.

Nu begyndte han pludselig at se Sagen fra en anden Side og forstaa, at hans egne ulykkelige Forhold kunde faa betænkelig Indflydelse paa Drengen og medføre en alvorlig Fare for et sundt udviklet Følelsesliv hos ham.

Og hans gamle Omhu for Kai vaagnede igjen i hele sin Styrke.

Det underlige Spørgsmaal, men endnu mere de alvorlige Øjne, som saá op i hans, overbeviste ham om, at Barnet tumlede med Tanker, som han ikke magtede; og bag ved Ordene skimtede han tydelige Refiektioner.

Et fireaars Barn, som reflekterede! Hvad var dog det for en Uting!

Hvad maatte der ikke til af sørgelige Forhold i Hjemmet for overhovedet at fremkalde Reflektion i saadan en lille Hjærne!

Og det var Kai — hans Stolthed — hans egen Kjærnegut af en Dreng, som indtil for faa Maaneder siden havde været Indbegrebet af al sund og barnlig Livsglæde, som nu kom med alle disse gammelkloge Ytringer, han hadede hos Børn!

Og det var hans Skyld — h a n s Skyld alt sam-

men fra den Tid, han havde givet sig sin Kjærlighed i Vold, — paa samme Tid som det var hendes, fordi hun havde tvunget ham ind i dette ulykkkelige Ægteskab, hvis voxende Disharmoni allerede syntes at have sat sine Spor hos Barnet

Og Ulykken vilde voxe, altsom Drengen blev ældre og fik mere Forstand paa dens Omfang. Den vilde sygelig forcere hans Udvikling i Opvæxten og langsomt forgifte hans Sjæl, naar han blev Mand og skulde dømme sine Forældre imellem.

Hjælpeløs vilde han en Gang staa overfor denne Ulykke, som intet kunde afvende, og som aldrig kunde mildnes.

«Stakkels Kai», sagde han uvilkaarlig og lod sin Haand glide kjærtegnende hen over Drengens Haar. «Stakkels lille Kai!»

Og Kais Øjne fyldtes med Taarer; han vidste ikke selv hvorfor.

Atter gik han rundt om Plænen med Drengens Haand i sin; og det var, ligesom noget sammensnørede hans Strube, saa han ikke kunde tale.

Da de gik forbi Havetrappen kom hans Hustru ud inde fra. Hun blev staaende lidt i den aabne Dør, saa kaldte hun pludselig: «Kai!» og lidt efter noget højere: «Kom, Kai!»

Kai vilde adlyde, men kunde ikke: Doktoren vidste ikke selv, at han klemte Drengens Haand saa fast i sin, som vilde han aldrig slippe den mere. Atter kaldte Stemmen denne Gang mere indtrængende og lige som lokkende: «Kai! Kai!»

Kai rykkede lidt i sin lille Arm for at befri sig; men da det ikke hjalp, sagde han pludselig bestemt, idet han saa op i det ubevægelige Ansigt

over sig: «Kai holder af Mor!» og han gjentog med stort Eftertryk: «Det gjør Kai!»

Da slap Haanden, og han sprang op ad Trappen. Hun greb ham i sine Arme og knugede ham heftigt ind til sig: og det var med et næsten udfordrende Blik, at hun saá ned paa Doktoren, som var bleven staaende i Havegangen.

Da fór Blodet paa én Gang op i hans Kinder, og en Følelse af brændende Skinsyge, parret med Had, slog ind over ham: «Arbejder Du paa at tage Drengen fra mig?» sagde han og gik nærmere.

«Du trænger vel ikke til ham mere?» lød det skarpe Svar.

Han blev bleg. «Tag dig i Agt!» sagde han hæst.

Til Svar løftede hun Drengen op paa sine Arme og knugede ham endnu tættere ind til sig, medens hun iagttog ham med sit trodsige Blik.

«Hvad gjør Du?» hviskede han, ude af Stand til at forklare sig denne uventede Modstand.

«Jeg tager min Ret», svarede hun. «Du har længe nok berøvet mig den; nu tager jeg den tilbage.»

Han stirrede paa hende, stum af Forbavselse.

I alle de Aar, de havde været gifte, havde han været vant til det myge, ængstelig afbedende i hendes Væsen. Aldrig havde han mødt Modstand paa noget Punkt; aldrig havde disse rolige blaa Øjne set paa ham undtagen for at gætte sig til hans mindste Ønsker. Hele hendes Væsen over for ham havde været en beskeden Taknemmelighedsytring, fordi han overhovedet tillod hende at leve i hans Nærhed. Selv havde hun sat sig paa den ringe Plads, som gjorde, at han saá ned paa hende — med denne hundeagtige Troskab,

som trættede og irriterede ham, denne slavindeagtige Kjærlighed, som hellere lod sig træde paa, end afvise. — Paa Grundlag af den havde han indtaget en Selvherskers Stilling i sit Hus indtil denne Dag.

Han huskede saa tydelig, hvordan Inga Heine en Gang, da hun besøgte dem og var Vidne til, hvordan der stiltiende bøjedes af for ham i alle Retninger, sagde paa sin ejendommelig ærlige Maade, men med et ganske fint, lille ironisk Smil: «Har De altid været Ypperstepræst, Profet og Konge i Deres eget Hus?»

Han havde halvt ærgerlig slaat Ytringen hen i Spøg, men en lille Brod havde den dog efterladt i hans Sind, og han havde tænkt, at med hende var det bleven anderledes! Hun skulde nok vide at hævde sig selv. Og hvor gjærne havde han ikke delt Herredømmet med hende!

Denne Selvherskerstilling, som deres Ægteskabs uheldige Forhistorie dannede en Basis for, var saa lidt hans Ideal, at han ofte havde grebet sig selv i at ønske Modstand og Trods fremfor denne voxagtige Blødhed. Men nu, da han for første Gang blev imødegaat — og det paa sit allerømmeste Punkt — følte han med det samme, hvor lidt af sin Magt han i Virkeligheden var i Stand til at afgive, og hvordan hans mange Rettigheder efterhaanden var gaat ham i Blodet, før han blev oprørt og i sit allerinderste krænket over denne uhørte Dristighed, som vovede at møde ham med aabenbar Trods.

Var det maaske ikke ham, som indtil denne Dag havde været baade Mor og Far for Barnet? Havde hun nogen sinde brudt sig om at vinde det?

Og nu stod hun dér og talte om sin Ret!

Han skjulte ikke for sig selv, at hun steg i hans Omdømme fra det Øjeblik, da hun hævdede sig selv, men paa samme Tid var han fast bestemt paa ikke at give efter.

«Hvad har Du egentlig i Sinde?» spurgte han og saa hende i stift ind i Øjnene.

«At beholde, hvad der med Rette et mit, og hvad jeg kun altfor længe har givet fra mig», svarede hun uden at vige Blikket.

Han maatte tænke paa Inga Heine. Hun var der ikke, og hun var der dog — hendes Aand var der — det var, ligesom den havde staalsat dem begge.

Deres Blikke krydsedes i Luften som to Klinger. «Ved Du», sagde han, «at hvis Du bliver ved paa den Maade, saa er det Krig paa Kniven?»

«Det er mig ganske ligegyldigt, hvad det er», svarede hun. «Jeg redder den Stump af Lykke, som endnu er mig levnet.»

«Men Drengen!» raabte han og tog saa fast i Trappegelænderet, at det rystede, «hans Lykke, er dog vel det første: Ser Du da ikke, at hans Liv bliver ødelagt ved en Strid imellem os?»

Han saa for første Gang op paa Kai, hvis Nærværelse han til dette Øjeblik næsten havde glemt, og han blev slaat af det stirrende Udtryk i Drengens Øjne, som fulde af Forfærdelse vandrede fra den ene til den anden.

«Stakkels lille Kai!» sagde han igjen og vilde gaa.

Men da han vendte hende Ryggen, var det, ligesom hun pludselig mistede hele sin Selvbeherskelse. Al den opdæmmede Lidenskab, al den

Kjærlighed, som aldrig havde mødt Gjenklang, al den indestængte Bitterhed og nagende Sorg, som Bevidstheden om, at han elskede en anden, havde fremkaldt i hendes Sind, brød nu ud med rasende Styrke, medens hun slyngede sine Arme endnu fastere om Drengen og raabte:

«Jeg skal holde ham skadesløs — vær vis paa det — med det, Du har forsmaat! Hver Trevl af min Kjærlighed skal være hans — hans alene? Og ved Du, hvad jeg faar igjen? Jeg faar ham selv! Hel og holden! For hver Fodsbred Land, jeg vinder, taber Du! Aa, Du aner ikke, hvilken Magt en Mor har, naar hun vil bruge den! — Og véd Du, hvem der har lært mig det? Det har hun, som skulde have været din Hustru!»

De sidste Ord blev slynget ham lige i Ansigtet som et Stenkast, og hun saa, at de ramte.

Et Øjeblik trode hun næsten, at han vilde slaa hende; men saa fik hendes Tanker en anden Retning, idet Kai pludselig slyngede sine Arme om hendes Hals og med rørende Inderlighed i sin bævende lille Stemme bad: «I maa ikke være vrede—aa, I maa ikke være vrede paa hinanden!»

Det var mere, end Doktoren kunde udholde. Han vendte sig brat og gik ind paa sit Værelse.

«Det kan ikke forsvares — det kan aldrig i Evighed forsvares!» mumlede han og lukkede Døren haardt til efter sig.

Han satte sig ved sit Arbejdsbord og begravede Hænderne i sit buskede Haar. Hans Tanker tumlede med Skilsmisse. Var dette Samliv, som intet Samliv var, ikke en Ulykke, lige stor for dem begge? Og maatte de ikke hellere bryde det strax?

Men Kai —? Kai kunde han ikke slippe. Og paa den anden Side havde denne Formiddags Erfaringer tydelig vist ham, at Kai var den eneste Pris, hvorfor hun vilde give ham fri.

Saa sad han da dér og vaandede sig under en dobbelt Kval og vidste ikke sine levende Raad imod de to Magter, som stred i hans Bryst og var nær ved at sønderslide ham.

Ligesom i Tanker trak han sin Skrivebordsskuffe ud og tog en gammel Bog — hans Dagbog fra Fængselstiden. Uvilkaarlig bladede han i den. Der var megen Haabløshed, meget Tungsind fra de Dage, men ingen Bitterhed; den kom først senere.

I flere Aar havde han intet skrevet i Bogen, men i den sidste Tid var han igjen tyt til den som til en trofast gammel Ven. Han havde grebet til den, da han maatte have Luft for ikke at kvæles: hans Pen var strømmet over af alt det, hans Læber ikke turde udsige. Sjældent har en Kjærlighed været skildret med stærkere Farver end denne, som var fordømt til at leve skjult.

Men det var ingen af de jublende, lidelsetrodsende, lykkeberusende Tanker, han opsøgte; han standsede ved det sidst beskrevne Blad, dér, hvor han havde skrevet som med Blod af sit eget Bryst, og hvor hvert Ord hamrede sig ind i hans Hjærne som Naglerne i Kjødet af en korsfæstet. Og med den Lidendes Lyst til atter og atter at jage Sonden ind i Saaret, læste han om og om igjen:

Jeg saá over Jorden
staa Kors ved Kors —
Jeg saa dem rejses,

Jeg hørte dem falde —
Blodbestænkede
var de alle!
Kors for de levende
saá jeg, det var,
korsfæstede hang de
Par om Par!

Underlig tonløs klang deres Røst,
og Nætters og Dages Lidelsesstunder
drev Kval af bitre, blodige Vunder
som Nagler i deres saarede Bryst.
Korsfæstede hang de
til samme Pæl!
Mand til Kvinde
og Sjæl til Sjæl!

Ikke viet ved Hjærters Baand,
ikke bundne ved Elskovs Møde,
dømt til hele Livet at bøde,
bløde sammen med Haand ved Haand!
Blege hang de
paa samme Træ —
Fod til Fødder
Og Haand til Hænder,
Knæ over Knæ —
Hvem der led mest
Gud ene kjender!

Knyttedes trodsig en lænket Haand,
stredes de to, som blev sammen baaret,
gik Naglen blot dybere ind i Saaret —!
Kjødet maa flænges,
om én vil løs,
og evig føles dog
Saaret brænde! —
Mand og Kvinde,
I skal det kjende:
De Nagler holder
til Livets Ende!

Aldrig heles det revne Saar,
aldrig lukkes de blodige Vunder,
om Aar og Dage end efter gaar:
Den Kval, I delte,
Det Blod, I blødte
i samme Stund,
binder Jer sammen
til Dødens Blund!
Én Gang lænket
attraaløst
Eod til Fødder
og Haand til Hænder,
bærer i Lænken,
til Livet ender —
korsfæstet, korsfæstet
til samme Pæl!
Mand til Kvinde
Og Sjæl til Sjæl!

Han sad længe med Hovedet begravet i sine Hænder og et uendelig forpint Udtryk i sit Ansigt. Saa skrev han neden under:

Min Sjæl har jublet i Lys,
hed som en ung Spaniol!
faret paa Ørnevinger
ind i et Hav af Sol!
Vant til et Liv i Skygge
har den dirret og brust i glødende,
sorgforødende Lykke!
Dens Kval er en vaandefuld Fryd:
at sammen vi Giften tømme!
Og ingen har hørt dens Skrig,
min Sjæl tør kun skrige i Drømme — —
Men for hver sviende Smærte,
hvert Saar i den blodige Dyst
Elskede, favner og knuger
jeg dig paany til mit Bryst!
Finder den Dag mig i Live,
da tvungen min Haand har forstødt dig,
Elskede, da skal Du vide,
at saa har mit Hjærte forblødt sig —!

Men da han havde skrevet de sidste Linier overfaldtes han af en jagende Længsel efter hende. Han fór op. lagde Bogen ned i Skuffen igjen, drejede Nøglen i Laas og gik et Par Gange frem og tilbage paa Gulvet som et Vildyr i sit Bur, — drev saa hen til Vinduet, stødte det op og blev staaende uden at se noget.

Hans Tanker gik som en elektrisk Strøm — lynsnart — springende!

Jeg maa se hende — for enhver Pris se hende! Der er ikke Solvarme til undtagen under hendes Øjne. — Gaar jeg ned til Havet nu, saa véd jeg, hun er der. — I lang Frastand drager mine Tanker hende, som hendes drager mine. — Vi føler det begge, vi tænker det uden at sige det. — Vi kan ikke gaa uden om hinanden -- det vilde være Vanvid at tro det — og endnu større Vanvid ikke at gaa. — — —

«Far, luk mig op!» bad en lille Stemme uden for, og en buttet Haand bankede utaalmodig paa Døren.

«Hvad vil Du mig?» — «Min Trillebør er gaaet itu. Det røde Hjul, Du malede i Fjor, faldt af. Du skal sætte det paa igjen.» — «Gaa til Mor om det! jeg har ikke Tid». — «Jamen Mor kan ikke — og jeg vil ind til dig.» — «Det kan Du ikke komme nu, jeg skal ud.» — «Bare et bitte, bitte, lille Øjeblik!» kom det igjen i en indsmigrende Tone.

Til enhver anden Tid vilde denne bløde Stemme have været nok til at lukke Doktorens Dør op paa vid Gab; men i dette Øjeblik, da Barnet stod dér som en levende Hindring for hans Lidenskab, gjorde den en anden Virkning.

«Du maa vænne dig af med at plage», kom det afvisende — næsten haardt. «Naar jeg har sagt nej én Gang, saa ved Du, det staar fast. Gaa nu!»

Kai hang med Hovedet, da han gik. Altid var der en eller anden, som var vred paa ham for noget, han ikke vidste, hvad var. Han brød og brød sin lille Hjærne med Spørgsmaal, men uden Resultat. Doktoren fandt ham paa Gaardspladsen, da han et Kvarterstid efter vilde gaa ud. Han var falden i Søvn i sin Trillebør med Kinderne vaade af Graad.

Som Doktoren stod dér og saa paa ham, fyldtes hans egne Øjne med Taarer, og ligesom før gjentog han: «Det kan ikke forsvares! Det kan aldrig i Evighed forsvares!»

Han syntes pludselig, at Drengens Kinder var blege, og Udtrykket i hans Ansigt underlig gammelt. Han løftede ham varsomt op paa sine Arme og bar ham ind. «Stakkels Dreng!» sagde han Gang efter Gang og kyssede ham. «Det Liv lægger dig øde.»

Og pludselig brød han ud i Fortvivlelse: «Aa Kai! Kai! Vis mig en Udvej!»

Men Kai sov — og gispede kun af og til i Søvne som efter en langvarig Graad. Og ved hvert Ryk, det gav i hans lille Person, dirrede de lange Øjenhaar over den vaade Kind, og en Sky gled hen over hans runde Barneansigt.

Inga sad paa en optrukken Fiskerbaad nede ved Kysten og skrev med Spidsen af sin Parasol i Sandet.

Hun vendte sig ikke om, da hun hørte Skridt bag ved sig; og den, som kom, sagde ikke god Dag. Han satte sig ganske stille paa Baadkanten ved Siden af hende og fulgte med Øjnene hendes ungdommelige Profil —: hvordan det sorte Haar krusede sig i Tindingen over den solbrændte Hud, medens en fin Rødme under den pludselig røbede en Bevægelse, som de udtryksfulde Linjer omkring Munden kæmpede for at skjule, — hvordan den runde Matroshat, der som altid sad lidt bag i Nakken, med sin Skygge ligesom kjærtegnede dette Ansigt — — Og fra hendes Skikkelse gled hans Blik ned paa Skriften i Sandet —

«Es ist eine alte Geschichte,
doch bleibt sie immer neu —
immer neu — immer neu» —

stod der.

Han bøjede sig ned over det skrevne, brugende sin Spadserestok som Griffel:

«und wem sie just passiret,
dem bricht das Herz entzwei —!»

skrev han neden under.

Hun gjorde en lille Bevægelse med Hovedet, men saá ikke op.

Han skrev det samme endnu en Gang og endnu en Gang, og ingen af dem talte.

«De fornegter dog ikke Deres Slægtskab med Heine», sagde han endelig.

«Nej, det maa vel ligge mig saadan i Blodet. Hans Vers vender altid tilbage i min Erindring.»

«Det gjør det selvoplevede altid.»

Hun tænkte et Øjeblik, at det var dristigt sagt,

men saa smilede hun. Hvorfor skulde de ogsaa sidde der og føre hinanden bag Lyset — de to Mennesker, som kjendte hinandens Hemmelighed saa godt!

«Det er det selvoplevede, som har Værdi», sagde han igjen. «Det er bedre at opleve det, som gjør ondt, end slet ingen Ting at opleve. — Mener De ikke ogsaa det?» trængte han paa. «Eller vilde De hellere være den Oplevelse foruden?»

«Nej ikke for alt i Verden!» brød hun ud med pludselig Varme.

«Jeg vidste det», sagde han. «Bedre er det at mødes i Storm end aldrig at mødes.»

«Ja, tusende Gange bedre! Der er en uendelig Tomhed blot i den Tanke, at man aldrig var mødtes.»

Han nikkede.

«Paa den Maade», smilede hun, «kan vi jo næsten kaldes lykkelige Mennesker.»

«Vi bliver aldrig lykkelige borte fra hinanden!» sagde han heftig. «Skal vi blive det, maa vi følges ad. Og vi kommer ogsaa til at følges til sidst, fordi vi maa, fordi ikke en Verden af Mure kan skille os ad! — Eller tror De, de kunde?»

Han bøjede sig frem og saa hende ind i Ansigtet, i stærk Spænding.

«Jeg véd, at de ikke kunde», sagde hun sagte og paa sin ejendommelig tilforladelige Maade.

Da slyngede han Armene om hende fast og inderligt, som vilde han aldrig slippe hende mere; — og hun gjorde ingen Modstand. Hendes lille krøllede Hoved lagde sig ind til hans Bryst med Hjærtets evige Ret til at elske, og hendes varme Læber mødte hans. De huskede ikke mere, hvad

der laa bag ved dem, og de tænkte ikke paa, hvad der laa foran; de følte kun, at de var to lykkelige Mennesker, som elskede hinanden.

Og Eftermiddagssolen begyndte at sænke sig i en Uendelighed af bristende Farver; Skyggerne begyndte at falde over Strandbredden, hvor Flyvesandet skinnede som Diamanter. Bølgerne gik længere — klarere — — fjærnt ude lød det som en Sang dybt fra Havet. Den hede Sommervind faldt i Søvn mellem Klitterne; Maagerne hvilede paa deres hvide Vinger, og Lærkerne begyndte at søge til Rederne; men de to Mennesker der nede sad endnu paa Randen af Fiskerbaaden og talte sagte sammen, talte med bløde, dæmpede Stemmer — kunde aldrig blive trætte af at tale med hinanden — — — —.

Klokken var otte, da Inga kom hjem, fulgt i Hælene af en Tordenbyge, hvis Lyn allerede oplyste den gamle Gaards graahvide Mure med et flimrende rødt Skjær, medens de skrattende Tordenskrald, som fulgte, tog Ekko af Ladebygningerne imod Vest.

Hun havde løbet stærkt det sidste Stykke, ikke fordi hun brød sig om Uvejret, men fordi den voldsomme Bevægelse i hendes Indre trængte til at give sig Udslag i en Art levende Anstrengelse.

Hendes Kinder brændte, da hun stod i Døren ind til Havestuen, hvor Bedstemor Heine sad i sin gamle, bløde Lænestol og læste Aviserne.

«Naa Barn!» sagde hun og skød Brillerne op i

Panden, «det var da godt, at Du endelig kom! Jeg begyndte at blive helt bange for dig. Vi faa slemt Vejr i Aften».

«Ja, det lyner stærkt», sagde Inga; — hun stod og snappede efter Vejret, medens hun lagde Hat og Handsker fra sig paa Bordet.

«Hvor Du er varm!» sagde Bedstemor Heine. «Du har vist løbet for stærkt».

Men da hun mødte Ingas Øjne, holdt hun brat inde. Det var hende øjeblikkelig klart, at her var hændet noget. En saadan Ild havde hun aldrig før set i disse Øjne, som hun havde elsket og kysset, fra det første bevidste Glimt tændtes i dem. Og hun forstod, at nu maatte der tales.

Hun lod Inga lukke Døren ud til Verandaen og sætte sig paa Gyngeskamlen ved hendes Fødder, som hun plejede. Hun lod hende sidde tavs med Hænderne foldede over sine Knæ og ventede taalmodig paa, at hun skulde bryde Tavsheden. Men saa tog hun pludselig det varme unge Ansigt imellem sine Hænder og vendte det op imod sig. «Du har ikke været alene ved Stranden i Dag», sagde hun langsomt.

«Nej, der var én hos mig: den samme, som er hos mig hver Time paa Dagen — han, som fylder alle mine Tanker!»

Den uforbeholdne Tilstaaelse, som disse Ord indeholdt, forvirrede den gamle Etatsraadinde, som havde ventet et mere undvigende Svar; — og skjøndt de overflødiggjorde enhver Forklaring, sagde hun alligevel forlegent og næsten hviskende: «Men — elsker Du ham da virkelig?»

Og Svaret kom med glødende Kraft: «Ja, Bedstemor Heine! Jeg elsker ham, som man kun

elsker én Gang i sit Liv — én Gang og saa aldrig mere!»

Den gamle Frue fór sammen. Det var lige som det flammende Lyn, der i dette Øjeblik oplyste Stuen, mødtes med Ilden fra de sorte Øjne, som i glødende Extase var fæstet paa hende. «Det gaar dybere, end jeg trode», sagde hun tonløst.

«Det gaar saa dybt, at jeg maatte rive min Sjæl i Stykker, hvis jeg skulde rykke det op!»

«Men det maa jo rykkes op, Barn, — forstaar Du ikke det? Du har ikke Lov til at elske en Mand, som allerede er bunden».

«Ikke Lov!» — det lød næsten haanligt. — «Sig til Græsset, at det ikke har Lov til at gro, og til Solen, at den ikke har Lov til at skinne, saa kan Du komme til mig og sige, at jeg ikke har Lov til at elske!»

«Du glemmer, at der er en anden, som har første Ret».

«Hun har ingen: Han har aldrig elsket hende».

«Men hun har dog været hans Hustru».

«Ikke fra det Øjeblik, han mødte mig; og hun vil aldrig blive det her efter».

Bedstemor Heines Stemme rystede lidt. «Hvor tør Du trænge dig ind imellem Mand og Hustru, sprænge et helt Familieliv og gjøre en anden Kvinde ulykkelig for Livstid? Du, som elsker selv, maa jo vide, hvor umuligt det vil være hende at slippe ham».

Inga tav et Øjeblik. Bedstemor Heine kjendte det lille trodsige Kast med Nakken, som fulgte efter. «Hvorfor vilde hun trænge sig paa?» sagde hun.

«Det har sikkert ogsaa været hendes Ulykke; — men nu er de én Gang Mand og Hustru; det er Baand, som binder».

«Ingen Baand binder for Kjærligheden; den sprænger dem alle som Sytraade!»

«Saa sprænger den mere, end der nogen Sinde kan heles igjen».

«Aa, sig ikke det, Bedstemor Heine!»

Tonen var blød, næsten bønfaldende, og dens Understrøm af dirrende Sorg tog den Gamle lige om Hjærtet. Men hun var bestemt paa ikke at lade sig overmande.

Hun bøjede sig ned og lagde sin gamle, rynkede Haand paa Ingas Skulder.

«Er der Børn, saa sprænger den Børnenes Lykke», sagde hun langsomt; — hun følte selv, hvordan Ordene ramte som Stik i et Saar.

Inga havde skjult Ansigtet i sine Hænder; — hun svarede ikke, men stønnede forpint. Bedstemor Heine vendte Hovedet bort, som taalte hun ikke at se hende lide. «Det er bedre selv at lide end at lade andre lide», sagde hun — ligesaa meget for at trøste sig selv.

«Nej!» fór Inga pludselig op: «Jeg gjør Oprør imod det! Det er min Lykke, det gjælder. Jeg har ingen Forpligtelse til at sørge for andres — lad hver sørge for sin! Naar vi føler, at vi ikke kan undvære hinanden, at vi vilde blive bund, bund-ulykkelige borte fra hinanden, at al Livets Fryd er gjemt i vort Samliv, hvorfor skal vi saa martre hinanden til Døde i Steden for at sidde saa fast sammenslyngede, at intet i Verden kan skille os ad! — Hvem tør ogsaa skille os?» brød hun lidenskabelig ud: «Naar vore Hænder

holder hinanden med Kjærlighedens evige Styrke, hvem tør saa vriste dem op?»

«Der kan komme en lille Barnehaand og pille saa smaat ved de lukkede Fingre, og da maa de aabne sig, hvor fast de saa holdt, — for den Haand har første Ret».

«Aa, hvor Du er ubarmhjærtig — saa grænseløs, forfærdelig ubarmhjærtig!»

«Det vil den altid være, som kræver et Offer»

«Der er ikke Lykke ved saa tungt et Offer».

«Ikke Lykke, men større Fred». — «Aa, min Sjæl faar aldrig Fred!» — «Det tænkte jeg ogsaa, da jeg var saa ung som Du; men det gik anderledes, end jeg tænkte. Menneskene vil ikke lide nu om Stunder. De vil uden om Lidelsen; — de vil for enhver Pris til Lykken. I min Tid var det anderledes; da tog man Lidelsen op uden at knurre. Jeg tog den selv op, skjøndt jeg trode, den skulde knuse mig. Da jeg havde sluppet Lykken, lukkede jeg op for Lidelsen. Jeg lukkede den ind i min Sjæl som en Skat, der skulde leves paa; og fra den Tid var det, jeg begyndte at se paa den som paa noget værdifuldt».

Inga havde drejet Skammelen og sad nu med Armene i den Gamles Skød og stirrede hende op i Ansigtet, medens Lyn krydsede Lyn uden for, og det ene Tordenskrald afløste det andet.

Hvad var det dog for Udtryk, hun fandt i Bedstemor Heines Øjne? Hvad var det for et underlig betagende, næsten højtideligt Drag af et langt Livs Lidelse, som pludselig slog hende i Møde fra denne fine, gamle Skikkelse, der lille og spinkel næsten forsvandt i den store, højryggede Lænestol?

Det var, ligesom de klare gamle Øjne — dem, hun havde læst sine Æventyr i som Barn — saá forbi hende, saá ind i noget for længst gjennemlevet og dog nærværende. — Der var saa megen Fantasi i disse Øjne; det var intet Under, at hun elskede dem. Naar de saá over Brillerne med den brune Skildpaddes Indfatning, kunde de endnu skinne med en egen fortroldet Glans, som nu, da de fæstedes paa hende. «Barn», sagde hun paa sin ejendommelig indtrængende Maade, «fik Du ikke Lykken, saa tak Gud, at Du fik Lidelsen! Der er mange Mennesker, som aldrig fik en hel Glæde og aldrig en hel Sorg; det er de fattige Sjæle, som maa nøjes med Aandslivets Smuler. — Du tror om Lidelsen, at den kun kan dræbe. Jeg ser nu anderledes paa den. Jeg véd, at den gjemmer i sig de rigeste Udviklingsmuligheder, Spiren til al aandelig Væxt. Jeg véd, at de store Lidelser kan rumme i sig noget af en Lykke — for saa vidt i det mindste, som al aandelig Væxt er Lykke.»

Inga kyssede den rynkede Haand, som laa paa hendes Skulder. «Bedstemor Heine», sagde hun, «fortæl mig din Historie».

Den Gamle nikkede. «Ja», sagde hun sagte. «Jeg sidder netop og tænker paa det. — Maaske den kunde hjælpe, naar Du skal til at vælge selv. For det er paa dine Skuldre, at Valget vil blive lagt, saa vist som det i Kjærlighed altid er os Kvinder, der maa træffe den endelige Afgjørelse».

Der kom i det samme et mægtigt Lyn, som splintrede den gamle Eg foran Havedøren; og Skraldet, som fulgte efter, var øredøvende. Bedste-

mor Heine fór op: «Aa Egen!» sagde hun, «min kjære gamle Eg!»

Men Inga blev rolig siddende.

«Hvis Afgjørelsen skal blive, som Du ønsker det», sagde hun, «saa bliver Følgerne som Lynets her. Den splintrer os i tusende Stykker, den river vore Sjæle op lige til Hjærteroden! Vi dør af det».

«Man dør ikke af Lynet», sagde Bedstemor Heine. «Egen dør heller ikke. Den gamle Stamme gaar nok ud, men ved Roden spirer alle de unge Skud. Det gaar Menneskene paa samme Maade. Man dør ikke af Lidelser; man voxer af dem».

De sad en Stund tavse, medens Regnen slog mod Havedøren og drev i stride Strømme ned ad Murene. Saa sagde Inga: «Hvor gammel var Du, da Du blev gift med Bedstefar?» — «Kun tre og tyve Aar». — «Og da Lynet slog ned i dig?» — «Otte og tyve. De fem Aar var de tommeste af mit Liv. Naar jeg siden har tænkt tilbage paa dem, saa ved jeg slet ikke, hvoraf jeg levede den Gang. Et Menneske maa dog have noget at leve paa — men jeg havde ingen Ting. Mistorstaa mig ikke: Din Bedstefader var i Grunden en fin Natur — ja, jeg tror, at han oprindelig var en Gentleman; men han havde under sin Militærtjeneste tillagt sig visse Unoder, som var uforenelige med min Natur, og som absolut maatte ødelægge vort Ægteskab. Han havde faat Lidenskab for Vin og Kvinder.

Du véd, at han gik med som frivillig i 48. — Han var en midaldrende Mand, da han som Kaptain ved Artilleriet kom i Indkvartering hos os. Gaarden var forgældet, og vi levede under stærkt Tryk den Gang. Vi havde kun vort gode, gamle

Navn tilbage. Men naar jeg dansede om Aftenen med Officererne, omskabte min Fantasi dem til stolte Riddersmænd, og jeg syntes, jeg var selv Prinsessen med det halve Kongerige.

Det var jeg i Grunden ogsaa — paa en Maade; for saadan en ung Pige med Hjærtet varmt og aabent for alt godt, er et lille Kongerige for den rette, om han finder hende; — men det hænder kun altfor ofte, at Kongeriget spilles bort for Penge — i det mindste hændte det den Gang.

I de Tider sagde Forældre endnu til deres Børn, naar de fandt et Parti, som forekom dem betryggende: «Jeg ønsker, at Du gifter Dig med den eller den». Og saa var det de færreste smaa Krushoveder, som vovede at gjøre Oprør. Jeg vovede det i det mindste ikke; jeg var meget barnlig og meget viljeløs den Gang; min Karakter udviklede sig først senere. — Jeg græd lidt, da jeg hørte, jeg skulde være din Bedstefars Hustru; jeg græd mere Natten før vort Bryllup; men de nye Forhold optog mig hurtig, og desuden maatte din Bedstefar i Lejren igjen et Par Dage efter Bryllupet. Det var først, da han kom hjem ved Krigens Ophør, at jeg gjorde Opdagelser, som paa én Gang kastede lange Skygger ind i mit Liv og var som snavsede Fodtrin over mine Tanker.

Den Aften, han kom hjem, havde han drukket stærkt og var ikke ædru, da han kom ind til mig; men den Rædsel, han indgød mig, gjorde øjensynlig Indtryk paa ham, og jeg maa sige til hans Ære, at han ikke paatvang sig mig, men ved en fin og hensynsfuld Opførsel søgte at vinde min Tillid tilbage. Han vandt den ogsaa forholdsvis hurtig, trods hyppige Tilbagefald i de følgende

Aar. Fik han mere Vin, end han kunde taale, var han forsigtig og holdt sig fuldstændig borte fra mig.

Der var noget i hans udprægede Skamfølelse, som altid rørte mig; men da jeg en Dag fik Besøg af en fattig ung Pige, som bestemt fordrede, at Herren skulde betale til det Barn, der lige saa godt var hans som hendes, saa brast mit sidste Fodfæste.

Fra den Dag var jeg sløv, ligegyldig for alt, selv for den Begivenhed, som forestod i Huset. Jeg følte mig lamslaaet, uden Evne til at rejse mig igjen. Jeg følte mig beskæmmet, forurettet — det undrede mig kun, at jeg ikke følte større Sorg — men siden forstod jeg, at det var, fordi jeg aldrig havde elsket ham.

Jeg levede et ganske planløst, fuldstændig vegeterende Liv, indtil din Far kom til Verden: — da fik Livet igjen Værd for mig.

Jeg tror, at en Følelse, som næsten lignede Kjærlighed til Barnets Far, var ved at komme op i mig, da det lille skrigende Væsen blev lagt i mine Arme. Men da Heine kom ind til mig den Aften, havde han drukket stærkt — jeg mærkede det paa hans Aande, som var hed af Vindunster, da han bøjede sig over min Seng — og da stødte jeg ham fra mig; — jeg ved, at jeg stødte haardt — og fra den Dag var mit Hjærte lukket for ham.

Der gik omtrent et halvt Aar. Saa var det en Dag, som jeg sad og vuggede Barnet, at mine Øjne faldt paa et Avertissement i Avisen. Jeg ser det endnu for mig, som det var i Gaar; det skrev sig paa en ganske uforklarlig Maade ind i min Bevidsthed. Der stod: »En ung Musiker, som er

bleven overanstrengt ved forceret Arbejde, ønsker sig for Sommeren i Pension paa en større Gaard i Nærheden af Vesterhavet. Et ringe Honorar kan gives. Fri Udøvelse af Musik er hans eneste Fordring».

Jeg kan ikke sige dig, hvorfor jeg standsede ved det; men som man ved at høre en gammel Sang pludselig kan faa Længsel efter sin Barndom, saaledes fik jeg ved at læse det pludselig Længsel efter Musik — Toner, som kunde spille Tomheden bort og fylde Rummet omkring mig med noget af Livets Fest.

Underligt nok fik Heine, som ellers ikke var musikalsk, strax Lyst til at reflektere paa Avertissementet, da jeg viste ham det. Han indgav Billet og neppe to Uger efter kom den Fremmede til Gaarden. — Han havde ikke stor Bagage med — kun Violinkassen og en gammel Vadsæk med Gangtøj og Bøger. Han var bleg og mager; han saá, som Heine sagde, nok ud til at kunne trænge til en Dukkert i Vesterhavet. — Jeg kan ikke sige dig, om han var smuk; for mig var han det, men jeg tror ikke for andre. I Grunden saa jeg ikke andet af ham, da han kom ind, end hans Øjne. Det lyste og lo, det varmede og gnistrede mig i Møde fra de Øjne! Det var Øjne alt sammen, Øjne som dirrende Violinstrenge! — Naar jeg hørte hans Violin, maatte jeg tænke paa hans Øjne; og naar jeg saá paa hans Øjne, maatte jeg tænke paa hans Violin. Jeg behøver ikke at forklare dig det; Du vil forstaa det, i samme Grad som Du selv elsker.

I Begyndelsen talte vi ikke meget sammen, men han spillede for mig; — han spillede mig ind i

en ny Tilværelse, bort fra det sløvende Liv, jeg havde ført; han spillede alle aandelige Evner og Kræfter op i mig igjen, eller rettere sagt: han spillede dem for første Gang sammen! Og da forstod jeg, hvad Kjærlighed mellem to Mennesker er.

Siden talte vi timevis sammen og i fuld Fortrolighed; — men aldrig talte han bedre, end naar han fik Violinen fat, eller naar han sad ved det gamle Klaver der henne og spillede fine Variationer over gamle Sange. Jeg kan høre de Toner endnu, naar jeg lukker Øjnene. —

Jeg er vis paa, at din Fars udprægede Sans for Musik stammer der fra, at de første Indtryk, han fik, kom gjennem Violintoner. Barnet laa dér i Vuggen og lyttede. — — Det lyttede bestandig, ogsaa naar det laa ved mit Bryst — — hele min Sjæl var jo én eneste Lytten!

Han sagde det selv en Gang og lo: «Det Barn maa komme til at elske Musik», sagde han. «Var han min Søn, skulde han blive Kunstner». —

Jeg véd ikke, hvordan den Sommer gik. Jeg ved kun, at Dagene fløj som Lyn; og førend jeg vidste det, kom den sidste. — Da han den Morgen mødte mig i Haven, sagde han blot: «Man siger, at jeg rejser i Aften; men Dé følger med. Jeg ved, at De gjør det».

Jeg gik som i en Drøm den Dag og tog Afsked med al Ting paa Gaarden. Jeg tror, at jeg sagde hvert Træ og hver Busk Farvel uden egentlig at vide, hvad det var, jeg gjorde.

Jeg tænkte ikke paa, hvad der skulde følge efter — jeg tænkte overhovedet ikke den Dag — jeg følte kun, at han og jeg hørte sammen — hørte

saaledes sammen, at Livet aldrig kunde leves, hvis vi ikke fulgtes ad. —

Det var først en Times Tid før Afrejsen, da jeg gik ind i Barnekammeret for at sige din Far Farvel, at jeg blev mig selv fuld bevidst, saa det stod klart for mig, hvad det var, jeg vilde gjøre.

Barnet græd, da jeg lukkede Døren op. Det laa og stirrede med store Øjne og vilde ikke lade sig stille tilfreds af Pigen. Men da det saá mig, blev det stille, og et Øjeblik efter lo det og strakte Armene ud efter mig.

Jeg blev alene med det. Jeg tog det op af Vuggen og lagde det til mit Bryst. Da var det, ligesom jeg fik Lænker paa — underlige Lænker, saa stærke som et helt Livs Sorger og en lang Nats Graad. Og da vidste jeg, at jeg ikke kunde rejse.

Aldrig har jeg grædt som i den Time, og hvad jeg har lidt af Længsel siden, véd kun Gud; men aldrig har jeg fortrudt, at Valget blev, som det blev, for Fred er bedre end Lykke.

Det var den tungeste Dag i mit Liv, da jeg maatte stride med ham i Fortvivlelse, fordi han vilde ikke slippe mig; men det er jeg vis paa, at han var aldrig bleven den Kunstner, han blev, havde han ikke faat sin Udvikling gjennem Modgangen. Den Tanke har holdt mig oppe gjennem alle disse Aar. — Nu er han død. — Gud velsigne hans Minde! Jeg har ikke ødelagt hans Liv, som han den Gang sagde, at jeg vilde gjøre det, jeg har kun givet det Indhold, som han gav mit stakkels, forkrøblede Liv Indhold gjennem det, jeg led.

Vi mødte hinanden igjen som gamle Folk, og vi følte, at medens alt andet i os var bleven gam-

melt, saa var vor Kjærlighed endnu ung. Det var Længselen, som havde holdt den ung, sagde han. Han sagde ogsaa, at det var Lidelsen, som havde gjort ham til den Mand, han nu var; Lykken kunde aldrig have gjort det. Hans Natur var af dem, som voxer i Modgang. Og saa var det saa dejligt, sagde han, at vide, at der i hans Sjæl var et fredhelligt Sted, som han altid kunde ty hen til — et Sted, hvor han ikke havde syndet — at der var en Sorg, som var hans egen og en Kjærlighed, som ingen kunde tage fra ham — — én, som aldrig kunde ældes«. —

Bedstemor Heine lagde sit fine, gamle Hoved tilbage imod Lænestolens Puder, som var hun træt af at tale.

For første Gang i hele sit lange Liv lukkede den gamle Frue op for en anden Sjæl — en Sjæl, der var i Slægt med hendes egen. — Og saa stilfærdig faldt Ordene, saa ejendommelig paalideligt var det Indtryk, de gjorde, — — grundmurede som de var af et langt Livs Erfaring og helt igjennem prægede af en stærk Sjæls Selvoplevelser. Her var ingen Sentimentalitet, intet Føleri — kun en langsom tilkæmpet Livsanskuelse.

Inga saá op i det rynkede Ansigt, indrammet af de blanke, hvide Krøller. Hvor havde hun ikke forstaat at dæmme op for sine Sorger gjennem alle disse Aar — aldrig ladet dem skinne frem i vemodige Hentydninger — siddet der saa stille og opdraget sig selv igjennem Lidelsen, faat den kjærere Aar for Aar, efterhaanden som den blev ikke blot hendes Sjæls dyreste Ejendom, men ogsaa dens rigeste Udviklingsevne, dens største aandelige Kraft!

»Bedstemor Heine«, sagde hun og strøg sin Kind

kjærtegnende mod den magre Haand, som laa paa hendes Skulder. «Du er et stort anlagt Menneske, men det er jeg ikke. Jeg trænger til Lykken — jeg tørster efter den! Og jeg har intet Barn, der binder mig, saaledes som Du havde».

«Men han har ét».

Inga fór sammen som under et Piskeslag. «Aa Kai! Kai! Hvorfor kommer Du altid tilbage til ham? Skal jeg maaske lide for en andens Barn?»

«Ja, naar Barnet er hans! Man bliver aldrig lykkelig ved at træde paa andres Lykke».

«Den Lykke, Du tænker paa, har aldrig existeret».

«Men Barnets Lykke har existeret. Du ødelægger den ved at skille Forældrene ad: Du tager Tryghedsfølelsen ud af dets Liv — og med den er det bedste borte».

«Hvem siger ogsaa, at Barnet har mere Ret til at blive lykkelig end jeg? Har hans Liv maaske større Værd end mit? Og skal to Mennesker gaa til Grunde for et Barns Skyld?»

Bedstemor Heine rettede sig i Sædet. «Nej, det skal de ikke; det var det sidste, de skulde!» sagde hun, «men det behøves heller ikke. Jeg skal sige dig: Der er en Hemmelighed ved Lidelsen: Man maa aldrig se paa den som paa noget, man skal uden om; man maa se paa den som paa noget, man skal igjennem, saa sker det underlige, at man faar den kjær — for Lidelsen er en Livsværdi lige saa vel som Lykken». — — —

Der var længe stille i Stuen. Inga sad med Hænderne i sit Skjød. Hun stemte de smalle Fingre saa fast mod hinanden, at det knækkede i dem, men hun sagde ikke noget.

Lynene blev svagere og svagere — Tordenen døde hen, — men Regnen vedblev at tromme paa Verandaens Zinktag i trosteslos Ensformighed.

Bedstemor Heine fik et lille Hosteanfald — en sulten Spurveunge skreg fra Reden oppe under Tagrenden — saa hørtes igjen kun Draabernes Fald; og gjennem det aabentstaaende Vindu trængte Lugten af vaadt Mos fra Tagene og gammel Fugtighed fra Murene.

Der gik det meste af en halv Time.

Bedstemor Heine sad og saa over Skildpaddesbrillerne ned paa Inga og plirede med Øjnene for at skjule, at hun græd. Hun gjennemlevede sin egen Lidelseshistorie i hendes; hun følte hendes Sjælekval, og det pinte hende, at den var tavs.

«Inga», sagde hun paa én Gang, «kan Du huske Æventyret om de vilde Svaner?» — «Andersens? — Ja! Hvorfor spørger Du om det?»

«Jeg har altid holdt saa meget af det Æventyr. Kan du huske, at Prinsessen ikke faar alle Skjorterne færdig til de elleve Brødre, men der mangler et Ærme i den ene, saa den yngre Bro'r maa nøjes med en Svanevinge i Steden for en Arm?» — «Ja, hvad saa?»

«Jeg har elsket det Æventyr — for det ene Ærmes Skyld, som aldrig blev færdigt. Det har givet mig noget at tænke paa. — Vi kommer jo alle til Verden som Skabninger, der maa ind under Forvandlingens Lov for at naa vor Bestemmelse. Men naar Forvandlingen nu ikke vil komme? Eller naar den ikke bliver fuldstændig? Naar der er noget i os, som vanskjøttes, saa det ægte menneskelige i os ikke kommer til sin Ret, saa kan vi undertiden

synes, at der er sket os Uret, og vi kan føle, at der trods alt Selvarbejde mangler os noget. Hos dig og mig er det vel Kjærlighedens Besiddelse, som mangler; men jeg tror nu, at om vi ellers har Mod til at vente, saa skal Forvandlingen nok komme alligevel. — Der er Mennesker, over hvem Livet kaster sin hele færdigsyde Dragt, saa Svanehammen brister, og baade Sjæl og Legeme folder sig ud i et Væld af Rigdom og Lykke; men med de fleste bliver Livet aldrig færdig. Jeg tænker saa tit: Du fik maaske en Svanevinge i Steden for en Arm; Du hører maaske til dem, for hvem Livet kun fik syt et ganske lille Ærme; men hvor Livet maatte slippe, dér ta'r Evigheden fat, og paa dens Væv ligger Kjortler syt for alle Lykkens Stedbørn paa Jorden».

«Ja, Du tænker nu altid saa kjønt, Bedstemor Heine!» —

«Jeg tænker Æventyrets Tanker; de har Virkelighed for mig». — Og lidt efter tilføjede hun med et lille lunt Smil:

«Jeg tror nu slet ikke, naar vi endelig blive færdige alle sammen, at Englene er nær saa fuldkomne som vi. Jeg ved godt, at det lyder profant, og jeg skulde maaske ikke sige det, men jeg siger det alligevel. For ser Du! De mangler det vigtigste Led i deres Udvikling: De har aldrig kjendt Lidelsen!»

Det var med en egen stolt Betoning, at Bedstemor Heine udtalte de sidste Ord — og Inga smilede — men det var et sygt Smil, et Smil, som gik den Gamle gjennem Marv og Ben. «Min lille Inga», sagde hun blødt og ligesom kjærtegnende, — «min egen lille Inga!»

Inga svarede kun ved at slynge sine Arme om hendes Hals og briste i Graad.

Saaledes sad de længe, medens Regnen faldt, og Skyggerne sænkede sig over den gamle Gaard — lange Skygger, som fyldte Stuen med Nattekulde — blege Skygger, som gled ind over de brede Vinduskarme og blev borte i Krogene som tavse Aanders Tog eller som døde Mænds Tanker —.

Inga sov ikke den Nat. Hun kastede sig frem og tilbage i Sengen og stred som paa Livet med sin egen Fortvivlelse. Bedstemor Heine havde Ret: Barnet stod imellem og vilde vriste deres Hænder op. Barnet havde Magt, fordi det havde Ret! — Men hun kunde ikke slippe ham, ikke for alt i Verden kunde hun det!

Hun syntes, det blev mere og mere umuligt for hende, jo længere hun tænkte paa det. Og alligevel kom Fordringen igjen — vedholdende — ubønhørlig.

Pludselig reves hun op af sine Tanker ved at høre Bedstemor Heine tale højt i Værelset ved Siden af.

Der var Dør imellem dem, og hun stod strax op og gik der ind: «Vilde Du mig noget?» spurgte hun.

Bedstemor Heine svarede ikke. Inga trode, hun havde drømt og vilde liste sig tilbage igjen, men standsede ved atter at høre den Gamles Stemme. Den lød saa underlig hult, og lige som den kom langt borte fra. «Jeg var for haard», sagde hun, «alt for haard. Hvem siger,

at hendes Skuldre er stærke nok, fordi mine var det? Der er Sorger, som dræber!» Næsten med et Skrig kom det: «Hvis det nu dræbte hende!» og lidt efter bedende som et Barn: «Vær ikke vred! Jeg mente det ikke.»

Da forstod Inga, at den Gamle talte i Feber. Aftenens stærke Sindsbevægelser havde rystet hendes iforvejen svage Konstitution og fremkaldt en pludselig Stigning af Blod til Hjærnen.

Hun bøjede sig ned over Sengen og tog den rynkede gamle Haand imellem begge sine: «Bedstemor Heine», sagde hun angst, «kjender Du mig ikke?»

Den Gamle aabnede Øjnene; de var store og klare, men Blikket var febersygt; det flakkede rundt i Stuen uden at standse ved noget. Saa løftede hun Hovedet op, som om hun lyttede. «Violinstrenge — —!» sagde hun og smilede stort — «Øjne som dirrende Violinstrenge —!»

I en Fart fik Inga Tøjet paa igjen og løb ned til Pigeværelset. Hun vækkede den ene af Pigerne. «Kald paa Kusken», sagde hun, «og lad ham strax kjøre efter Doktoren! Den gamle Frue er bleven syg.»

Saa fløj hun igjen oven paa, skruede Natlampen op, gjorde Orden i Værelset og satte sig endelig i en Lænestol ved Siden af Sengen.

Hun frøs. Tænderne klaprede i Munden paa hende – ikke saa meget af Kulde som af Sindsbevægelse.

Det var alt sammen kommen saa brat over hende, og hun følte sig underlig fortumlet.

Hvad skulde hun gjøre, hvis Bedstemor Heine døde nu? Hvad Værd havde den gamle Gaard for

hende, naar Sjælen i den var borte? Hvor hun vilde føle sig bitterlig ene saa — dobbelt ene, fordi der lige ved Siden af var en, som fuldstændig kunde udfylde hende, men som hun ikke havde Lov til at søge Trøst hos! Hun syntes, at saa maatte hun flygte fra det hele, rejse hundrede Mile bort uden at medtage et eneste synligt Minde om det, som havde været hendes Livs Indhold indtil nu. Og saa var der intet — absolut intet — som kunde dulme Smærten i hendes Sjæls brændende Saar undtagen vaadt Ler — koldt, vaadt Ler, som blev blødt under hendes Fingre.

Hun sad dér ved Sengen og fik for første Gang i lange Tider en underlig Længsel efter Arbejdet, en pinende Trang til at give sin Smærte Udtryk og til lige som at knække dens Brod imod noget.

Hendes Bryst snøredes sammen af Angst, hver Gang hun saá hen paa den Syge, som stadig smaasnakkede og blev mere urolig. Det var lige som en Haand klemte om hendes Strube, saa hun ikke kunde faa Vejret; — men paa samme Tid lyttede hun efter en Vogn, som skulde komme, følte midt i Angsten en dirrende Fryd over at skulle se ham igjen!

Hendes Tanker fløj ham i Møde igjennem Natten. — Nu stod han paa Vognen uden for Doktorboligen — nu travede den lille Sorte hen ad Vejen — om et Par Minutter kunde de være her — —! Om et Par Minutter vilde han sidde dér paa Stolen ved Siden af hende, og hun vilde et Øjeblik føle sig saa lykkelig, saa tryg i hans Nærhed —!

Bedstemor Heine havde længe talt sagte; nu blev hun paa én Gang højrøstet og rejste sig halvt op i Sengen. «Vi lukker for Klaveret», sagde hun, «Musik kan jeg ikke taale. Med din Far var det en anden Sag: Han havde hørt ham spille, men det har Du ikke. Vi lukker for Klaveret — ingen maa røre det!»

«Nej nej», sagde Inga, «jeg skal aldrig røre det. Det skal staa, som det altid har staat, laaset og lukket.»

Den Syge saa prøvende paa hende og nikkede bifaldende:

«Det er en Lykke, at Du aldrig har brudt dig om Musik», sagde hun og lagde sig atter ned.

Saa kjørte en Vogn op for Døren.

Inga glattede paa Lagnerne, som den Syge stadig krammede mellem Fingrene.

Hun hørte Doktoren tage sit Overtøj af nede i Gangen, tale et Par Ord med Pigen og gaa hurtig op ad Trapperne; men hun rejste sig ikke for at gaa ham i Møde, hun svarede ikke: «Kom ind!» da han bankede paa. Hun blev siddende paa sin Plads ved Sengen og talte sit Hjærtes voldsomme Slag uden at vide af, at hun gjorde det.

Han kom sagte ind og gik strax hen til hende. Han tog begge hendes Hænder og kyssede dem heftig, men han talte ikke, og hun var ham taknemmelig derfor.

Saa skød han en Stol hen til Sengen, tog den Syges Haand og spurgte med sin beroligende Stemme: «Naa, kjære Etatsraadinde, hvordan gaar det saa?»

«Jeg vidste nok, at De vilde komme», sagde Bedstemor Heine og stirrede paa ham. «Jeg vidste,

De vilde komme og kræve hende tilbage og sige, at jeg var haard — forfærdelig haard i min Fordring — men jeg fortryder det ikke. Det nytter ikke at gaa uden om Lidelsen.»

Doktoren saa spørgende hen paa Inga. Hun nikkede. «Jeg skal fortælle Dem det alt sammen senere», sagde hun.

Han spurgte ikke mere, men tog sit Uhr op og følte Pulsen.

Inga ventede i stærkt Spænding. «Stærk Feber?» hviskede hun. «Ja, desværre.» — «Kan hun — kan hun ikke komme over det, tror De?»

Han turde ikke se paa hende, — alene Angsten i hendes Stemme gik ham til Hjærtet. «Vær ærlig?» sagde hun. Og han var ærlig. «Med yngre Folk er det en anden Sag, men naar man først er over halvfjers — — han rystede vemodig paa Hovedet. — «Imidlertid skal vi nok faa Feberen standset», lagde han trøstende til. «Jeg har feberstillende Mixtur med — og De kunde maaske skaffe mig lidt Is?»

Inga rejste sig. Hun syntes paa én Gang, hendes Ben var bleven tunge som Bly.

Som i Drømme gik hun ned ad Trapperne, fik en af Folkene sendt over i Mejeriet efter Is og vendte et Par Minutter efter tilbage med det forlangte.

Doktoren var ved at give den Syge Medicin. «Hvad skal nu det gjøre godt for?» sagde Bedstemor Heine, som i Øjeblikket syntes at være nogenlunde klar over Situationen. «Jeg trænger ikke til Medikamenter. Det er Synd at forskrække Barnet med den Slags Ting. Jeg trænger kun til at sove.»

«Det er ogsaa det, jeg vil hjælpe Dem til», lød det rolige Svar.

«Ja, De er en fornuftig Mand, kjære Doktor, en klog Mand — og en kjæk Mand ogsaa, hvis De kan klare det Skjær, De er lige ved at strande paa.» — Øjnene lyste i Feber — og hun greb hans Arm, medens hun talte. «Husk nu, at jeg har sagt Dem det! Husk, at jeg sagde: De var lige ved at strande.»

Hun sank udmattet tilbage i Puderne; men da Inga nærmede sig Sengen, fór hun atter op. «Se, der er hun! En af Lykkens Stedbørn paa Jorden lige som jeg selv!

Men ingen skal beklage os. Vi er en Slægt, som forstaar at lide. Vi er ranke i Ryggen. — Ikke sandt min lille Pige! Vi lader os ikke knække.»

Inga tog den tynde Haand, som pillede urolig ved Sengetæppet. Hun strøg den mod sine hede Kinder, hun bedækkede den med sine varme Kys, og én efter én listede Taarerne sig ned ad hendes Kinder; hun prøvede slet ikke paa at standse dem mere.

Og alligevel slog det Doktoren, som han stod dér og drog Sammenligning, at der over begge disse Kvinder var noget staalsat, noget ejendommelig behersket og stærkt, — netop det, som Bedstemor Heine havde betegnet ved Udtrykket «ranke i Ryggen.»

Han havde imidlertid gjort en Ispose i Stand og lagde den nu forsigtig paa den Syges Pande. Virkningen var strax beroligende. Bedstemor Heine lukkede Øjnene og smaasnakkede med sig selv; men efterhaanden blev Stemmen mere utydelig, og endelig faldt hun hen i en tung Døs.

De to sad lige over for hinanden ved Sengen uden at vexle et Ord; — først da Doktoren havde forvisset sig om, at Sovemidlet virkede, skød han sin Stol nærmere hen til Ingas og sagde med sagte Stemme: «Sig mig saa, hvordan alt dette kom?»

Inga vendte sig ikke om; men han mærkede, at den Haand som laa paa Lænestolens Arm dirrede. «Bedstemor Heine og jeg talte meget sammen i Aftes», sagde hun.

«De talte om mig.»

«Vi talte ogsaa om Dem — ja.» — Han saa forskende paa hende. «Og saa afgjorde De min Skæbne — saa prisgav De mig for en gammel Fordoms Skyld, eller for Samvittighedens Skyld, eller for noget endnu højeres og bedres Skyld?» sagde han bittert.

Hun svarede ikke; hun vendte kun Hovedet lidt bort, som gjaldt det for al Ting om ikke at møde hans Øjne.

«Er det sandt?» sagde han igjen. «Har en anden virkelig skilt os? Kunde nogen stille sig imellem Dem og mig?»

«Jeg ved det ikke», svarede hun tonløst. — «Det er ikke sandt?» fór han op. «Det kan ikke være sandt! Da vi skiltes for en halv Dag siden, da forstod De, at vi to kan ikke leve hinanden foruden, — og at for saadan en Kjærlighed maa alle Mure falde.»

«Det forstaar jeg endnu.» — «Men De staar alligevel uden for Murene og blæser ikke i den Lur, som kunde styrte dem sammen!»

«Jeg vilde saa gjærne gjøre det», sagde hun og lukkede Øjnene som for ikke at se ham. «Aa, De véd ikke, hvor gjærne jeg vilde! Under-

tiden synes jeg, at jeg vilde gjærne dø, naar jeg blot havde set dem falde.»

«Hvorfor blæser De dem da ikke over Ende?» sagde han og bøjede sit blege Ansigt tæt ind til hendes. Hun følte, hvordan hans Øjne brændte og bad — bad med en glødende Sjæls hele Manddomsstyrke. «Hvorfor gjør De det ikke?»

«Fordi Murene kunde knuse mere, end der kan forsvares», — sagde hun, — «fordi jeg er bleven bange for, at et lille Barns Lykke kunde begraves under dem.»

Det gav et Sæt i ham, og hun saa, at han knyttede Hænderne i hinanden, saa Knoerne blev hvide, men han sagde intet. Det var lige som, han vilde tale og kunde ikke.

Først flere Minutter efter sagde han med Besvær: «Hvordan er det muligt, at det kunde komme? Hvad Magt har dette gamle Menneske over Dem, som er større end min? Og hvad har hun gjort for at omstemme Dem?»

«Hun har kun fortalt mig sin Historie. Giv mig Deres Haand og sid ganske stille, saa skal jeg fortælle Dem den, saadan som jeg selv har hørt den. Jeg er vis paa, at De vil gjemme den lige saa trofast som jeg selv; ja, jeg ved, at De vil det.»

Hun saa for første Gang lige paa ham med Øjne, som straalede af Kjærlighed, skjøndt de var fulde af Sorg — og han var overvunden. Han gav hende stille Haanden — og medens de lyse Nætters Glans langsomt fyldte Værelset, hvor de sad, fortalte hun ham jævnt og stilfærdigt Bedstemor Heines Historie.

«Ikke sandt?» sagde hun, da hun var færdig, «den giver Tanker til Eftertanke —?»

Han svarede ikke; han rejste sig kun og gik hen til Vinduet. Ligesom i Tanker trak han Gardinet fra. Han var meget bleg. Da han vendte sig om, saa han, at Inga sad sammenbøjet og havde skjult Ansigtet i sine Hænder.

Han gik hen til hende og blev længe staaende tavs; saa tog han varsomt hendes Hænder bort. «Sig mig», sagde han, «sig mig ærligt og oprigtigt: tror De virkelig, at vi to nogen Sinde kan skilles ad?»

Hun løftede sit Ansigt op til ham, og de var lige blege, da deres Øjne mødtes.

«Jeg ved ikke, om vi kan», sagde hun, «men jeg tror, at vi maa.» — Han slap hendes Hænder.

«Den Dødsdom maa De fælde», sagde han kort. «Jeg gjør det aldrig i Evighed!»

Hun stirrede hjælpeløst paa ham.

«Det er Synd», sagde hun, og stødte Ordene frem som i Angst: «Hvorfor skal alt Ansvar lægges paa mig? Det er dog ikke mit Barn, det gjælder.»

Han tav og gik atter hen til Vinduet. Dagslysets første blege Straaler faldt hen over hans Haar, gled ned over hans Jakke og flød i en bred lys Stribe ud over Gulvet, hvor han stod. Smaafuglene vaagnede og pippede sagte — endnu halvt som i Drømme. Under det gamle Æbletræ neden for Vinduet holdt to sorte Stære en Morgenpassiar, og fra Hønsegaarden lød højrøstede Hanegal.

Han aabnede en Rude, og den friske Luft strømmede ind i Værelset. «Kom her hen!» sagde han dæmpet.

Inga rejste sig og gik hen til ham. Sagte lagde

han Armen om hendes Skulder, og de blev staaende tavse begge to, medens Livet vaagnede uden for — det skære, unge, straalende Liv, det tusendfarvede, tusendformede Liv — vaagnet til Morgenduggens blinkende Drik, i Glans af Sommernattens Drømme.

To Bogfinker smuttede ind i Buskene efter hinanden, og paa Græsplænen under Æbletræet næbbedes de sorte Stære.

«Se!» sagde han, «hvorfor skal al Ting der ude have Lov til at leve, og vi alene dø? Menneskene paalægger sig selv Ansvar, og segner under det; men det kommer an paa, om Fuglene ikke har Ret, naar de kvidrer for hinanden om, at der er kun én Lov i Livet: Kjærlighedens evige Lov, den, som binder Hjærter sammen alle Dage. — Hvorfor har de ikke Ret?» sagde han, og vendte sig heftig om. «Sig mig, hvorfor har de det ikke?»

Hun rystede paa Hovedet, men svarede ikke.

«Jeg vilde ønske, at De aldrig havde hørt hendes Historie!» sagde han. «Jeg vilde ønske, at den Brand aldrig var kastet ind imellem os! Jeg tror — ja, jeg tror, jeg vilde ønske, at Kai slet ikke var til!»

Hun holdt forskrækket Haanden for hans Mund.

«Det mener De ikke!»

«Det gjør jeg heller ikke — Kai har været mit Solskin indtil denne Dag. — Og alligevel — hvis han ikke var, saa blev De min Hustru nu — jeg véd det — saa betænkte De Dem ikke, men fulgte Hjærtets Røst. Og tro blot ikke» — han vendte hendes lille Hoved om til sig og saa hende ind i Øjnene med et Blik, saa hun lukkede sine som under Indtrykket af en pludselig

Ildbølge — «tro blot ikke, at De kan døve Røsten, fordi De skiller os ad. Den vil raabe Dem op ved Nat og ved Dag, den vil følge Dem alle Vegne, fordi den skriger ud af Deres eget Bryst med Livets evige Ret til at høres:»

Han holdt inde, — for Udtrykket i hendes Ansigt røbede, hvor hun led. Paa den dirrende Bevægelse under hendes Øjenlaag kunde han se, hvor hun kæmpede med sig selv! — og pludselig bøjede han sig ned og trykkede et brændende Kys paa disse Øjne — et langt, dvælende Kys, stærkt som kun en Mands Kjærlighed kan give det og dog blødt som en Kvindes.

«Tror De endnu, vi kan skilles?» sagde han.

Da slog hun Øjnene op og slyngede Armene om hans Hals. Hun knugede sig ind til ham med Hænderne om hans Nakke og Læberne imod hans — hele hendes lille fine Legeme skjælvede af Bevægelse — og han forstod, at det Favntag var en Afsked.

«Vi kan ikke skilles», sagde han igjen; men denne Gang lød det ikke som et Spørgsmaal! det kom snarere som et Nødraab, en vanvittig Protest imod noget, som ikke stod til at afvende: «Vi kan ikke skilles!»

«Jeg ved ikke, om vi kan», sagde hun igjen, «men jeg véd, at vi maa — og saa kan vi vel ogsaa. Kun ikke lige strax — saa stærke er ingen af os. Der maa Tid til for at lære Mythen om Prometheus saaledes, at man gjennemlever den selv. Jeg har altid syntes, at Lidelser saa store som hans, maatte dræbe strax; jeg kunde aldrig forstaa, at de blev gjennemlevede. Men nu — tror jeg — jeg begynder at forstaa det.»

Hun smilede svagt. Han kunde ikke udholde det Smil, han kunde ikke udholde Klangen i hendes Stemme. Uden at sige et Ord forlod han hende.

Hun hørte ham løbe ned ad Trapperne som et Menneske, der flygter for noget; hun hørte ham springe fra Stentrappen op i Vognen og saa hørte hun Vognen kjøre bort i rasende Fart; — hun var vis paa, at han selv havde taget Tømmerne.

Hendes skarpe Øre forfulgte Lyden i flere Minutter — og næsten demonstrativt sendte Nattergalen sine blødeste Triller efter ham. — Aa, naar den Nattergal dog vilde tie! Jo højere den trillede og sang fra Frugthaven, desto dybere skar Smærten igjennem hende.

Til sidst kunde hun næsten ikke holde det ud.

Hun lukkede Vinduet og rullede Gardinet ned; hun stængede uvilkaarlig for Livet og Lyset der ude; hun satte endogsaa Skodderne for, uden dog ret at tænke over, hvorfor hun gjorde det. Saa satte hun sig i den mørkeste Krog af Værelset, indtil Bedstemor Heine begyndte at stønne tungt i Søvne, saa rejste hun sig og gik hen til Sengen.

Hun stod længe og saa paa det rynkede Ansigt, paa de store, dybe Furer omkring Munden.

«Det er forfærdelig svært», hviskede hun og knugede sine smaa Hænder fast sammen, «men jeg skal igjennem det. Og Du mener jo ogsaa, at vi kan. Vi hører til en mærket Slægt — en Slægt, som forstaar at lide — var det ikke det, Du mente —? Og vi er ranke i Ryggen, siger Du jo — — — — —!»

De Dage, som nu fulgte, vare fulde af Spænding. Inga kunde aldrig siden, naar hun tænkte tilbage paa dem, skjelne den ene fra den anden, saa underlig gled de sammen for hendes Bevidsthed.

Der hvilede som en Skygge over den gamle Gaard. Folkene traadte forsigtig i Stenbroen; der var endogsaa dem, som resolut tog Træskoene af og løb paa Hosesokker for ikke at forstyrre «den gamle Frue».

Ude paa Marken, hvor Høhøsten lige var begyndt, hvilede Mændene sig paa deres Leer og talte sagte sammen.

«Ja, hun kommer sig vel ikke, for hun er jo højt til Aars. Én kan ikke vente andet. — En farlig skrap Kone har hun alligevel været og saa god mod de Smaa. — Det havde set galt ud her paa Gaarden uden hende; og det bliver nok skidt med Bedriften, naar hun falder fra, for Studenterfrøkenen forstaar sig jo ikke stort paa de Dele —».

Én og anden sukkede ogsaa højt og sagde:

«Bare vi maatte faa Lov at beholde vor gamle Frue!»

Og der var ikke den vante Lystighed i Leernes Klang — der var ingen, som raabte Hurra, da de kjørte ind paa Gaarden med det sidste Læs. Tavse og alvorlige stødte de Ølkrusene mod hinanden, da de sad bænkede om den varme Mad i Folkestuen.

Bedstemor Heine havde forstaat at vinde dem for sig, og de hang ved hende med ægte jysk Troskab.

Sjældent gik hun omkring til de raske; men de vidste om hende, at hvor der laa en ensom og

forladt Stakkel, dér havde hun sin Gang. Og hun gjorde aldrig noget halvt. Hun slap dem ikke, før Graven var kastet til over dem. Der var Fattiglig, som ingen fulgte, undtagen Graver og Præst, men Bedstemor Heine stod ved Graven med Inga ved Haanden. «Det er dog saa rart, naar der er en, som følger», sagde hun og lagde en Krans, hun selv havde bunden. — Ved saadanne Lejligheder tog hun al Tid Barnet med. «Hun skal lære at føle sig i Slægt med de forladte», sagde hun.

Men hun drev hende aldrig ind paa Godgjørenheden. Naar Inga undertiden sagde: «Jeg forstaar ikke din Kjærlighed til de Mennesker», svarede hun blot:

«Det kommer alt sammen efterhaanden. Naar man selv en Gang har lidt, saa lærer man at elske dem, der lider.»

Der kunde gaa lang Tid hen, hvor Befolkningen ikke saa hende; men der, hvor ingen andre havde Mod til at komme, var Bedstemor Heine en sikker Gjæst.

Var der smitsom Syge i et Hus, og Naboerne ikke turde nærme sig, saa kunde det undertiden banke paa Døren ind til Sygestuen, og naar der blev lukket op, stod Bedstemor Heine der ude med en Madspand paa Armen.

«Jeg kommer selv», sagde hun, «for Folkene er jo bange.»

Og nu sad de her og talte sagte om hende og tænkte paa hende alle sammen og spurgte til hende, hver Gang der gik en Dør oven paa. Men de fik ikke noget rigtigt at vide. Doktoren kjørte ud og ind paa Gaarden til enhver Tid af Døgnet, men han var al Tid yderst faamælt, og Udtrykket i

hans Ansigt var, som Lars Kusk sagde, «lige ud ubegrundeligt.»

Forvalteren listede flere Gange om Dagen op ad Trapperne og forhørte ved Døren ind til Sygeværelset, hvordan begge Damerne havde det.

Det var ham hver Gang paafaldende, saa bleg Inga saa ud, og flere Gange bad han hende tage Hjælp til al den Nattevaagen; men hun rystede altid paa Hovedet og sagde, at hun helst vilde være ene om det. —

Bedstemor Heine havde talt vildt i flere Dage; nu var hun endelig kommen til Bevidsthed igjen, men det var, lige som Feberen havde taget alle hendes Kræfter.

Hun kunde neppe løfte Hovedet op fra Puderne, og hendes Stemme var saa svag, at kun Inga kunde forstaa den.

Første Gang hun vaagnede til fuld Bevidsthed og saá Doktoren staa ved Sengen, sagde hun uden al Indledning, idet hun saá spørgende fra ham hen til Inga: «Har I talt sammen?»

Inga nikkede bejaende, og den Gamles Øjne gik fra det ene til det andet af disse blege unge Ansigter, som begge talte det samme Lidelsens Sprog. Ej Øjeblik lagde hun sit rynkede Haand over Øjnene, som gjorde det hende alt for ondt, hvad hun saa; men saa vendte hun sig til Doktoren og rakte ham begge sine Hænder. «Er De meget vred paa mig?» sagde hun. «Jeg kan godt forstaa, om De er det. Jeg var haard — men jeg fortryder det ikke. For helstøbte Mennesker er der ikke noget, som hedder uden om.» —

Nu var det Aften — Sankt-Hans Aften. Fra Bak-

ken bag ved Gaarden skinnede Blus ved Blus, og fra Klitterne lyste det rødt ud over Havet.

Bedstemor Heine havde hele Dagen ligget i en tung Døs, men nu vaagnede hun og saá Inga staa med Ryggen mod Vinduet — hun vendte altid Ryggen til Lyset i disse Dage, og Gardinerne var bestandig nedrullede — men paa Fuglesangen hørtes det at Vinduet stod aabent.

Bedstemor Heine løftede Hovedet en Smule. «Hvad har vi i Aften?» sagde hun.

«Sankt-Hans Aften.»

«Saa maa der jo være Blus tændt der ude. Træk Gardinerne fra og lad mig se, om jeg ikke kan skimte Skæret af det, som plejer at brænde paa Bakken over Hulvejen! — Der maa være smukt nede i Hulvejen nu, tror Du ikke?» — «Jo, det er der vist.» — «Du skulde gaa der ned, Du har ikke godt af al Tid at sidde inde.» — «Jeg har det bedst, hvor jeg er.»

«Ja, det tror man al Tid lige strax. Man stænger Lyset ude, fordi det skærer En i Øjnene, — men det bliver anderledes efterhaanden; det bliver helt anderledes. Naturen bliver som en Kilde, man øser Kraft af. — Bare de dog vilde passe paa den Hulvej, naar jeg er borte! For Du bliver her vel ikke?»

«Jeg ved det ikke; jeg tør slet ikke tænke paa det: men jeg rejser vist langt bort.»

Bedstemor Heine nikkede. «Det er ogsaa det rigtigste, — — skjønt — for Hulvejens Skyld og for Gaardens saá jeg gjærne, at Du blev. — Hvor de vilde Roser maa dufte nu! — og Kaprifolien — og den stærke gule Gyvel! — Han sagde altid, at den Hulvej var et Stykke

af min Ungdom. — Det er underligt, for hver Gang jeg blunder i disse Dage, hører jeg Violintoner — og ser Øjne — —»

Inga smilede. «Øjne som dirrende Violinstrenge» — sagde hun.

«Ja, — som dirrende Violinstrenge. Det er hverken din Far eller din Bedstefar, som er rigtig nærværende for mig i denne Tid, det er altid ham. — — Hvor de dog faar lidt, de som kun fik Legemet! Den, vi gav vor Sjæl til, faar alt. Aa, Du véd ikke, hvor dejligt det er at føle det paa sig saa sikkert og trygt, at nu gaar det til Mødet! Det vejer alle tunge Timer op. — Du vil føle det samme, naar Du selv en Gang skal dø: Du vil føle, at Du ejer hans Sjæl, som han ejer din, og at derfor er I i Grunden al Tid sammen.»

Inga svarede ikke. Hun følte at Graaden sad hende i Halsen, og Bedstemor Heine følte det maaske ogsaa, for hun lagde pludselig sin Haand over hendes og sagde: «Det er svært at skulle skilles fra dig, Barn; men jeg er ikke bange for din Fremtid. Dig knækker man ikke. Du har din Kunst, det er din Lykke.»

Hun faldt atter hen i en Døs, men fór op igjen ved Lyden af en Vogn paa Stenbroen. Det var Doktoren, som kjørte op foran Hoveddøren.

Et Øjeblik efter kom han ind. Han holdt en stor Buket af Kaprifolier og vilde Roser i Haanden.

«En Hilsen fra Hulvejen», sagde han og lagde Blomsterne paa Sengen foran den Syge.

Bedstemor Heines Øjne straalede. Hun greb efter den duftende Klynge med begge sine Hænder. «De er en god Mand Doktor — en sjælden

Mand! De bringer mig et Stykke af min Ungdom —».

Han blev slaat af den stærke Ild i hendes brune Øjne. «De ser saa festlig ud», sagde han.

«Jeg skal ogsaa til Fest i Aften», sagde Bedstemor Heine, og hendes fine gamle Ansigt forsvandt med et lykkeligt Smil bag ved de blomstrende Grene, som hun holdt trykket tæt op til sig. —

Hun blev ganske stille under den festlige Sammenkomst med sine Minder; og de Unge nænnede ikke at forstyrre hende. Inga pillede ved en vild Rosengren, som havde løsnet sig fra Buketten, og Doktoren sad og saá over paa hende med dette tungsindige, hede Blik, som hun hundrede Gange om Dagen længtes efter og hundrede Gange om Dagen frygtede for, fordi det lige som brændte hendes Modstandskraft ud.

«Nu er de vilde Roser snart forbi», sagde han. «Deres Herlighed varer netop saa længe, som Lykken varer.»

Hun lod Grenen glide langsomt hen over sin Kind og videre ned over Halsen uden at bryde sig om de Rifter, den gav. «Ja — netop saa længe», gjentog hun mekanisk.

«Lykken blomstrer igjen fra Aar til Aar», lød det bag ved Rosenklyngen: «Lykken varer bestandig — for den, som forstaar den.» Det lød, som om Stemmen kom langvejs fra. Doktoren blev pludselig opmærksom og bøjede sig saa langt frem, at han kunde se den Syge ind i Ansigtet.

Han sagde intet, men nikkede kun stille hen for sig, som var han forberedt paa det, han saa.

Inga opfangede hans Blik og forstod øjeblikkelig, hvad det var, han mente. Hun blev angst og

vilde rejse sig, men han gav hende Tegn til at være stille.

Og saa sad de da tavse over for hinanden, lyttende efter de tunge Trin af den fremmede Gjæst, som de vidste skulde komme, ventende paa den store, stille Indbyder til Bedstemor Heines Fest.

Det gamle Uhr henne i Krogen dikkede langsomt og monotont, og ude fra lød Sang af en enlig Drossel. Foran Vinduet summede Myggene, i Kæret bag ved Frugthaven kvækkede Frøerne, og fra Bakken oppe ved Hulvejen skinnede et Sankt Hansblus, rødere og smukkere end noget af de andre — skinnede over den gamle Gaard, ind til den gamle Frue, som fra Aar til Aar havde givet Stedet Skjønhed.

Hun laa endnu med Blomsterne op til sit Ansigt; men lidt efter lidt slap de trætte Hænder deres Tag, og de tunge Duske gled fra hinanden, spredtes som en lys Regn ud over Sengen.

Det gav et Sæt i Inga, da hun saa hendes Ansigt igjen, saa voxblegt var det — kun de mørke Øjne skinnede i det med en mærkelig Glans — de Øjne, hun havde læst sine Æventyr i! — Hun vilde sige noget, men det var, lige som hendes Strube snøredes sammen af Graad, og som om Øjeblikkets højtidsfulde Alvor, den knugende Følelse af Dødens Nærhed, tvang hende til Tavshed.

«Bedstemor Heine! kjære, kjære Bedstemor Heine!» hviskede hun blot, og hendes Taarer faldt brændende hede ned paa den rynkede Haand, som famlende pillede ved Traadene i Sengetæppet.

Der var en anden Haand, der i det samme greb fast om hendes, som vilde den med sit Tag

holde alt det tunge borte fra hende, om den havde Magt, som den havde Vilje.

Bedstemor Heine saá det og saá dog ikke. Hendes Blik søgte forbi dem, søgte ind i en helt anden Verden uden for dem.

Pludselig løftede hun sit Hoved op fra Puden, «Véd I, hvad det vil sige at have overvundet Verden?» sagde hun. «Det vil sige: gjennem Lidelsen at have hævet sig over den. Det er at overvinde Verden! — Vi kan kun prøve paa det — men der var én, som gjorde det. Han var større end sin Lidelse.»

De stirrede paa hende begge to, underlig betagne af den festlige Jubel, som laa over dette døende Ansigt, og de listede begge deres Haand ind i hendes.

«Børn, Børn!» sagde Bedstemor Heine, og hendes Øjne lyste i Døden — mørke og straalende som i de unge Dage; «I vil vide, hvad I har at gjøre. I vil ikke gaa uden om det tungeste. Husk al Tid» — hun rejste sig over Ende og saá paa dem med et Blik, som lyste af Kjærlighed — «husk al Tid: at Lidelsen er en Livsværdi — lige saa vel som Lykken!»

Der gik et Skjær hen over hendes Ansigt, som havde hun mødt Forklarelsen af det, der i Sandhed havde været hendes Livsværdi. Hun smilede, som den smiler, der har Kampen bag ved sig; hun smilede med Barnets lykkelige Tryghedsfølelse. — Og i det Smil gled hun over Tærskelen ind i den store Stilhed.

De to stod tilbage ved hendes Dødsleje. De knugede hinandens Hænder med Lidelsens vaandefulde Kraft og tog Arv efter Bedstemor Heine.

Der var hængt hvide Gardiner for alle Vinduerne i den store, gamle Havestue, hvor Inga havde siddet med Bedstemor Heine den Aften, hun blev syg. Der var slaat Grønt paa Væggene og strøt Blomster paa Gulvet — et helt Væld af Kaprifolier og vilde Roser. — Den gamle Frue laa Lig der inde.

Inga gik og puslede om hende. Ingen fik Lov til at røre noget i Værelset undtagen hun. Der var saa meget, der skulde tænkes paa lige til det sidste, og saa mange Minder, der skulde tages frem imellem disse to, som trods den store Aldersforskjel havde ført et saa inderligt Samliv.

Et efter et dukkede de frem for Erindringen — fra Mindet om den første Skoledag til Spadsereturene i Hulvejen, fra de lange Mørkningstimer saa gjennemvævede af Æventyr og saa fulde af Liv for Barnefantasien til den sidste stille Skriftetime her inde. Og gjennem det altsammen gik den samme sandfærdige Personlighed, den samme helstøbte lille Kvindeskikkelse, som havde forstaat at drage det bedste ud af al Ting, som modig havde givet sig i Kast med de forskjelligste Livsopgaver og aldrig taget det lille Ord »uden om« med ind i sine Beregninger.

Inga tænkte paa alt dette, medens hun gik sagte om i Værelset, standsede saa ved et og saa ved et andet af de gamle Møbler, som havde fulgt Bedstemor Heine her til, og som alle sammen havde deres Historie.

Dér stod det gamle Klaver, som han havde stemt sine Strenge ved, og som hendes Far havde spillet paa. Aldrig havde hun set det aabent — al Tid havde den rustne Nøgle siddet i Laasen,

og hun havde allerede som Barn haft en ubestemt Fornemmelse af, at Frygten for, at det gamle Klaver kunde blive taget i Brug igjen, havde været den egentlig bestemmende Aarsag til, at Bedstemor Heine aldrig havde ladet hende lære at spille.

Aldrig havde hun saa meget som set de gule Tangenter! — at de var gule, var hun overbevist om. Og alligevel hørte Klaveret med til hendes tidligste Barndomserindringer. Ved det havde Bedstemor Heine fortalt hende alt, hvad hun vidste om sin afdøde Fader; og naar hun en Sommeraften listede sig ind i Havestuen, havde hun ofte set den gamle Frue sidde bøjet over det; men der havde været noget i Hovedets Holdning, som al Tid fik hende til at trække sig tilbage igjen. Hun var vis paa, at der dryppede Taarer ned paa den lukkede Klap. Én Gang, da hendes barnlige Nysgjerrighed fik hende til at blive, havde hun, da Bedstemor Heine rejste sig, ladet sine smaa Fingre glide hen over Stedet og fundet de vaade Spor af en Graad, hun havde anet, men aldrig set. Siden den Tid havde hun haft en næsten højtidelig Ærefrygt for det gamle Klaver, og nu — med Bedstemor Heines Livshistorie i frisk Minde, blev Ærefrygten til Kjærlighed.

Sagte tog hun Nøglen ud af den rustne Laas og lod den glide ned i sin Lomme. Hvad der saa skete her efter, skulde ingen faa Adgang til det gamle Klaver. Det skulde staa som en lukket Skat bestandig.

Hun strøg kjærtegnende med Haanden hen over det og gik saa videre.

I Krogen ved det gamle Ur standsede hun igjen.

Hvor ofte havde hun ikke jublet, naar Gjøgen kom frem der oppe ved den lille Laage, strakte sin lange Hals frem og kukkende meldte, hvad Klokken var, for derefter paa en komisk vigtig Maade at slaa Døren i efter sig.

Hun havde elsket den Gjøg højere end alt sit Legetøj; selv nu kunde hun ikke se, at den var grim, og at Farverne i dens malede Fjerdragt skreg.

Men i Dag fór hun uvilkaarlig sammen, da den kom frem og kukkede fire.

Hun saa sig hurtig om, som var hun bange for, at Støjen skulde forstyrre den Døde. Saa stod hun op paa en Stol og standsede Uhret.

Hvad skulde det gaa for nu? Alt Liv var jo standset paa Gaarden med den gamle Frue, og hun selv havde ikke andet at gjøre end hurtigst mulig at komme her fra.

Hun havde ikke taget nogen endelig Beslutning endnu, men hun følte, at den stod for med en ubønhørlig Nødvendigheds uafviselige Fordring.

Hun blev staaende ved Kisten og saa paa den Døde.

Fin og fornem laa den gamle Etatsraadinde dér med Blondekappen over det sølvgraa Haar og Sporene af et lille Smil om de stivnede Læber. Borte var det smærtelige Træk, som hendes Ægteskabshistorie havde lagt hende om Munden, borte var det Præg af Alvor, som Livet havde stemplet hende med.

Naar man stod og saa paa hende, var det lige som hendes Ungdom gled frem igjen. Det var ikke længer den gamle Frue, som laa her — det var den unge Pige, som gladelig dansede ind i det Liv, der skulde tage hendes Illusioner fra

hende. Det var, lige som Døden havde slettet Livets Gjærning ud.

Inga tænkte paa det samme, som hun stod dér og saá paa hende. Ganske stille og taareløs stod hun og glattede af og til paa det hvide Blondelagen, der faldt ud over Kisten — helt ned paa Gulvet.

Hun mærkede ikke, at Døren gik op, før Doktoren stod ved Siden af hende. «Hun er smuk — ikke sandt?» sagde hun og blev staaende i samme Stilling som før. — «Jo, meget smuk.»

Han stod længe og saa paa hende.

«Hvor det er underligt med den store Stilhed efter de Døde —!» sagde han. Og lidt efter: «Hvordan tænker De Dem egentlig en Sjæl efter Døden? Tænker De Dem den legemløs eller i en bestemt Form?»

Hun bøjede sig ned over Kisten. «Jeg skal sige Dem, hvordan jeg tænker mig den», sagde hun. «Jeg tænker mig, at naar et Menneske dør, og Tilintetgjørelsen tager sit, saa rører Guds Finger igjen ved det skabte. Den store Billedhugger former sit Værk: Efter Billedet i Ler former han Billedet i Lys, og først da naa'r hans Tanke det, den vilde. Ganske lige som en Billedhugger ikke regner sit Værk for fuldendt, saa længe det kun er formet i Ler, men først naar det staar hugget i Marmor.»

Han svarede længe ikke. «Det er en kjøn Tanke», sagde han endelig. Hun havde en Følelse af, at han gjærne vilde optage den i sig.

Han bøjede sig ned over Kisten og saá den Døde ind i Ansigtet. Saa sagde han pludselig: «De maa gaa ud nu. Luften er ikke god her inde.»

Hun rystede paa Hovedet. «Aa, det er bare Blomsterne.» — «Det er mere end Blomsterne. Det er en bedøvende Blanding af alle Slags. De kan blive syg, hvis De bliver her længe. Folkene siger, at De har været her lige siden i Morges.»

«Det har jeg ogsaa», svarede hun med den tonløse Stemme, hvormed hun hele Tiden havde talt. «Men jeg tror ikke paa, at der er Fare ved det.» — «Hvorfor ikke?» — «Fordi — var der virkelig Fare, saa vilde De ikke bede mig om at gaa — saa vilde De snarere bede mig om at blive, og — — De vilde selv blive.»

«Ja, De har Ret, det vilde jeg. — Men det er ikke saa vel, at Liglugt dræber.»

«Tænk, hvor underligt», — sagde hun og vendte Ansigtet lige imod ham — «hvis det nu var saaledes, at den kunde dræbe! Saa vilde vi sidde her sammen den hele Dag. Vi vilde sidde dér henne ved Klaveret og tale sagte med hinanden — ganske sagte for ikke at forstyrre hende. Alle vore Tanker vilde vi skrifte hinanden — og vi vilde ikke mærke Nattens Komme — de lyse Nætter vilde skinne uden for — og Bedstemor Heine vilde ligge ganske stille og vente paa os — og Kaprifolierne vilde dufte, og Valmuen sende os sin giftige Aande, indtil Morgenen kom og fandt os begge døde!»

Til Svar tog han blot begge hendes Hænder og knugede dem ind mod sit Bryst. «Jeg er bange, vi har taget for tung en Byrde op», sagde han sagte. «Jeg tror, vi begge vil segne under den.»

Hun stod og lænede sig træt op til Kisten. Saa sagde hun med Blikket stift hæftet paa den Døde:

«Vi skal bære det; — og vi kan ogsaa — —: Bedstemor Heine kunde.»

Der gik et Par Dage — disse underlig lange Dage, da der er Lig i Huset, da alle gaar stille og taler sagte uden at vide hvorfor, da Luften er tung og trykkende, og man føler, at der er en fremmed til Huse — en uhyggelig, alvorlig Gjæst, som ingen ved om, hvorfra han kommer, eller hvor han gaar hen.

Det regnede meget i de Dage. Der faldt ingen stærke Byger, der kom intet Uvejr; men Sommerregnen faldt tæt og fint fra Morgen til Aften — faldt ustanselig som Graad af en Sorg, der aldrig dør.

Og Inga, som var paa Færde alle Vegne for at ordne alt — dreven af en jagende Angst for at blive ene med sine Tanker — Inga hørte den falde hviskende, naar hun stod stille et Øjeblik. Til sidst stod hun aldrig stille, men gik hele Tiden, gik rastløst fra et Sted til et andet, indtil Natten kom, og hun laa vaagen i sin Seng og hørte paa Regnen. Saa talte hun Draaberne, som i trøstesløs Ensformighed gled ned ad Tagrenderne og dryppede fra Træernes Blade. Og da syntes hun, at hun kunde høre sig selv græde, skjøndt hendes Øjne bestandig var tørre.

«Min Sjæl græder» — sagde hun til sig selv, — «som Regnen falder ustanselig ned, saadan græder den brændende hede Taare over en Kjærlighed, som aldrig kan dø, og som dog ikke tør leve — — — —!»

Begravelsesdagen kom. Solen skinnede for første Gang i mange Dage ned over den gamle Gaard. Den skinnede paa Bedstemor Heines Kiste, da Folkene bar den ud og satte den paa den med sort Klæde betrukne Fjervogn. — «Hvem skal kjøre?» spurgte Forvalteren, som stod med Hatten i Haanden foran Stentrappen.

«Jeg kjører selv», lød det korte Svar.

«Men Frøken —» Han krammede Hatten forlegent i Haanden og saá bedende paa hende — «Frøken —» Hun lagde venlig Haanden paa hans Arm, og det uendelig vemodige Udtryk i hendes Ansigt slog ham. «Bryd Dem ikke om, hvad Folk tænker», sagde hun. «Denne lille Tid paa Vejen til Kirkegaarden maa Bedstemor Heine og jeg have for os selv alene. Vi har endnu saa meget at tale med hinanden om.»

Saa stod hun rolig op i Vognen og tog Tømmerne af hans Haand; — og langsomt, ganske langsomt satte Toget sig i Bevægelse — — hun forrest paa Ligvognen og hele det store Følge bag efter til Fods.

Folk hviskede sammen, da hun kjørte forbi: «Hvor Studenterfrøkenen ser daarlig ud!» Og de hilste hende alle; men hun saá dem ikke. Hun sad og stirrede frem for sig, langt ud over Vejen, sad dér med sin egen dybe Sorg, som nu ingen i Verden kunde dele med hende, den Sorg, som ikke Døden, men Livet bringer, naar det ubarmhjærtigt skiller ad.

Hun lagde ikke Mærke til, at flere og flere sluttede sig til Toget, hun saá ikke, at nogle Smaabørn strøde Grønt for den gamle Frues Kiste, eller hun saa det nok, men tænkte ikke

over det. Hun sad og talte sagte med Bedstemor Heine.

«Naar Du forlanger saa meget af mig», sagde hun, «saa maa Du ogsaa sørge for, at jeg bliver stærk som Du. Endnu synes jeg ikke, jeg er rank i Ryggen. Jeg føler det langt snarere, som skulde jeg falde helt sammen.

Men Du har vel følt noget lignende selv, kan jeg tro; og alligevel gik Du her og holdt saa tappert ud og tog din Gjærning op og skabte Glæde omkring dig — og gik aldrig paa Akkord med dig selv.

Mon Du dog ikke en eneste Dag i hele dit lange Liv har ønsket, at Du kunde vælge om igjen? Mon det aldrig er forekommet dig usigelig fattigt med den Dragt, som ikke blev færdig —? Nej, det er sandt! Du havde jo en anden i Vente, — den som er bestemt for alle Lykkens Stedbørn paa Jorden — — —!» .

Midt i Hulvejen holdt hun pludselig stille, og lod Duften fra de blomstrende Hegn strømme ud over Kisten. De lange, tunge Grene bevægede sig sagte i Sommervinden og faldt som Gyldenslæb ned over Grøfterne. Kaprifolien skinnede i Solen, og de vilde Roser nejede sig helt ned til Jorden.

Pludselig løsnede et Vindstød Blomsterne, saa en hel Regn af røde og gule Blade faldt ned over Kisten.

«Nu fik Hulvejen ogsaa sagt Farvel» — sagde Inga og satte Vognen i Bevægelse igjen, netop som Forvalteren kom til for at spørge, om der var noget i Vejen, siden hun holdt stille. Hun saá forundret paa ham og kunde ikke forstaa det

underlige Udtryk i hans Ansigt. «Jeg er bange, De er syg, Frøken», sagde han hviskende. «Maa jeg ikke sætte mig op ved Siden af Dem?»

Men hun rystede blot paa Hovedet og kjørte videre.

De var nu komne ud af Hulvejen, og Klokkeringningen fra den lille Landsbykirke slog dirrende imod dem. Langsomt og monotont faldt Slagene, — underlig klagende hang Lyden i Luften.

Da overfaldtes hun pludselig af en uendelig Ensomhedsfølelse.

Sad hun ikke dèr og kjørte sin Far og Mor, sin Barndom og Ungdom til Graven? Var der et eneste Menneske, hun nu kunde tro paa — undtagen den ene, som hun med hele sin Sjæl længtes imod, men som hun skulde støde fra sig?

Alle disse sortklædte Mennesker, som gik dér bag ved hende, kom hende jo i Grunden slet ikke ved; — de vilde glemme hende, naar hun var rejst, og hun vilde glemme dem. Eller om hun ogsaa havde Venner iblandt dem, hun kunde dog aldrig give dem sine Tanker.

Det blev hende paa én Gang ganske umuligt at tænke sig Bedstemor Heine borte for bestandig; og hun syntes, da de løftede Kisten ned ad Vognen og bar den ind i Kirken, at det var alt sammen noget, som slet ikke kom hende ved.

Doktoren stod ved Kirkegaardsporten. Hun kjendte hans Skikkelse, længe forend de naade Stedet. Han var bleven hentet ud til en Syg og saaledes forhindret i at følge med hjemme fra Gaarden. Nu var han gaat ind paa Kirkegaarden, der laa saa tæt op til hans Bolig, som ellers kun Præstegaarde pleje at gjore det. Det ene Vindu

hans Arbejdsværelse vendte ud til Gaarden, fra det andet kunde han se Kors ved Kors over alle de smaa grønklædte Grave. Underligt nok og lige som ved et ejendommeligt Sammentræf havde ogsaa hans første Hjem ligget nær Kirkegaarden.

Tit havde han gaat timevis op og ned i de Dødes Have, standsende saa ved et, saa ved et andet Gravsted, altid forfølgende sine egne tungsindige Tanker.

I Gaar havde han gaat der længe og beklædt Bedstemor Heines Grav med Grønt, for at den i Dag skulde forekomme Inga lidt venligere.

Nu stod han dér og ventede paa hende.

Han stirrede ufravendt paa det underlige Tog som nærmede sig: Forrest Inga paa Ligvognen og bag ved hende det store Følge til Fods.

Han stod med blottet Hoved i den brændende Sol, og først da han havde faat hendes Hilsen, satte han Hatten paa og fulgte langsomt efter Kisten. «Faar jeg Lov til at gaa ved Siden af Dem?» sagde han. «Her tør vi to vel følges ad.»

Hun nikkede. Lidt efter lagde han til med et bittert Smil: «Synes De ikke, det passer for os to at følge Lig sammen?» — Hun svarede ikke, nikkede kun igjen uden at se paa ham.

I Kirken hørte hun paa Talen og Salmerne, som var det noget, der ikke angik hende. Hun saá, at mange i Følget græd — og havde en blød Følelse af, at Bedstemor Heine var virkelig afholdt, og at hendes Død havde fremkaldt Sorg paa Egnen, men selv kunde hun ikke faa en Taare frem. Det var ligesom de blev siddende i hendes Strube.

Ved Graven lagde hun kun Mærke til to Personer: lille Kai, som holdt sin Mor i Haanden

og stirrede paa Kisten med et Par store, forskræmte Øjne, og hans Mor, som saa ualmindelig bleg ud, saa bleg, at Inga blev bange for, hun skulde faa ondt og hviskede til hende: «Staa ikke for nær ved Graven.»

Den anden saa paa hende, men rørte sig ikke. Der var overhovedet ikke en Mine i dette blege Ansigt, som fortrak sig, men dets Udtryk var saa forpint, at Inga pludselig gik tæt hen til hende og sagde bestemt: «Jeg rejser.» Og da den anden fór sammen og saa forvirret op, gjentog hun næsten utaalmodigt: «Hører De! Jeg rejser.»

Den tiltalte blev først blussende rød og saa atter bleg. Der fór som en Strøm af Glæde igjennem hende, og hun grebes instinktmæssig af en næsten overvældende Taknemmelighedsfølelse imod den Døde.

«Af Jord er Du kommen — til Jord skal Du blive — af Jorden skal Du igjen opstaa!» lød det over Bedstemor Heines Kiste, medens Lærkerne jublede højt over Graven som over en Glæde saa stor, at den aldrig kunde udsynges.

Inga stod dér med tørre Øjne og saa, hvordan Jorden skovledes til. Og flere og flere af Følget trængte sig sammen om hende for at udtrykke deres Deltagelse.

Mangen en djærv Vesterhavsfisker klemte hendes lille Haand imellem sine barkede Næver og plirede med Øjnene for at skjule, at han græd, medens han gjentog sit troskyldige: «De' æ ett maueli' fo Jer a' staa ene.»

Hun nikkede til dem alle og trykkede deres Hænder igjen, men hun talte ikke til nogen. Det var ligesom hun var bange for at miste Herre-

dømmet over sig selv. Doktoren stod ved Siden af hende, og hans Øjne veg ikke fra hendes Ansigt.

Det skar igjennem ham, naar han saá paa denne lille fine sortklædte Skikkelse, som stod saa ensom ved Randen af den nylig tilkastede Grav. Dér maatte han staa som en fremmed ved Siden af hende, medens deres Hjærter bankede imod hinanden — og saa havde han dog intet højere Ønske end at kunne slutte hende i sine Arme og lade hende græde ud ved sit Bryst —!

Der var i dette Øjeblik et Udtryk i hans Øjne som hos et saaret Dyr. Hans Hustru opfangede hans Blik, og hun forstod med bitter Sorg, at om end tusende Mile blev lagt imellem disse to, saa vilde de dog altid høre sammen.

Da de gik hjem igjennem Haven, talte hun ikke. Det blev hans Sag, om han vilde sige noget. End ikke med det ringeste Spor af en Hentydning vilde hun spørge. Og maaske vidste han heller intet? Maaske var det kun Inga, som havde taget denne pludselige Beslutning om at rejse —? Eller han tænkte paa at rejse efter hende?

Ja, om han vilde, — hun skulde saavist ikke holde ham tilbage nu, selv om hendes Hjærte skreg imod ham med sin gamle trodsige Fordring paa at høres. Hun var bleven knækket nu — hun kunde give Slip.

Tavse gik de ved Siden af hinanden med Kai imellem sig, og hver for sig skjulte de deres Tanker. Hun lagde kun Mærke til, at hans Øjne flere Gange søgte Kai, og at han hele Tiden holdt Drengen i Haanden. Skjøndt han ikke talte, syntes hun, det var længe siden, han havde vist sin

Søn saa megen Ømhed; og atter dukkede Haabet op i hende for ligesaa hurtig at forsvinde igjen.

Pludselig sagde Kai: «Far! Hvor er den gamle Dame nu henne?»

«Hun er oppe, hvor Lærkerne synger — højt, højt over de hvide Skyr, Kai».

«Taler hun med nogen der?» — «Ja, hun taler med én, som hun har holdt meget af». — «Mere end jeg holder af dig?»

«Ja». — «Og af Mor?» — «Ja, af Mor ogsaa».

Den lille ivrige Spørger standsede og saa ham ind i Øjnene. «Er det bare Lærker, som synger dér? Tror Du slet ikke, der er andre?»

Han saa ned paa Drengen med et underligt Smil, og saa sagde han: «Jo — jeg tror ogsaa, der er nogen, som spiller».

«Kan den gamle Dame høre det?» — «Ja, det kan hun sikkert. Jeg ved ikke, om hun kan høre Lærker, men jeg er næsten vis paa, at hun kan høre Violintoner — ja, jeg er ganske vis paa det, Kai». —

Kai spurgte ikke mere, og ingen af dem talte, førend de naade Doktorboligen.

Det var i Dagene efter Begravelsen. Inga gik rastløs om i de tomme Stuer. Hun sad paa Bedstemor Heines Stol; hun rørte ved Bedstemor Heines Strikketøj, som endnu laa paa sin gamle Plads i Kurvestolen foran Vinduet; og det var, lige som Ensomheden skulde kvæle hende.

Hun gik ned i Havestuen, hvor den tunge Luft af Lig og Blomster endnu slog hende i Møde og

tog Lagnerne fra Vinduerne. Saa gik hun oven paa igjen og satte sig ved Skrivebordet.

Dér laa endnu den gamle Staalpen, som Bedstemor Heine altid havde brugt. Hun sad og stirrede mekanisk paa den, indtil hun pludselig rejste sig op og gik ind i Atelieret.

Hun havde ikke været der siden den Aften med ham; — og nu var det Længselen efter ham, som drev hende ind til hans Billede.

Hurtig tog hun Dækket af Busten og blev staaende foran den.

Hvor hun dog havde glemt meget ved det første Udkast! Den lille Rynke dér ved Øjnene, og det ejendommelige Fald af Haaret i Nakkehulen. Ogsaa Mundens Linjer manglede noget i Fasthed, og den stærkt markerede Hage var mere sluttet i sin Form end her i Gjengivelsen.

Uden at betænke sig hentede hun Vand og satte sig til at arbejde.

Hun arbejdede flere Timer; og alt som hendes Tanker kredsede om ham, og hendes Kjærlighed favnede hvert Træk i hans Ansigt, og Værket blev mere og mere fuldkomment under hendes Haand, sad hun dér og tog sin faste Beslutning om at rejse, lægge tusende Mile imellem dem, selv om det skulde koste hele hendes Livslykke.

Efterhaanden som hendes slumrende Energi vaagnede med Arbejdskraften, forstod hun, hvad det var, hun i alle disse Dage havde gaat og pint sig med uden at give det klar Form i sin Tanke.

Hun havde nok tænkt, at hun vilde rejse, men i Baggrunden af hendes Sjæl havde det dog ligget: om der ikke var nogen anden Udvej —? om det nu ogsaa var nødvendigt, at hun ikke blot afstod

fra Haabet om nogen Sinde at kunne blive hans, men at hun ogsaa maatte opgive Tanken om at leve i hans Nærhed og kunne se ham, naar Længselen efter ham ikke vilde unde hende Fred —?

Nu forstod hun paa én Gang, medens hun stirrede sig hed paa hans Buste, at hun kunde rive sig løs fra ham, selv om hun følte det, som hendes egen Naturgrund maatte sprænges derved, men ét kunde hun ikke: Hun kunde ikke leve ham nær uden at eje ham, hun kunde ikke atter og atter mødes med ham uden at give sin Lidenskab Luft! Hun var jo dog kun et Menneske, og hun kjendte Grændsen af sin egen Styrke.

Det var Inga Heines Lykke, at hun selv i sit Livs mest kritiske Øjeblikke kunde se klart og ligesom maale Rækkevidden af sine Evner — at hun aldrig lod sig gribe af sentimentale Forestillinger om noget, som kunde gjennemføres i Theori, men vilde vise sig umuligt i Praxis.

Og det var hendes ærlige, kloge Blik paa Livets Virkelighed, som ogsaa her fik hende til at handle fuldt ud og uden at se til Siderne.

Hun bankede en Time efter paa Forvalterens Dør og aabnede den hurtig paa hans: «Kom ind!»

«Gaarden skal sælges», sagde hun, uden nogen som helst Indledning; men hendes Stemme rystede, da hun sagde det.

Forvalteren fór op. «Hvad tænker De paa, Frøken! Det var da den blodigste Synd, De kunde begaa! Gaarden, som har været i Deres Slægt gjennem flere Generationer, og som den gamle Etatsraadinde har arbejdet et helt Liv for! Kunde De virkelig taale at se den i fremmede Hænder?

Der var noget, som konvulsivisk arbejdede sig

op i Ingas Hals og hindrede hende i et svare, men hun tog sig hurtig sammen og sagde, idet hun saá ham lige ind i Øjnene: «Det er min faste Beslutning. Det nytter ikke at rokke ved den».

«Og har De betænkt, hvad det vil sige at give Slip paa Gaarden? Hvor vil De have Deres Hjem herefter?»

«Jeg rejser til Udlandet for at arbejde». — «Og naar De er bleven træt af Arbejdet og trænger til Hvile?»

«Saa var dette det Sted, hvor jeg sidst af alt vilde kunne hvile», svarede hun næsten heftig.

Han saá forundret paa hende, gik et Par Gange frem og tilbage paa Gulvet og standsede saa foran hende.

«Det gjør mig ondt», sagde han, «det gjør mig meget ondt. Ogsaa jeg holder af den gamle Gaard». — «Ja, det var netop, hvad jeg tænkte», faldt hun ind med et lyst Smil. — «Hvad tænkte De?» — «Om De ikke kunde beholde den». — «Forpagte den, mener De?» — «Nej, nej, ingen Forpagtning. Saa maatte jeg jo alligevel komme her en Gang imellem, og det kunde jeg ikke. Nej, et Kjøb paa billige Vilkaar».

«Jeg har ingen Kapital, og selv om jeg havde en —»

«Aa, hvad gjør det! Det kom vi nok ud af. De kunde svare en lille Sum hvert Aar. Jeg skulde ikke blive nogen streng Skyldner. Og jeg vilde være saa glad og tryg ved at vide Gaarden i Deres Hænder. — Jeg er vis paa, at Bedstemor Heine ogsaa vilde det».

Han var igjen begyndt sin Vandring hen over

Gulvet, men hun gik efter og lagde lige som overtalende Haanden paa hans Arm.

«Tænk, hvor hyggeligt, om det blev Dem!» sagde hun. — Han vendte sig bort. «De maa ikke trænge ind paa mig», sagde han kort. «De maa ikke bede mig om det». — «Hvorfor ikke?» kom det indtrængende. «Sig mig hvorfor?»

«Fordi det er umuligt, som Sagerne nu staar. Fordi — jeg kan ikke være her, naar De rejser».

Hun saá hurtig hen paa ham og blev blussende rød. Hvor havde hun dog haft sine Tanker henne, at hun aldrig før havde sét klart? Havde hendes egen store Kjærlighed fyldt hende saaledes, at hun slet ikke havde lagt Mærke til, hvad der foregik i ham —?

Hun rakte ham paa én Gang begge sin Hænder. «Tak», sagde hun, «rigtig hjærtelig Tak for alt, hvad De har været for os og for den gamle Gaard i den Tid, vi har kjendt hinanden! Vær ikke vred paa mig, hvis jeg har saaret Dem. Jeg har ikke villet det. Men vi saares jo alle. Livet er ikke anderledes. Vi møder alle sammen den Sten, som vi støder os til Blods paa».

Han glemte aldrig siden den Sorg, han havde læst i hendes Øjne, da hun sagde de sidste Ord. Hun slap hans Hænder, og han blev staaende forlegen — vilde tale, men kunde ikke.

«Jeg maa jo nok spørge Dem til Raads lige som hidtil — i alt, hvad der angaar Gaarden?» sagde hun.

«Ja, Tak! Tusend Tak! De véd ikke, hvor gjærne jeg vil hjælpe Dem», sagde han kejtet og ubehjælpsomt, men saa uendelig ærligt. —

«Jo, det véd jeg», svarede hun. «Og det er med den største Tillid, at jeg lægger Salget af Gaarden i Deres Haand».

«Men er det ogsaa ganske nødvendigt at sælge den?» begyndte han igjen. «Hvis De nu kommer til at fortryde det? Ja, jeg er næsten sikker paa, at De vil fortryde det». — «Det er det samme», brød hun løs, hurtigt og ligesom stødvis: «Den skal sælges — hører De, den skal! — lige meget paa hvilke Betingelser! Jeg vil ikke beholde den».

Klangen i hendes ellers bløde Stemme var saa haard, at man skulde tro, Gaarden var bleven hende forhadt, og dog strøg hendes Blik i samme Øjeblik kjærtegnende hen over den gamle Hjørnestue, og hendes Haand gled sagte kjælende ned over det ormstukne Panel, som hun lænede sig op til. — Han forstod, at hun led og sagde ikke mere.

Saa gik hun langsomt ud og lukkede Døren efter sig.

Da hun var kommen op i Dagligstuen igjen, satte hun sig ved Bedstemor Heines Skrivebord og skrev uden paa en Konvolut til Doktoren. Beslutsomhedens Ild var over hende, og hun var ligesom bange for at reflektere.

Hurtig skrev hun paa et lille Kort:

«Mød mig i Morgen Aften Kl. 7 nede mellem Klitterne. Jeg vil gjærne sige Dem Farvel».

Hun lagde Kortet ind i Konvolutten, men tog det frem igjen og skrev neden under:

«Tag Dagbogen med, — den, De talte om. Den Bog er min. Hvor fattig jeg end bliver, i Mindet vil jeg være rig — —!»

«Was vergangen kehrt nicht wieder,
aber ging es leuchtend nieder,
leuchtet es lange noch zurück — —»

Inga Heine.

Hun kaldte paa en af Pigerne og sendte et Bud bort med Brevet.

Saa begyndte hun at tænke paa Indpakningen. Hun skrev en lang Liste over, hvad der skulde sælges ved Auktion, hvad der skulde gives bort, og hvad der skulde sendes efter hende til Udlandet. Hvortil? spurgte hun pludselig sig selv. Og hurtig svarede hendes Tanker: Naturligvis til Rom, til Kunstnernes By, til den hjemlige Stad! Kunstnerblodet steg op i hende ved Tanken om Syden; men som en mørk Skygge gled over hendes Sjæl den Kjærlighed, hun flygtede for, og som dog evig vilde være hendes — den nagende Længsel, som altid vilde hige mod Nord og søge efter en ensom Skikkelse imellem Klitterne.

Næsten mekanisk gik hun ind i sit Atelier og blev staaende foran hans Buste, men maatte skynde sig bort igjen for ikke at briste i Graad. —

Om Aftenen kaldte hun Folkene ind til sig og gav hver af dem en Pengegave og en Smaating til Minde om Bedstemor Heine.

«I bliver her til Flyttedag», sagde hun, «saa længe bliver Forvalteren ogsaa. Til den Tid vil Gaarden rimeligvis være solgt; men jeg tænker, at de fleste af Jer vil kunne faa Plads hos den nye Ejer».

De stod alle tavse og højtidelige omkring hende, strøg kun med Bagen af Haanden en Taare bort; men da de var komne ned i Borgestuen, sagde den lille Rogterdreng med jysk Troskyldighed:

«De' æ Synd, te æ Goer ska' sælles. A tykkes, te æ Studenterfrøken sku' ha' beholdt hin sæl».

Ingen svarede.

«Hun sørger moddelig», sagde én. «Og som hun har skæmmet sig!» lagde en anden bedrøvelig til. — «De ka' vær, te den ny Husbond blir en knøv Ka'l, gued nok aa tjen'», sagde en tredje, «men den gamle Frue — hin faar vi da no aller igjen!» —

Der drev en stærk Kuling op om Natten; og den næste Dag hørtes hele Tiden Vesterhavets Brøl bag ved Klitterne.

Da Inga hen under Aften stred sig frem imod Stormen, drev Vinden hende salte Skumsprøjt i Ansigtet og smaa Haandfulde fint Flyvesand i Øjnene. Havet gik med store Bølger imod Land. Brændingen sang og larmede dér ude, kastede mægtige Skumsøjler til Vejrs og slængte tunge Planker af Skibstømmer som smaa Pinde op paa Land.

Det var lige som Havet skreg i Fødselssmærte — som om hele det mægtige Dyb dér ude brølende gav sin Lidenskab Tøjlen!

Larmen gjorde hende godt og beroligede hende, idet den lige som blev Udtryk for hendes indre Oprevethed og gav Røst til Skriget i hendes eget Bryst.

Han ventede hende allerede ved Foden af den yderste Klit.

Til Knæerne i Flyvesand stod han og lod Skummet sprøjte omkring sig. Da han vendte sig om til hende, var hans Ansigt drivende vaadt.

Med et Spring var han ved Siden af hende, tog hendes Haand og lagde den fast ind under sin Arm.

«De faar ikke Lov at rejse», sagde han og klemte den haardt ind imod sit Bryst, «De faar aldrig i Evighed Lov!»

Hun saá hjælpeløst paa ham, men svarede ikke. Han trak Vejret tungt, og hans Øjne brændte imod hende.

«Sig, at De ikke mente det», trængte han paa. «Sig, at det kun var noget, De skrev: dette med at sige hinanden Farvel! De maa dog føle med Dem selv, at hvad vi to end kan have at sige hinanden, Farvel kan vi ikke sige. Det er umuligt. Det vilde være det samme som at standse sit eget Aandedræt. Eller er Kjærligheden maaske ikke Sjælens Aandedræt?»

Hun nikkede, men kunde intet sige. Det var pludselig, som om Knæerne rystede under hende, nu, da hun stod foran Afgjørelsen.

Han blev ved, stærkt og lidenskabeligt: «Alt maa De sige til mig, kun ikke Farvel. Hører De! Jeg forbyder Dem det. De maa blive i min Nærhed alle Dage — saa véd jeg dog, at dér paa den gamle Gaard sidder De, at inden for de Mure, jeg hver Dag kan se, færdes De ved Dag og ved Nat, og dér skinner Solen paa den kjæreste af alle kjære Skikkelser i Verden! De kan dog ikke ville tage alt Solskin ud af mit Liv — kan De vel? Selv Lykkens Stedborn faar dog et lille Glimt at varmes ved. At lægge Mile imellem Dem og mig, det vilde være det samme som brutalt at spalte to Sjæle lige fra Hjærteroden! Det vilde være umenneskeligt! — ja overmenneskeligt!»

«Jeg kjender det, som vilde være værre», sagde hun.

«Hvad da?»

«At mødes som fremmede iblandt fremmede — at maatte tale om ligegyldige Ting, naar alle Hjærtets Tanker strømmer over af Kjærlighed — at leve hinanden nær og dog ikke turde ses — — at ligge vaagen af Længsel om Natten, og om Dagen koldblodig at maatte regne ud, hvornaar man igjen kan mødes uden at vække Anstød! At føle sin Kjærlighed som det stolteste, man ejer, og dog at maatte skjule den som en Skam, maatte stride som paa Livet løs for ikke at lade sit Blik, sin Stemme, sin blotte Nærværelse røbe, hvad Brystet er saa strømmende fuldt af — —! Aa, det vilde være Tantaluskvaler, værre end et langt Livs Farvel!»

Han stirrede paa hende, fuldstændig betagen af Lidenskaben i hendes Ord. Det var første Gang, hun fuldt ud havde givet den Luft over for ham; og ikke frygtsomt og forbeholdent, men med glødende Kraft sang Tilstaaelsen sig frem fra hendes Læber. Han kjendte sine egne stærke Følelser i den, og hans Øjne straalede af Lykke.

«Jeg velsigner de Tantaluskvaler!» sagde han. «Jeg ved, at for min Skyld vil De holde dem ud».

Hun lagde lige som afværgende Haanden paa hans Bryst.

«Jeg kan ikke», sagde hun. «Der var maaske Kvinder, som kunde: stille resignerende Kvinder, som har Magt til at slaa Bom for deres Følelser, men jeg kan ikke.

Jeg kunde sige til mig selv hundrede Gange om Dagen, at jeg burde ikke se Dem, og om Aftenen vilde jeg dog gaa her ned for at møde Dem. Og al Tid vilde jeg finde Dem her ved Havet, og vi vilde gaa sammen mellem Klitterne

og tale om det samme og tænke paa det samme — og til sidst vilde Kjærligheden blive saa stærk i os, at den aldrig hørte andet end sin egen Røst og traadte paa andres Følelser som paa døde Skaldyr. Og saa en Dag vilde vi glemme alle vore Løfter og gaa uden om Lidelsen for at gribe Lykken, lige meget om vi havde Ret til den eller ej! Og vi vilde begynde at foragte os selv for det — og kolde Øjne vilde møde os — og hvasse Tunger vilde hudflette os — og Kai, Kai — —».

Han lukkede pludselig hendes Mund med et Kys og slog Armene om hende. «Staar Valget imellem Dem og Kai, saa er Valget truffet, fra jeg saá Dem første Gang!» brød han ud. «Kai kan jeg miste, hvor haardt det end vil være, men Dem — nej, Dem kan jeg i Evighed aldrig miste!»

Hun lukkede Øjnene for hans stormende Kys, og et Øjeblik var hun lige ved at give efter, et Øjeblik forekom det hende umuligt at føre Kampen videre, umuligt at rive sig løs fra disse Arme, som holdt hende saa fast; — — men Følelsen af at hun maatte og skulde igjennem, drev hende atter frem.

Sagte viklede hun sig ud af hans Favn. «Kai er kun lille», sagde hun, «men han har Magt alligevel. Eller tør De sige, at den Tid ikke vil komme, da Længselen efter ham bliver stærk i Dem, da De føler det som et Savn at staa fremmed over for Deres eget Barn og pines af Samvittighedsnag, fordi De har skudt Ansvaret for ham til Side?»

Han svarede ikke. Han var alt for ærlig til at

benægte, at saadanne Tider kunde komme. Og hun saá, hvordan han vaandede sig under det. Langsomt og med uhyggelig Klarhed gik det op for ham, at hvordan hans Samvittighed saa end vilde stille sig i Fremtiden, hendes var i ethvert Tilfælde ikke «robust» nok.

«For Kais Skyld er jeg rede til at fortsætte mit Skinliv af et Ægteskab», sagde han, «skjøndt det bliver til alle Tider et aabent Spørgsmaal, hvem der har mest Ret til at leve: de, som staar midt i Kampen, eller de, som endnu ikke har begyndt den. Jeg har ikke fundet Svaret. Hvorfor kan vi ikke mødes blot én Gang om Ugen — en eneste stakkels fattig Gang — som selv om den kun varer nogle Minutter, gjør de andre Dages Liv udholdeligt?»

Til Svar lod hun sine smaa Fingre glide igjennem hans Haar — det kjære, buskede Haar, som hun elskede. «Jeg ved, hvorfor vi ikke kan», sagde hun.

Og hun havde næppe udtalt, før han igjen greb hende i sine Arme, knugede hende ind til sit Bryst og kyssede hendes Mund, hendes Pande og hendes Hænder, standsede et Øjeblik forvirret, da han saá, hun fik Taarer i Øjnene, lagde saa igjen Armen om hendes fine Skuldre og trykkede hende tæt op til sig.

«Forstaar De nu, hvorfor vi ikke kan?» sagde hun sagte, da han endelig slap hende.

Han tav. — Ja, nu forstod han

Han stønnede som et saaret Dyr, han dirrede i Oprør mod sin egen fortvivlede Skæbne. Han holdt hende ikke mere omslynget, men han slap ikke hendes Hænder; han klemte dem saa fast i

sine, at hun maatte have skreget højt, hvis hun i dette Øjeblik havde kunnet føle legemlig Smærte. Og han stirrede paa hende, bleg lige ud til Læberne.

«Nu har vi to vel snart gjennemlevet alt, hvad Mennesker kan lide», sagde han, lige ind til det, som kun Fortvivlelsen driver En til. Tror De ikke, det er nok nu? Eller tror De, der er mere tilbage?»

Hun kunde ikke svare. Hendes Taarer faldt ustandseligt ned paa hans haarde Hænder, og hele hendes spinkle Legeme dirrede af den Graad, hun ikke længere formaade at tilbageholde. Hun turde ikke se paa ham, og alligevel maatte hun atter og atter stirre paa hans Ansigt — dette Ansigt, som hun elskede over alt i Verden, og hvis Udtryk i dette Øjeblik var en eneste, stor sønderrivende Smærte.

Hun fik pludselig en vild, ubetvingelig Lyst til at løbe sammen med ham ud i Brændingen. Sammen! sammen! blot ikke skilles ad! skreg det i hende; — og saa brat kom Fristelsen over hende, saa voldsomt greb den hendes sydlandske Naturel, at hun uvilkaarlig drog ham med sig ned mod Havet.

Han mødte hendes Blik og smilede. Hun saá, at hendes Tanke som et Lyn havde krydset hans, og i samme Øjeblik satte han i Spring.

Det var som en Fortroldelse, der greb dem — som et jagende Vejr — eller som en Dødsdømts Tanker — eller som Havbunden i dem, der rejste sig i Fortvivlelse!

De løb og løb imod Brændingen, og medens de løb, saá de hinanden ind i Øjnene. De saa

ikke Himlen og de saá ikke Havet; de mærkede ikke Flyvesandet, som de sank i til Anklerne; de saá kun hinanden — og bag ved den sydende Brænding med fraadende Fald af skummende Bølger, den taarnhøje, takkede Mur, som skulde knuse dem begge.

Allerede drev Skummet dem i Ansigtet, og den første Bølge slog op om deres Knæ. Da standsede Inga med et pludseligt Ryk. «Nej, nej! vi har ikke Lov — ikke Lov!» raabte hun aandeløst.

Han hørte hende ikke, drog hende bare med sig, og Brændingen overdøvede hendes Stemme.

Da skreg hun i Angst: «Kai! Kai! Husk paa Kai!»

Han standsede strax og lod Armene synke. Kais røde Hue dukkede pludselig op over Bølgerne der ude, og Kais egen lille velbekjendte Skikkelse stillede sig imellem de to Mennesker ved Strandbredden.

Stønnende sank han sammen i Sandet, og rystende fra Hoved til Fod blev hun staaende ved Siden af ham. Saa slæbte hun sig langsomt frem gjennem Sandet og satte sig ved Foden af den nærmeste Klit. —

Solen gik ned bag ved Brændingen — skinnende i karmoisinrødt, zinoberrødt, vinrødt — glødende gjennem blaahvide Bølger — glimtende i rosarøde, lysviolette, grønliggule Farvekaskader, hede som de hede Pulsslag i et Menneskes Aarer, røde som det røde Hjærteblod i et Menneskes Bryst.

Og Solen sank, og Farverne blegnede — og hun sad dér endnu og ventede paa ham.

Endelig saá hun ham rejse sig og komme hen imod hende.

Han gik træt som en dødsdømt Mand, og hun syntes paa én Gang, han var bleven ti Aar ældre.

«Kommer De nu for at sige Farvel», hviskede hun.

«Ja, nu kommer jeg for at sige Farvel», sagde han og tog hendes Haand.

«Hvor er det, jeg bad om i mit Brev?» sagde hun — hun kunde næsten ikke tale for Sindsbevægelse.

«Det er her». Han tog frem af sin Brystlomme en lille Pakke løse Blade, nogle gulnede, andre hvide.

Hun greb om dem med nervøs Hast.

«Jeg faar vel Lov til at skrive? sagde han. Stemmen var rolig, men underlig brudt

Hun nikkede blot; tale kunde hun ikke.

Langsomt rejste hun sig, og langsomt gik de ved Siden af hinanden igjennem Klitterne.

Ingen af dem talte. Hvad havde de at tale om, som ikke vilde snøre deres Struber sammen eller forekomme dem tørt og mat i Sammenligning med den Smærtefølelse, som i dette Øjeblik beherskede dem begge? Hvad havde de at sige hinanden, som ikke allerede var sagt?

Ved den første Skillevej standsede de. Hun spejdede, om der var Folk i Nærheden, men der var ingen.

Fra den nærmeste Fiskerhytte, som laa i Læ for Stormen, steg Røgen fredelig til Vejrs, som var det brølende Hav dér ude slet ikke til, og ved deres Fødder viftede Marehalmen. Saa tog hun hans Hoved imellem begge sine Hænder og saa ham ind i Øjnene med et langt, langt Blik.

«Hils Kai!» sagde hun. «Han sagde en Gang

til mig: «Hvorfor er Du ikke min Mor?» Det Spørgsmaal har brændt i mig lige siden. — Sig ham — naar han bliver stor og forstaar det — sig ham, at hans Mor kunde ikke have ofret mere for ham, end jeg har gjort».

Da hun havde sagt det, gjorde hun noget næsten som i Tanker: Hun lagde sin ene Haand om hans Nakke og purrede med den anden op i hans tykke mørke Haar, saadan som det var hendes Vane — slap ham saa og gik hjem efter uden at se tilbage.

Han sagde ikke et Ord, da hun gik. Skulde han have aabnet sine fast sammenpressede Læber og givet sine Følelser Luft, da var det bleven i et Skrig, som det, der kommer fra Havets Urgrund, naar det brøler højt en Stormflodsnat. Men han skreg ikke; han blev kun staaende og fulgte hende med sit stirrende Blik, til hun blev borte ved en Omdrejning af Vejen.

Saa gik han tilbage mellem Klitterne og vandrede timevis op og ned, op og ned imellem Klitten og Havet. — —

Da Inga kom hjem, gik hun lige hen til Stalden, hvor hendes Pony plejede at staa.

«Den lille Sorte er vel dér inde?» sagde hun til Forvalteren, som stod uden for i Samtale med en af Folkene. — «Ja, jeg har lige redet den hjem fra Marken», svarede han og aabnede Stalddøren for hende.

Hun gik forbi ham med et venligt Nik. «Doktoren har kjøbt den af mig; De kan ride den over til ham, naar jeg er rejst», sagde hun saa ligefremt

og naturligt, at Forvalteren maatte tilstaa for sig selv, her var ingen Grund til Mistanke.

Hun gik ind i Stalden og lukkede Døren efter sig. Hesten drejede strax Hovedet om ved Lyden af hendes Stemme. Hun gik lige op i Baasen til den og stod længe og kjælede for den.

»Du faar det godt, Pony! — meget bedre end jeg«, sagde hun til den. «Jeg vilde gjærne bytte med dig og være hans lille Hest, som travede hen ad Vejen med ham i al Slags Vejr og blev kjærtegnet af hans Haand. Han skulde ikke faa Grund til at beklage sig over mig: — jeg skulde gaa saa trofast og paapasselig foran hans Vogn, og mine Øjne skulde hilse ham bag Skyklapperne.»

Hesten lagde Ørerne lyttende tilbage, som om den forstod hende og gned flere Gange sin bløde Mule mod hendes Kind. Hun fyldte dens Krybbe med ren Havre, børstede dens Manke og dens blanke sorte Skind og stod saa igjen stille for at klappe den.

Da hun endelig gik, drejede den Hovedet og saa efter hende med et langt Blik; og da hun lukkede Gangdøren, hørte hun den vrinske.

Doktoren kom sent hjem den Aften. Klokken slog elleve, da han traadte ind i Stuen, hvor hans Hustru netop var i Færd med at slukke Lampen for at gaa til Ro.

Hun saa flygtigt paa ham, men sagde ikke noget.

Han var saa vant til hendes Tavshed, at den ikke undrede ham.

«Har her været nogen?» sagde han blot.

«Kun et Bud fra Malerens Kone, om Du vilde se hen til hende i Morgen.»

«I Morgen — — ja — — — ja naturligvis» — Han stod og tænkte paa, at da rejste Inga Heine, og gjentog tilsyneladende umotiveret: «ja naturligvis — den Dag vil jo gaa som alle andre.»

«Sandsynligvis.»

Han lod, som han ikke hørte den spottende Klang i hendes Stemme og gik efter hende ind i Soveværelset. Hun var stadig tavs, medens hun trak Gardinerne for Vinduerne og tændte Lys der inde.

Hun laa med Kai i det inderste Værelse, han i det yderste; men i Aften gik han med ind, hvor Drengen laa og sov og blev staaende ved Foden af hans lille Tremmeseng.

Det gav et Ryk i hende, da hun saá, hvor bleg han var, men hun sagde ikke noget — hun stod kun og ventede paa, at han skulde gaa igjen.

Pludselig vendte han sig om til hende: «I Morgen rejser hun», sagde han kort.

«Hvem?»

«Inga Heine.»

«Jeg trode, Du rejste med», kom det koldt og lige som skærende.

Han blev heftig og vilde svare, men huskede, hvor han havde pint hende, uden egentlig at ville det — og tav.

«Det bli'r ensomt for dig herefterdags», henkastede hun ironisk.

Han fór op. «Paa den Maade skal Du ikke tale om det», sagde han. «Det har Du ingen Ret til. Jeg forudsagde dig, at det vilde komme en

Gang. Jeg gjorde mig ikke bedre, end jeg er; men Du vilde ikke tro mig. Du holdt haardnakket ved Jeg sagde dig, at hvis jeg nogen Sinde mødte den Kvinde, jeg kunde elske, saa var min Skæbne afgjort. Men Du trode det ikke.»

«Jeg trode, at et Ægteskab var bindende; den gammeldags Anskuelse har jeg endnu.»

Han lo højt. «Ha! ha! ha! Ja, det er sandt, det trode Du! Du trode, at Sjæle lader sig binde! Du tog lige saa massivt paa Ægteskabet, som Du tog paa Kjærligheden. Du har aldrig forstaat dens Væsen.»

Hun var bleven blussende rød. «Det er rigtigt, — træd kun paa mig!» sagde hun. «Jeg kastede mig jo selv som en Hund for din Fod, saa jeg er vel ikke bedre værd! Men har jeg gjort Uret imod dig, saa kan Du nu trøste Dig med, at Du har taget Hævn for det alt sammen. — Hvordan stred jeg ikke i Begyndelsen for at behage dig! Hvordan levede jeg ikke for at læse dine Ønsker ud af dine Øjne, — og aldrig fik jeg andet end Ligegyldighed til Tak! Saa kom Drengen, og han skilte os endnu mere. Han blev dit ét og alt. Aa, der var Tider, da jeg næsten hadede ham for det! Men da Du begyndte at elske «hende», saa blev der Plads for mig; saa fik jeg omsider Del i mit eget Barn — og nu skal Du aldrig kunne fortrænge mig mere!»

Han saa vemodig paa hende. «Jeg ønsker heller ikke at fortrænge dig», sagde han. «Det vil blive min bedste Glæde, om vi fremtidig kan mødes i Kjærlighed til Barnet. Den Grund er den eneste, som kan bære os to uden at briste.«

«Der er ingen Grund, som kan bære os», svarede hun bittert.

Han trak hende pludselig hen til Drengens Seng og beholdt hendes modstræbende Haand i sin. «Hun ofrede sig selv for Kais Skyld», sagde han. «Skulde vi saa ikke kunne leve Livet sammen for hans Skyld — blot som to gode, ærlige Venner?»

Hun saá vist paa ham, saa nikkede hun bekræftende. «Aldrig som Mand og Hustru», sagde hun, «men — som Far og Mor til det samme Barn.»

Da kyssede han hendes Haand — paa én Gang med Beundring og grænseløs Taknemmelighed. For første Gang i sit Liv følte han sig forstaat af hende, og for første Gang stod de over for hinanden som to Mennesker, der i lige høj Grad er hinandens Skyldnere.

Der var paa én Gang kommen Ligevægt i Forholdet. Det havde der aldrig været før. Han havde bestandig staat som den forurettede. Nu forstod han, at havde hun ødelagt hans Liv, saa havde han i lige saa høj Grad ødelagt hendes; — der var kun den Forskjel, at hun selv havde villet det.

Kai rørte sig i Søvne. Han bøjede sig ned og stoppede Tæppet fastere ned om ham. Og som han stod dér og saa paa sin sovende Dreng, dukkede pludselig Minder op, som de var fælles om.

Han huskede, hvordan de havde staat sammen ved Kais Vugge og set det første lille bevidste Smil glide hen over hans Ansigt — hvordan deres Blikke var mødtes i undrende Henrykkelse, og hvordan de saa begge havde vendt sig bort for at skjule, at de havde Taarer i Øjnene.

Han huskede, hvor stolte de havde været, da Kai begyndte at kravle — og siden, da han efter mange snublende Forsøg endelig rejste sig op og tog de første smaa Skridt ved deres Haand. — Alt dette var dog noget, de havde delt med hinanden. Havde der end ikke været Samliv imellem dem, der havde dog til Tider været Samfølelse, det huskede han nu.

Og han sagde hende det, som han sad dér ved den ene Side af Kais lille Seng, medens hun, hans Hustru, sad ved den anden.

Og de følte begge, at de havde meget at tilgive hinanden. —

De sad endnu og talte sammen, da Kai vaagnede og trode, at han drømte,

Han kiggede paa skraa fra den ene til den anden, som turde han ikke rigtig fæste Lid til det, han saá. Men pludselig satte han sig over Ende i Senden, slog i drengeagtig Overgivenhed Armene om deres Nakker og nærmede deres Ansigter til hinanden.

«Kys!» sagde han, «Kys igjen!»

Og de lystrede mekanisk.

Den lille Fyr lo højt af Tilfredshed. Hvad forstod han sig paa, at de Kys, som vexledes, var ikke de, der vexles imellem Mand og Hustru, men de, som en Broder og Søster stille giver hinanden. Han vidste jo kun, at Far og Mor, som ellers aldrig talte sammen, sad dér ved Siden af hans lille Seng og saá venligt paa hinanden.

Og han stak sine smaa tykke Næver ind i deres — en til hver Side — rigtig saa lunt og trygt — og sukkede ret saa lyksaligt ud af sit fulde Barnebryst, som kunde han neppe rumme den Fryd,

han følte. Og neppe tre Minutter eftet hørte de ham trække Vejret dybt og sundt i den rolige, trygge Søvn, som karakteriserer en lykkelig Barndom.

Det var sent hen paa Natten. Inga sad endnu i sit Værelse, bøjet over den Skat, hun havde bragt med hjem fra deres sidste Møde.

Time var gaat hen efter Time, uden at hun havde kunnet rive sig løs fra disse Blade, som laa spredte over hendes Bord, og som alle syntes at leve, at tale med hans Røst og aande af hans Nærhed.

Gjennem den røde Lampeskjærm faldt et blødt Skjær hen over hendes bøjede Hals, hvor det korte, sorte Haar krøllede i Nakken — og i det varme Lys saas det ikke, hvor bleg hun var.

Brændende som i Feber gled hendes Blik ned over de skrevne Sider, havde neppe sluppet den ene, før det ivrig tørstende gled hen over den næste — — — — — — — — —:

«Dette er den Bog, hvori jeg har nedskrevet mine Tanker, — ikke for andre, kun for mig selv og den Kvinde, jeg kunde elske — — ingen store Tanker, ingen dybe Tanker — kun et skibbrudent Menneskes skibbrudne Tanker.

Medens jeg skriver dem, synes jeg hele Tiden, at en Kvindes Øjne hviler paa mig —: hendes, som jeg aldrig har set! Og disse Øjne er saa forunderlig levende — saa varme og kloge og straalende!

Jeg ønsker aldrig at møde dem. Jeg ønsker

helst at gaa uden om dem: Jeg er en ufri Mand, som slæber en dobbelt Lænke efter mig — den ene fra en rusten Krog i et Cellefængsel — den anden fra et blødt Menneskes altfor bløde Hænder.

Jeg har ikke Lov til at møde andre Kvinder end den ene, som jeg har forskrevet mig til — af Medlidenhed — muligvis ogsaa af Fejghed: Hun sagde, at hun vilde dø ellers, og jeg havde ikke Mod til at se hende dø.

Dette med Døden var som en Overrumpling.

Siden har jeg tænkt, at det maaske ikke var saa alvorlig ment. Hvis man virkelig vil dø, saa taler man ikke om det. — Mulig det dog havde været bedre at lade det komme an paa en Prøve — —!

*

* *

Jeg har haft Brev fra hende i Dag — et langt overstrømmende Brev.

Hun skriver, at naar jeg kommer ud af Fængselet, skal vi finde et ensomt Sted, hvor Skammen ikke kan naa os, dér vil vi leve ganske alene for hinanden — hun og jeg — (!)

Men det skal være et Sted, hvor ingen kjender os.

Hun er ikke meget modig af sig. Hun kan ikke komme langt nok bort.

Det forekom mig, som om hun, den anden, stod bag ved og læste med, og at hendes Øjne lynede af Vrede, da vi kom til det Sted, hvor der stod om Skammen, som vi maatte flygte fra — —

Det er der forøvrigt ikke noget at sige til. Hun holder fast ved mig endnu, — det er al Ære

værd. Ikke mange Kvinder gifter sig med en Straffefange.

Hun har holdt Skammen ud med mig; det er da ikke mere end billigt, at jeg holder Livet ud med hende. — —

Der er forresten mange Maader at dele Skam paa: Der er den frejdige Maade, som jeg aldrig har kjendt, kun længtes efter — den, som paa én Gang tager hele Byrden og bærer den syngende afsted.

Der er den medlidende Maade, som i stadig Beklagelse og irriterende Medfølelse er nær ved at tage Livet af En.

Og der er endelig den taalmodige Maade, som tier og lider, men dog har noget af Martyriet over sig, og som derfor netop i Stilhed piner sit Offer.

Jeg tænker mig, at hun — den anden — vilde bruge deu frejdige Maade, og at hun netop derfor vilde blive mig saa uendelig kjær. —

* * *

Jeg mærker, det er paa Tiden, at jeg kommer ud nu. Fængselsluften skader mig: Jeg begynder at faa Hallucinationer.

Naar jeg sidder her om Aftenen og stirrer paa min Cellevæg, ser jeg al Tid i Skyggen Omridset af en Kvinde. — Hendes Ansigt kjender jeg ikke — hun vender al Tid Ryggen til — men Øjnene kjender jeg uden at have set dem — de er varme og store, og der lyser en stærk Sjæl ud af dem. Jeg har en dunkel Forestilling om, at de en Gang vil møde mine.

Det er besynderligt med disse Forudfølelser; Der hviler til Tider en Uro over mig, som var

det forudbestemt, at jeg skulde møde en Sjæl, som det vil sønderrive min egen atter at skilles fra — — —!»

* * *

Hun standsede og saá op med et Udtryk af dump, haabløs Fortvivlelse.

— «som det vil sønderrive min egen atter at skilles fra —» gjentog hun hviskende.

Saa læste hun videre:

«Hvordan vil Livet stille sig for mig, naar jeg kommer ud her fra? Vil Samfundet være barmhjærtigt imod mig? Eller vil det bestandig lade mig føle, at jeg er en mærket Mand? — — — —

Hun skriver, der skal være god Brug for en Læge et godt Stykke paa den anden Side af Skjelskjør, i en bar, flad Egn, tilstrækkeligt langt fra Hovedstaden.

Jeg har svaret hende, at jeg vil nedsætte mig der.

Hun spørger ogsaa om, hvornaar vi kan holde Bryllup —? For min Skyld lige saa godt først som sidst. Jeg vil svare, at det maa hun ganske selv bestemme.

* * *

I Morgen slaar min Befrielsesdag! I Morgen skal jeg se Træer løves — og høre Fugle synge — og føle Solen skinne! Det er mig det vidunderligste af alt, dette: at Solen skal skinne paa mig — ikke falde i en fattig Stribe ned paa min Haand, men vælde i en bred lysende Strøm ud over hele min Person, — gjennemvarme hele mit Væsen! —

* * *

— To Maaneder har jeg været fri! — For tre Uger siden kom jeg her til. I Gaar holdt jeg Bryllup!

Jeg synes, hun maa have mærket, hvor trykket jeg var. Jeg synes, hun maa have følt, hvordan jeg ønskede mig bort fra det hele, da vi stod foran Alteret sammen. Jeg tror, hun maa have set det paa mine Øjne.

Men hun vilde ikke se. — Og jeg kunde ikke bryde—: Jeg var forpligtet af hendes Udholdenhed, afvæbnet af hendes Taalmod.

Saa gled vi da ind i Ægteskabet med hinanden.

— — — — — — — — — — —

Undertiden har jeg tænkt, om det dog ikke var muligt, at jeg kunde lære at elske hende?

Men Kjærligheden er af en underlig Vækst: Den vil ikke gro i fremmed Jord. — Og jeg kan ikke lokke den frem overfor hende.

Det bliver Godhed, Mildhed, Overbærenhed alt sammen, men aldrig Kjærlighed. Man siger, at den ægte Kjærlighed har det lige som Agaven: Den blomstrer kun én Gang i hele sin Herlighed og saa aldrig mere!

Min er ikke begyndt at blomstre endnu — —.

*
*　　*

Vi har gjort en Del Visitter hos Omegnens Folk. De fleste Steder blev vi venligt modtagne, men kun faa gjengjældte Visitten. Jeg befinder mig heller ikke vel iblandt dem. Jeg har altid en Følelse af, at de kun halvvejs tror mig. Og aldrig direkte, men paa tusende skjulte Maader mindes jeg om, at jeg har en Fortid.

Forleden Dag i et Selskab — det eneste vi har

deltaget i — var der én, som kom med en ufin Antydning.

Jeg saá over paa hende. Hun sad og krøb sammen som en lille Mus, og hun var blussende rød over hele Ansigtet.

Hendes Forlegenhed pinte mig, paa samme Tid som den ærgrede mig. Hendes Forlegenhed er større, end hun selv véd af. Hun har ikke kjendt den før; — den er kommen over hende, fra hun blev *min* Hustru.

Hun er altid saa irriterende ydmyg i sin Fremtræden — saa overdreven taknemmelig for hver Venlighed, der vises hende.

Da jeg en Gang bemærkede det, svarede hun, at vi ikke kunde gjøre Krav paa noget, saaledes som Forholdene nu én Gang var; vi maatte være taknemmelige for hvert Hjem, som vilde aabne sig for os.

Maaske har hun Ret. I ethvert Tilfælde har jeg selv en Følelse af, at de faa Familier, som ikke holde sig for gode til at omgaas os, betragte denne ophøjede Handlemaade som et Tegn paa den største Grad af Fordomsfrihed — (sic!)

Jo, jeg kjender dem, disse «barmhjærtige Folk»! De højmodige, som altid beklager, og som bliver saa ophøjede i deres store Beklagelse! De mistænksomme, som ikke taler, men hvis Øjne altid spejder! De retskafne og dydige: — Familiefædrene, som kun lukker deres Dør op paa Klem og altid sidder paa Vagt for deres uskyldige Døttre!

Jeg lod en Gang hele Galleriet passere Revue for hende og tænkte at vække hendes Trods — muligvis ogsaa hendes Ironi — men i Steden for sagde hun blot, at hun længe havde tænkt, det

vist nok var bedst for os at leve helt tilbagetrukket — — saa blev vi snarere glemte.

Det kan være — — skjøndt, jeg synes, det er vel tidligt allerede at opgive Kampen; men naar hun helst vil det — saa for mig gjærne.

* * *

Dagene glider hen i trøstesløs Ensformighed. Efteraaret er saa mildt, at Folk ikke en Gang bliver syge. Og i Stuen sidder vi lige over for hinanden — styrker ikke hinanden, opliver ikke hinanden, er ude af Stand til overhovedet at forstaa hinanden —!

Jeg var i Byen forleden Dag og saa et mærkeligt Arbejde af en ung svensk Billedhugger — — ejendommeligt ved sit Æmne, uhyggeligt ved sin Virkelighedstroskab, storslaat ved den dristige Hensynsløshed i Behandlingen.

Det var to Mennesker — en Mand og en Kvinde — som hang sammenspigrede til det samme Korstræ.

Neden under stod, hugget i Marmor: «Et Livs Martyrium!»

Jeg tror, jeg kunde sætte Text til det Billede — — —!»

* * *

Hun standsede igjen. Det gik for første Gang op for hende, hvor forpint han havde følt sig i de første Aar af sit Ægteskab. Det syntes endogsaa, som om om Følelsen heraf for en Tid havde ført ham ind i en Art dump, handlingsløs Fortvivlelse.

Der var et Sted, hvor der blot stod:

»Lige ud for mit Vindu
ligger de døde og sover —
den lange, lange, trygge Søvn,
som en Evighed højner sig over.
Vendt imod Øst de hviler
bag visne Blomster og smuldnet Lin —
Bytte jeg gad med de Døde,
deres Lod er bedre end min!»

Det næste Vers var overstreget — men længere nede stod med Overskrift: »Min Elskov!«:

Fn Elskov har jeg — en stærk og vild.
en modig og ufortrøden,
hedere end den hedeste Ild.
den fyrigste Yngling kjender til —
Elskov har jeg til Døden!

Jaget og pint hver Dag, der gaar,
længes jeg mod den sidste!
Saaret og trængt fra Aar til Aar,
altid med Sonden i mit Saar,
er Livet en Leg at miste.

Jeg sidder og filer min Lænke tynd,
tænkte en Gang den at slide;
men Lænken skriger: Begynd! begynd!
Jeg hænger saa fast som blodig Synd,
jeg hugger mig ind i din Side! —

Nu véd jeg, at Lænken er min, til jeg dør,
og nu først fatter jeg Nøden!
Jeg havde vel Elskov til Livet før;
men siden det stænged mig Haabets Dør,
har jeg kun haft Elskov til Døden — — —!

Pludselig stod saa, nogle Sider længere fremme:
»Foraaret er kommen! Der er en besynderlig Uro over mig — en uforklarlig Angst. Jeg ser igjen de Øjne, jeg saa i mit Fængsel; — jeg spejder efter dem uden at finde dem.

Hver Gang jeg møder en Kvinde, spørgér jeg, om hun har de Øjne — og naar hun ikke har dem, drager jeg et Lettelsens Suk: Saa undgik jeg da endnu min Skæbne!» —

* * *

Der fulgte nu en Række tomme Blade, saa begyndte Optegnelserne igjen. —

«Der er gaat to Aar, siden jeg sidst skrev noget ned. Jeg tænker ikke mere mine Tanker ud: Jeg har ingen! Jeg spejder ikke mere efter Øjnene: Jeg har opgivet at finde dem!

Jeg er bleven rolig og flegmatisk. Det var kun af gammel Vane, at jeg forleden Dag igjen søgte efter Øjnene — —

Sov, sov,
min bankende Puls, mit hede Blod,
rind sagtelig som en udtørret Flod — — —!

* * *

Syv Maaneder! Ikke mere!

For mig kunde det gjærne være et Aar, saa meget er der sket i den Tid. Aldrig havde jeg trot, at jeg skulde blive saa forsonet med Tilværelsen, som jeg nu er. Jeg føler mig tilfreds — undertiden næsten lykkelig! Og alt dette skyldes alene en ti Ugers Purk, som er min Purk, min dejlige lille velsignede Unge, som, naar han ligger i sit Badekar og spræller som en lille Fisk i Vandet, er mig mere værd end selve Livet! Og dér ved, at jeg ejer noget, som er mig mere værd end Livet, har Tilværelsen atter faat Betydning for mig. —

* * *

Han blev døbt i Gaar, og vi kaldte ham Kai.

Kai og jeg er altid sammen. Jeg vugger ham om Natten og leger Himmelspræt med ham om

Dagen. Der er ikke den Krog af mine Tanker, hvor jeg ikke lukker ham ind! —
Hun kan ikke lide det — undertiden synes jeg, hun ser næsten fjendtligt paa os. — — — — —

Kai har et underlig spørgende Blik og et hurtigt lille, fortryllende Smil. Han kan se saa ustyrlig skjælmsk ud somme Tider — ret saa fandenivoldsk lyksalig! —

*
* *

Vi kan gaa! Kai og jeg kan gaa! Vi snublede os frem i tre smaa bange Skridt over Havegangen!

Han lo højt af Fryd — vi lo begge. Hun stod i Havedøren og saa paa os, og jeg tror, hun var lige saa stolt som vi, skjøndt hun ikke sagde noget. —

Kai er min Lykke! Han er mit Liv og min Lovsang! Han er mit Smil og mit Arbejde! Uden at ane det er han delagtig med mig i alle mine Kampe, i alle mine Skuffelser, i alle mine Haab.

Naar han stikker sit krøllede Hoved ind ad min Dør, flyver alle mørke Tanker ud og alle lyse ind.

Det er utænkeligt, at jeg nogen Sinde skulde kunne lukke ham ude — — — — — — —
Jeg har kjøbt en Newfoundlænderhvalp til Kai og kaldt den Fenris.

De to boltre sig sammen paa Græsplænerne, saa det er en Lyst. — Jeg véd ikke, hvis Bevægelser der er pudsigst! Hvalpens bløde, fjantede Spring og kejtede Dasken med Poterne, eller Drengens kaade Hop og lystige Rusken med de smaa Hænder i den tykke Pels, hvor der er saa dejlig stor Plads til at voxe i! — Jeg leger selv

med som Tredjemand; og hver Leg er som et aandeligt Styrtebad.

Jeg trænger ikke mere til at distancere mine Tanker ved at skrive dem ned — de finder alle sammen Udtryk igjennem Kai.

Og alligevel kan der stundom falde over mig noget som et Savn. Jeg véd ikke, hvorfra det kommer, men det er der. Det føles som en Ensomhed -- som et stort, tomt Rum, der aldrig kan fyldes.

* * *

Jeg har set dem —: Øjnene! I Dag har jeg set dem!

Hvor i Verden jeg saa havde mødt dem, skulde jeg have kjendt de Øjne — saa mørke og varme, saa dybe og straalende! Og saa fandt jeg dem her i et Par hundrede Skridts Afstand her fra — næsten uden for min Dør! —

Før jeg mødte hende, havde jeg ofte følt Angst derfor — en knugende sønderslidende Angst, som den maa føle det, der vil løbe fra sin Skygge og ikke kan; — nu følte jeg det ikke. Min Sjæl fløj mod hendes og hendes imod min, som de al Tid vil gjøre det, der fra evige Tider blev skabte for hinanden!

Det var paa én Gang sørgeligt og uendelig jublende frydefuldt — — —!

Jeg véd ikke, om jeg vil være i Stand til at skjule det; men jeg véd, at om jeg stred imod med hver Fiber i min Sjæl og hver Nerve i mit Bryst, saa kunde jeg ikke lade være med at elske hende!

Jeg har levet i en eneste vaandefnld Angst
for at Hjærtet skulde vaagne og kræve sin Ret —

det Hjærte, som laa Lig!
Nu er det vaagnet og vaagnet med et Skrig!
Nu slaar det i varme, dirrende Slag,
men tør aldrig møde den lyse Dag,
maa altid stænge sig lysræd inde
og higer dog i hvert Aandedrag
imod hende!

Der er dæmmet op for dets hede Strøm,
saa søger det Vej ad fremmede Stier,
bliver Digte og Sange, Sjælsmelodier —
ikke Sange af dem, som bevæger og fryder;
deres eneste Værd er den Sorg, de betyder —:

Hver Sang er som dryppende Blod af mit Hjærte,
som sviende Saar af min blødende Smærte;
De er Summen af min Kjærligheds bærende Kræfter;
jeg har ingen skrevet før, — og jeg skriver ingen efter.

*

* *

Jeg har levet i den Indbildning, at det var af Højmodighed, jeg tog Ringen tilbage den Aften for mange, mange Aar siden, da hun tryglede mig til at beholde den.

Nu ser jeg, det var af Fejghed. Det gik mig, som der staar i Visen:

«Der dansede imod mig en Kvinde,
hun bød mig af sin Kjærlighed saa stor,
hun lagde mig i Lænker af Løfter,
af bedende og tryglende Ord —»

Hvorfor rejste jeg mig ikke som Samson
og kastede Lænkerne til Jord?

«Hun bryggede en Drik mig af Taarer —
I Taaredrikken drak jeg mig en Rus.
Hun byggede et Tempel af Hygge,
af Hjemmeliv i gift Kvindes Hus —»

Hvorfor rejste jeg mig ikke som Samson
og styrtede Tempelet i Grus —?

Kjender Du de Fugle, som bestandig
vipper paa den modsatte Gren —?
Aldrig har vi villet det samme,
aldrig har vi to tænkt som én!

Skambinde lod jeg mig som Samson!
Ve! nu kommer Angeren for sen!

* * *

Jeg ser hende hver Dag, og naar jeg ikke ser hende, tænker jeg paa hende. Hun er aldrig ude af mine Tanker.

Hun er fin og spinkel, men hun er modig, og hun ejer den lyse Frejdighed, som min Sjæl tørster efter — og som, hvis jeg havde mødt den før, vilde have forandret hele mit Livssyn.

At vexle Tanker med hende, det er som at gjøre et Spring ud i Vesterhavet: Man kommer al Tid tilbage med noget af Havets Kraft over sig.

Hun fylder hver Krog i mit Indre, saa jeg stundom synes, der ikke er Plads for andre — end ikke for Kai! Jo, for Kai maa der al Tid være Plads.

Der er noget, som gjør ondt inden i mig, naar jeg tænker paa Kai. Jeg véd, at jeg ikke er for ham, hvad jeg før var.

Hans Blik er bleven endnu mere spørgende — Jeg kan ikke udholde at møde det. Jeg sender ham bort, naar han kommer, men neppe er han gaat, før jeg længes efter ham igjen. Og alligevel tror jeg, jeg er gladest nu, naar jeg ikke ser ham —!»

* * *

Da hun kom hertil, standsede hun og pressede sine smaa Hænder fast sammen over det skrevne.

«Det var godt, at jeg valgte som jeg gjorde», sagde hun. «Denne indre Oprevethed, som Kai var Skyld i, vilde være kommen igjen bestandig — den vilde aldrig have forladt ham.» — Da hun havde sagt det — højt — hun trængte til at sige det højt, som for at overbevise sig selv, — læste hun videre:

«Som en saaret Hjort, der i Skoven skreg,
som en saaret Hjort, ramt i Jægerleg,
klager højt og vildt, brøler hult og mat
efter Hinden, skjult i det tætte Krat —

som med Bringen vaad af det røde Blod
og med Skindet flængt af den rappe Fod
og med Øjet lyst som i Feberglød
den kun haster frem mod sin nære Død —

saadan hver en Stund paa sin øde Vej
skriger højt min Sjæl, skriger efter dig, —
saadan saaret dybt haster angstfuld jeg
for at naa dig blot, for at dø hos dig!

* * *

Min unge Hind, min ranke Hind,
saa fin som Bøgens Silkespind,
saa frisk som majgrønt Løv af Lind —
min unge Hind, min ranke Hind!

Der er en Skov med Vildkratspind,
dér springer hver en Stund Du ind —
min unge Hind, min ranke Hind,
den Skov er Dybet af mit Sind.

Dér lever skjult en Vilddyrflok,
min unge Hind, Du véd det nok,
dér jager over Sten og Stok
min Tankes hele Vilddyrflok!

Og Skoven var saa mørk og lang
og Vejen gjennem den saa trang;
saa dødsensstille Løvet hang,
og aldrig var der Fuglesang.

I denne vilde Skov til nu
fandt ingen Vej undtagen Du,
og strax det hede Vilddyrblod
sig lagde tæmmet for din Fod.

Og dérfor, Du min egen Skat,
er Skoven din med Revl og Krat,
med Sne paa Top, med Fjer i Hat,
den hele Dag, den lange Nat!

For Hindens Skyld vil Skoven staa,
naar vilde Storme mod den gaa,
for Hindens Skyld vil Skoven staa
og drage Islagskaaben paa.

For Hindens Skyld én Gang jeg ved
Sol falder over Skoven ned;
da vejes op med Kjærlighed
alt ondt, som Vilddyrflokken led!»

* * *

Og længere henne:

«Vi gik sammen gjennem Frugthaven — hun og jeg. Alle Æbletræerne blomstrede. Luften var fyldt af krydret Blomsteraande og sejlende Blomsterfnug, mættet af vore unge, varme, kjærlighedsfyldte Tanker. Livet var i hvert eneste Fnug, — og Vaaren var i det alt sammen og sang sin evige Sang om Blomstring imellem mange og Kjærlighed imellem to.

Jeg glemmer aldrig den Frugthave med sine flettede Grene, som dryssede lyserøde, fløjlsbløde Æbleblomstblade ned over hendes bøjede Nakke!

Jeg følte det, som om der ikke var andet til i Verden end hun og jeg og de dryssende Blade, som i ødsel Mængde regnede ned over os!

Nattergalen fulgte os fra Busk til Busk og sang, naar jeg fløjtede. Stemningen over det hele var saa skær og fin — lys, men med Vemod iblandt — —

Skoven hang fuld af Suk,
Engen græd Taaredug,
vaade smaa Blomsterbørn
sov bag en Rosentjørn — —

Fremtidig vil jeg gaa uden om alle blomstrende Frugthaver — — — — — —»

Her blev Minderne hende for stærke. Hun bøjede Hovedet ned over det skrevne og græd — ud af hele sit savnfyldte Hjærte — blev ved at græde, indtil Lampen begyndte at brænde svagere, og Dagen stjal sig ind igjennem den første Vinduesprække. Saa samlede hun de spredte Blade sammen og vilde gjemme dem bort, men faldt atter hen i det, hun netop holdt i Haanden:

«Vi har sagt hinanden alt — det, som vore Hjærter er saa jublende fulde af — og det, som trods alt er vor eneste Lykke!

Vi har vidst det længe — ikke at vi var en Del af hinanden, men at vi indtil de mindste Enkeltheder opfyldte og fuldstændig udfyldte hinanden, — at vi oplevede Sagnet om Halvkuglen, som vi alle drømmer om, men som saa faa finder.

Og vi spurgte ikke hinanden, hvem der havde følt det først — vi tænkte ikke paa at drage

Sammenligninger imellem Styrken af vor Kjærlighed. Vi gav os den gladelig i Vold. For en eneste Gangs Skyld gav vi Livet det, Livets er! —

* * *

Saa blev da det at leve for mig ensbetydende med at lide!

Jeg har levet — det vil sige: jeg har lidt, lidt de vaandefuldeste Kvaler, i samme Grad som jeg levede det rigeste aandelige Liv — lidt, fordi selve Livet var den diametraleste Modsætning til det, jeg vilde!

Jeg har villet, det vil sige: jeg har stridt, stridt imod min egen Lykke, ladet den sønderflænges Dag for Dag, Uge for Uge, — ikke fordi jeg maatte og skulde, men fordi jeg vilde, eller rettere, fordi hun vilde!

Der maa blive noget for os at udrette i en anden Tilværelse — —: saa megen forspildt Livslykke, saa megen unyttet Kraft og saa megen, megen Tomhed — — —!

Jeg har set alle hendes Arbejder.

Hun har gjort en Mængde Udkast; men ikke et eneste er bleven fuldt ud gjennemført undtagen mit Hoved. — Jeg kunde kysse hendes Fod for det Hoveds Skyld! Jeg ved, hvordan hendes Tanker maa have kredset om mig Nat og Dag for at skabe Liv i disse Træk! — Jeg ved, hvad det Hoved maa have kostet hende af bitter, bitter Sorg! Og jeg priser hende lykkelig, at hun har faat Evne til at give den Udtryk.

Hun kjender det befriende i Sorgen, det gjør jeg ikke, derfor er Byrden en Grad lettere at bære for hende end for mig.

Enhver Kunstner forstaar at tage Sorgen i sin Tjeneste, at omsætte den i Værdier. Han føler den maaske mere intensivt i Øjeblikket end andre; men derved, at han lige som gjør den frugtbringende i sit Arbejde, faar han Evnen til at abstrahere sig bort fra den, i det mindste monmentvis.

Hun er for meget Kunstner til ikke ogsaa at opleve noget af dette.

Det er Kunstens Opgave at løse Lænker.

Al Kunst fødes af Længsel efter Frihed, opammes af Haab og voxer under Sorg.

Lidelsen har den skabende Evne, som Lykken ikke har, derfor hører Kunsten og Lidelsen sammen.

Eller kan man tænke sig stor Kunst født i Lykke? Nej, nej! men sprunget frem i en tung Time, da Ord ikke kunde frelse, Graad ikke heller, da blev den til! — — —

Jo mere jeg tænker paa dette Hoved, desto kjærere faar jeg det!

Det er for mig et Vidnesbyrd om, at hendes Følelser er lige saa stærke som mine. Og det lønner hende med sig selv:

Sjældent har den dybeste sjælelige Lidelse og den mest pinefulde, mandige Udholdenhed faat bedre Udtryk end her.

Det er et ypperligt Tantalushoved! Det vil en Gang gjøre hende berømt. —

Jeg vil raade hende til at sende det paa Udstillingen — — — (!).

*

* *

Jeg tror, at jeg en Gang vil skrive min Historie ned — for Kais Skyld. Naar han læser den, vil han forstaa meget, som hans spørgende Øjne nu ikke faar Svar paa.

Men han skal ikke læse den, før han har naat Støvets Aar og Alderdommens store Stilhed er over ham.

Saa vil han elske den for dens egen Skyld — og for hendes, som han ikke kjendte. Og han vil brænde Bladene et for et, — eller han vil lægge dem varsomt ned, hvor han fandt dem: i den samme gamle Skuffe under den samme gamle Laas. — Og hans ældste Søn vil en Gang finde dem efter ham — og den ældste igjen efter ham — helt ned igjennem Slægten — — —.»

*
* *

Da hun havde læst dette, blev hun greben af et uendeligt Vemod: Hun syntes paa èn Gang, at han var en gammel Mand, hvis sagte Stemme kaldte paa hende langt, langt borte. — Og hun havde intet større Ønske end at følge denne Stemme! —

Hendes Øjne gled tørstende videre. — Hendes Tanker blev ved at favne hans — kunde ikke slippe ham. Og pludselig var han nærværende hos hende igjen i sin fulde Kraft og Lidenskab!

«Hun taler om, at vi maa skilles! Som om det overhovedet var muligt at skille Sjæle ad! Hun véd ogsaa godt, at det ikke er, men hun maa kræve det alligevel — for sin Samvittigheds Skyld maa hun det. Det er en bittert saarende, blodigt haanende Ironi alt sammen!

Skærende, hvor Jorden ler
og haanler i sin Fylde:
Se, hvor Blomst og Urt gaar frem
i Sol sig at forgylde!
Al Ting stræber efter Lys
og higer bort fra Skyggen,
Du alene ved om Lys
og griber ikke Lykken!

Skærende, hvor Himlen ler
og haanler ganske stille:
Se, hvor mine Stjærner smaa
imod hinanden spille!
Evig følges de, som her
blev for hinanden skabte,
Du og hun alene gaar
adskilte og fortabte!

Skærende, hvor Havet ler
og haanler i sin Vælde:
Bølger favnes i mit Skjød
med Kys, Du ej kan tælle;
kolde Fiske, Skaldyr smaa
har Elskovsvarme inde,
Du og hun har kun et Savn
og favner kun et Minde!

Skærende, hvor Luften ler
og haanler ad min Kvide:
Vilde Fugle, Par om Par,
i Ætherstrømmen glide;
Svalen har det første Kuld —
Du og hun alene
kunde sammen Reden bygt,
men slog den ned med Stene!» —

Hun fór sammen. Det var næsten, som om hun hørte en Haanlatter bag ved sig.

Hun rejste sig op — kunde ikke rive sig løs,

men følte instinktmæssig, at hun maatte, — fik Bladene samlet et efter et og stak dem ned i sin Koffert.

Men da hun rejste sig op, var et Par Blade gledne ud af hendes Haand og laa paa Gulvet foran hende.

Hurtig samlede hun dem op, og hendes Blik blev mere og mere stirrende, medens det gled hen over dem. Der stod kun faa Linjer paa hver Side, men de var alle understregede.

Der stod:

«Midt i min Haabløshed slog pludselig en frelsende Tanke ned i mig, – og til den har jeg klamret mig lige siden:

Døden kunde være barmhjærtig imod os! Livet har aldrig vist os andet end Haardhed. — Tænk, om nu Døden viste Barmhjærtighed og tvang Livet til det samme!

Tænk om det blev Døden, som evnede at føre os sammen i Livets sidste Dage! Den barmhjærtige Død — — —!»

* * *

Denne Tanke blev ved at gaa igjen i de sidste Blade og gav dem en Understrøm af lys Forventning; — den var som Planken, den Druknende redder sig ved. Det slog ned i hende som et Lyn, at dette kunde blive en Skraaplan for dem begge! Det pinte hende, at han skulde gaa dér og haabe paa en andens Død for selv at kunne leve — at han bevidst eller ubevidst skulde ønske dens Komme. Det ligesom nedsatte ham i hendes Øjne.

Men der var noget forlokkende ved den Tanke, det følte hun godt. Hun skjulte ikke for sig selv,

at den ogsaa fik hendes Hjærte til at banke hurtigere. — Hun gik frem og tilbage over Gulvet med smaa hurtige, nervøse Skridt. Hun standsede foran hans Buste, og Blodet skød op i hendes Kinder.

Tænk, om den Tid alligevel kom, som førte dem sammen! Tænk om hun endnu kunde blive hans Hustru — helt og fuldt og uden at forurette nogen — hans jublende glade, unge Hustru, som delte alt med ham!

Den Tanke gjorde hende næsten svimmel — men kun et Øjeblik — saa saá hun Faren ved at lukke den ind og forstod, at hun maatte bruge hele sin Kraft for med ét Slag at stænge den ude baade fra sig og fra ham. Aldrig skulde den faa Lov til at drage ham ned i noget, som ikke var ham værdig, eller kaste Spor af Skygge over hans Sjæl — den Sjæl, som hun elskede højere end sin egen!

Aldrig skulde han gaa dér og maatte foragte sig selv for Omgangen med et hemmeligt Haab, som han ikke havde Lov til at nære. Slaa det ned vilde hun med et eneste Hug — et eneste haardt, ubarmhjærtig Hug, saa det aldrig skulde rejse sig mere!

Og saa satte Inga Heine sig ned og skrev et Brev og tog en Bestemmelse over sit Liv — en modig Bestemmelse, som gjorde hendes Hjærte Ære.

Hun skrev:

»Der er noget i Deres sidste Dagbogsblade, som gjør mig bange — : en Higen efter det, som ikke kan naas, en Klamren sig til et fjærnt Haab langt ude i Fremtiden.

Jeg vil være ærlig imod Dem.

Det Haab vil aldrig opfyldes.

Hvad der end skal ske herefter — hvilke Skille-

mure Døden end maatte rive ned imellem os to, vi vil aldrig blive Mand og Hustru — aldrig, hører De det! De og jeg maa altid gaa igjennem Verden med ét Ærme —: Det andet, det, som skulde formes af vor mødende Trang, vor sejrende unge, besiddende Kjærlighed, det vil aldrig blive færdig før paa Væven dér oppe —.»

Hun lukkede Brevet til uden at læse det igjennem; men hendes Hænder rystede, da hun gjorde det.

Saa gik hun frem for Bedstemor Heines Billede.

«Forlanger Du nu mere af mig?» — sagde hun. — —

Der var Kvinder til i gamle Dage — stort anlagte Kvinder, som naar de stod paa en lille Plads, fik Pladsen om sig til at voxe under deres egen ranke Væxt.

Den Slags Kvinder findes endnu. De er ikke døde, fordi de er bleven sjældnere — Kvinder med store Lidenskaber og stærke Viljer — Kvinder med stolte Tanker og varme, stærke Følelser, Selv om Oldtiden og Middelalderen skabte flere af dem, de findes dog endnu — ikke mindre oprindelige — ikke mindre personlige end den Gang.

Inga Heine var en af dem.

Livet havde lært hende, hvordan Livet kan leves med Resignationens Kunst; og Sorgen, som mejsler saa dybt i de levendes Træk, havde lært hende at mejsle i Marmor. Fandt hun end ikke Lykken, og fik hun — som Bedstemor Heine sagde — kun en Svanevinge i Stedet for en Arm, saa var det til Gjengjæld Svanevingens Skyld, at hun blev en af de faa — de meget faa Kvin-

der, som højnede Tempeltrappen med mere end ét Trin.

Hun samlede Bladene et efter et og stak dem ned i sin Koffert.

Men næsten demonstrativt og som et sidste Forsøg paa at holde hende tilbage faldt den sidste Side hende i Øjnene, netop som hun vilde lukke Kofferten;

«Stands din Flugt, min rappe Falk, — min Falk, Du unge, hvide!
Sæt dig paa min Skulder ned og se, hvad jeg maa lide!
Ser Du mig i Øjet ind, hvor haardt mig Savnet tærer,
aldrig mer at flyve bort Du over Hjærtet bærer.

Sæt dig paa min Sknlder trygt, min Falk, Du stærke, unge!
Du skal mine Tanker faa, de mørke og de tunge.
Lodded Du mit Hjærtes Bund og Dybet af min Kvide,
aldrig gav Du mig paa Jord en Time mer at lide!

Hvil dig her, min unge Falk, Du stærke, varme, fine!
Lyt kun til mit Hjærtes Slag, thi alle er de dine!
Tæl Du dem kun hver og et, indtil de sprænger Brystet,
sving dig saa med Tak mod Sky, thi da først er jeg trøstet!»

Hun laa paa Knæ foran Kofferten og gned det tynde Blad imod sin Kind, pressede det mod sine tørre, feberhede Øjne, kyssede det flere Gange heftigt og bed tilsidst Tænderne sammen over det som for at kvæle et Udbrud.

«Stands din Flugt, min rappe Falk, — min Falk, Du unge, hvide!»

Den Strofe blev ved at kalde paa hende med hans Stemme, blev ved at synge for hendes Ører,

vaandefuldt klagende, anklagende; — og det var med Opbydelsen af hele sin Viljekraft, at hun endelig fik Kofferten lukket over det alt sammen.

Saa gik hun langsomt hen til Bordet, slukkede Lampen og trak Skodderne fra.

Dagslyset vældede ind over hende. For sidste Gang aabnede hun Vinduet og saa ud i Frugthaven.

Stormen var stilnet af, men i dybe Dønninger sukkede det fra Havet, og over alt i den gamle Have saas Spor af et Uvejr. Plænerne laa fulde af afrevne Kviste, og bratte Regnskyl havde slaat dybe Furer i Gangene. Luften var lun, men ingen Fugle sang der ude, — det var efter Sankt Hans.

Stille laa den gamle Gaard i den stille gamle Have — den kjære gamle Gaard, hvor Murene sukkede i stormfulde Nætter og sang saa underligt, naar Regnen i lange Efteraarsdage drev ned, over dem — den gamle Gaard med sine Sagn og Minder, sine sprukne Tapeter, sine ormstukne Paneler og sine hengjemte Spøgelseshistorier, som hun ikke trode paa, men som hun alligevel elskede og havde en Slags medfødt Ærbødighed for!

Det var lige som hun maatte rykke noget af sit eget Væsen op med Rode, naar hun skulde rykke ud her fra.

Men der var ingen Mellemvej — ingen Omvej. Hun maatte bort nu. Hun havde maaske aldrig følt det klarere end i dette Øjeblik. Gaarden maatte sælges, gaa over i helt fremmede Hænder: Den maatte aldrig staa dér som et Fristed, hun havde i Baghaanden, og som hun vidste, hun vilde ty hen til, naar Længselen efter ham overvældede hende. Skulde hun kunde klare sig i Livskampen, saa maatte alle Broer slaas af imellem dem. Med

den gamle Gaard i Ryggen vilde hun strax bukke under, — det følte hun nu.

Og hun sad dér i Karmen og stirrede ned i Frugthaven, hvor hun havde leget som Barn, — hvor hun som halvvoxen havde siddet timevis paa en af de knortede Æblegrene med Fødderne trukne højt op under sig og en Bog i Skjødet, — hvor hun havde undfanget Ideen til Arbejder, som endnu ikke var bleven udførte, — og hvor hun havde gaat med ham den Aften, da alle Frugttræer blomstrede og ikke sanset andet end den Kjærlighed, som sang sig ind i hende og lykkefyldte hele hendes Væsen. —

Hun sad dér i Karmen og sagde Farvel til den stille gamle Gaard -- og den gamle, stille Have.

Og hun samlede alle sine Minder omkring sig. Og de lyste imod hende som Straalerne af den røde Sol, der, naar den gaar gylden ned, kaster et langt, lysende Gjenskind efter sig — —

«Was vergangen kehrt nicht wieder, —
aber ging es leuchtend nieder
leuchtet es lange noch zurück — — — —!»

Næste Morgen rejste hun.

Folkene stod omkring Vognen. Nogle græd, andre var forstemte; alle undrede de sig. De vidste ikke rigtigt, hvad de skulde tro. Ingen forstod sig paa hende. Hendes hurtige Afrejse forekom de sindige Jyder som en Art Galskab i Sorgen.

Røgterdrengen stod bagest i Flokken og skuttede sig op ad Muren, medens han gned sig bag Øret med et grumme bedrøveligt Ansigt. «A fo-

stoer ett, hwa hon will rejs' for», sagde han: «men den Studenterfrøken har no alti' været en bette Korn taasig.»

Og dermed traf han saa temmelig Udtrykket for den almindelige Mening.

Forvalteren kom løbende med en stor Buket Blomster fra Haven, som han i sidste Øjeblik stak ind i Vognen til hende.

Da hun kørte forbi Staldbygningen vrinskede den lille Sorte, og Grævlingehunden, som var bleven lukket inde i Forvalterens Værelse, hylede ynkeligt.

Uden for Doktorboligen fór Fenris gøende imod dem, men standsede pludselig med logrende Hale, og strax efter kom Kai løbende for at se, hvad der var paa Færde.

Hundens viftende Hale og Kais røde Hue var det sidste, hun saá, da hun ved Omdrejningen af Vejen endnu en Gang vendte sig om og sendte et langt Blik tilbage.

Et Øjeblik havde hun været bange for at møde ham paa Vejen; og for intet at se havde hun lukket Øjnene til i jagende Angst for Smærten ved et nyt Farvel, men næsten i samme Nu følte hun paa sig, at han ikke vilde komme.

Bag de lukkede Øjenlaag saá hun ham tydelig gaa frem og tilbage, frem og tilbage paa Gulvet i sit Arbejdsværelse, tvingende sig med Magt til ikke at gaa ud.

Og hun forstod, at en Afsked som deres gjøres ikke om, og der er ikke Ord for et saadant Farvel, der, om det skulde gjentages, vilde sprænge dem Brystet —!

———— ——